

D U H O V N O
59984
ZIVLJENJE

VIDA ESPIRITUAL

NOVEMBER 1957

Bled — notranjost župne cerkve (Foto C. Kunc)

Naslovna stran: Na vrhu Rigi-ja (2000 m), s prelepim razgledom na mogočen Tronadorjev masiv (3400 m). — Foto dr. Grzetič

Duše v vicah potrebujejo naše pomoči

Tridentinski koncil uči: „Verujemo, da je dušam v vicah z molitvami vernikov, posebno pa z dragoceno daritvijo svete maše pomagano.“

Molitve smo vajeni. Prav, da dodajemo večernemu družinskemu rožnemu vencu desetko: „ki naj se usmili vernih duš v vicah“. Zase pa nikar ne pozabimo Očenaša „za srečen večer in srečno zadnjo uro“, da bi bili na smrt vedno in povsod pripravljeni.

Sveta masa je Bogu najdražja molitev in najpopolnejša daritev na svetu. Žalostno je, če se otrok šele na starost spomni, da je „pred smrtjo obljubil, da bo daroval za sv. maše, pa je na to dolga leta pozabil“. Sami za rajne k sveti maši hodimo, dajajmo za maše, prejema jmo zanje sv. obhajilo, darujmo za tihe, pete, gregorijanske sv. maše.

Čudovit dokaz žive vere in ljubezni do duš so darovi za sv. mašo „za najbolj pozabljene duše v vicah.“ Morda bomo sami nekoč v takem položaju. Poleg obletnic za svoje rajne mislimo včasih tudi na nepoznane rajne: zapuščene, osamljene in padle v vojskah. Ob smrti dragih ali znanih ne bodimo kot pogani. Veliko kričanja, joka, drage krste, številni venci, mogočni nagrobniki, dolgi prazni nagovori in čustvene melodije, raztreseno čutje pri mrliču, pojedine in pitje po pogrebu, vse to rajnemu nič ne pomaga.

Sv. Avguštin, ki je zrl v obličje umirajoče nepozabne matere, upravičeno svari: „Ves pomp pri pogrebih je nekakšna tolažba preostalim živim, a ne v pomoč mrtvim.“

Nekaj nasvetov v duhu dejavnega katolicizma

Splošno razširjena in globoko krščanska navada v Združenih državah in Kanadi je, da darujejo sorodnikom rajnega takoimenovane „Mass cards“. V župnišču oddajo — za kolikor in kakršnih sv. maš pač želijo — primeren dar in dobijo v zameno „Mass card“ kot uraden dokaz, da se bo opravila za rajnega sv. maša po želji darovalca. To potem oddajo, ko gredo kropit, v mrtvaškem zavodu ob krsti ali domačim.

Zelo žalostno je, da v blagostanju mnogi sicer povprečni katoličani po dolga leta ne darujejo za svoje rajne nobene sv. maše. V vicah pa morda čaka leta in leta brez pomoči njihova lastna mati, oče, brat ali sestra.

Pojdimo radi k sv. maši za rajne ob pogrebu, obletnicah, navadnih dnevih in prejemanju pogostno za rajne sv. obhajilo.

Pogrebov se udeležujemo, če je le mogoče; toda iz pravega namena, da izkažemo rajnemu se zadnje dejanje ljubezni in se poslovimo od njega z molitvijo za pokoj njegove duše.

Obiskujemo radi pokopališče; očistimo grobove na Vernih duš dan in se potrudimo za odpustke, ki jih moremo od polnoči Vseh svetnikov do polnoči Vernih duš dan dobiti in nakloniti dušam v vicah. Prejeti moramo v obdobju osmih dni sv. spoved in sv. obhajilo in izmoliti 6 očenašev in 6 zdravamarij vsakokrat, ko se vrnemo v cerkev. Namesto cvetja, ki ovene, darujmo raje v spomin za rajnega v kake dobre namene: za cerkev, katoliške šole, bolnišnice, sirotišča, misijone in podobno. Dobra dela so velika pomoč rajnim v vicah. In zelo zaslužna za nás tu.

Imejmo v svoji oporoki zagotovljeno postavko zapuščine naši lastni duši v prid: za sv. mase pa tudi za katerikoli drug dober namen. Ne kot on Bogu nehvaležni katoličan, ki je bil ugleden in bogat ter je pustil za zidanje mestnega magistrata pol milijona, da se bo njegovo ime blestelo na zidovih, za svojo cerkev pa le pet tisoč, ko je vendar vse prejel od Boga in Cerkev dandanes tako potrebuje naše pomoči ob nagli rasti cerkva, katoliških šol, bolnišnic, sirotišč in zavodov za onemogle.

Čudovit zgled žive vere

Oba sem srečal šele nedavno. Mož in žena, stara okrog 36 let. Ona v zadnjem stadiju raka v veliki katoliški bolnišnici v Jacksonville, Florida. Spoznala sta se v bolnišnici veteranov in on je pod njenim vplivom postal dober katoličan. Komaj sta začela novo življenje in prevzela majhno trgovino, že je bolezen posegla vmes.

Takole sama piše v septembru: „Se me morda še spominjate iz bolnišnice sv. Vincencija, kjer ste me tolikokrat s tolažilnimi obiski dvigali k Bogu. V ponedeljek zvečer, predno ste odpotovali, mojega moža kot veste ni bilo k nam. Kasneje sem izvedela, da je zbolel. Isto noč so ga odpeljali v bolnišnico in moja mati ni mogla sama do mene. Nikdo ni mislil, da je resno bolan. V petek popoldne je prosil gospoda župnika za sv. spoved in šel naslednje jutro k sv. obhajilu. Sicer je zadnje čase pogosto hodil. Po načrtih božje Previdnosti mu je bilo dovoljeno, vrniti se v petek zjutraj z ambulanco domov. Nisem ga mogla videti, ker pač ne morem hoditi ali sedeti. V soboto zjutraj ob pol dveh se je stanje poslabšalo in ob dveh je izdihnil, potem ko je prej še prihitel Rev. M. in ga mazilil. Zame je bil to strašen udarec in

sem še vedno vsa osupla. Pred 2 leti sem imela operacijo za rakom, ki se ja sedaj razsiral v hrbtenico in medenico. Moj mož in jaz sva bila poročena šele eno leto in 3 mesece. Veliko križev sva imela, a ta se mi zdi najtežji. Tako potrpežljiv in ljubezniv je bil do mene. In tako sva drug drugega ljubila! Čeprav ga tako pogrešam, vendar zahvaljujem sleherni dan Boga, da je mož umrl kot dober katoličan. Vem, da sedaj čaka name, in to odvzema mojemu umiranju želo botečine. Z letalom odhajam na nosilnicah k bratu zdravniku in k svoji materi. Ne grem radā, a tam bom imela blizu svoje in zdravniško pomoč. Bodite tako dobri, oče, in napravite mi to uslugo, da opravite sv. maso za pokoj Arrove duše. Naj v miru počiva! In kadar utegnete, molite malo za moj namen, da bi imela ves čas, ki mi preostaja, pravo krščansko vdanost in še milost srečne smrti.“

Tako mislijo in ravnajo svete duše, ki verujejo v občestvo svetnikov, vstajenje mesa in večno zvljenje. Vsi, ki so prepričani, da gre življenje preko greba v dolgo, nenehno večnost, kjer bodo združeni z onimi, ki so jih na tem svetu ljubili. Brez strahu ponovne ločitve, brez trpljenja in smrti, ob večnem veselju, miru in počitku.

Hitimo tudi mi k tej globoki zavesti medsebojne ljubezni in povezanosti krajšati dusam v vicah njih izgnanstvo ter pospeševati njih odhod med blažene in zveličane, kjer naj jim Gospod da večni pokoj in večna luč naj jim sveti vekomaj.

KAREL WOLBANG CM

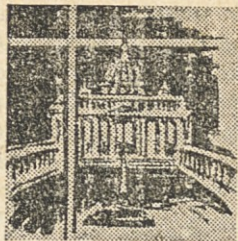
KO ODSKOČIMO...

Ko odskočimo na padalu smrti
z nevarno napetega loka zemskega kroga
in se vržemo v brezna večnostnih prepadov
in ko bomo polni groze leteli skozi milijonske globine —
kdo ve, na katerem bregu bomo pristali?

Ali dospemo do tiho zeleneče obale?
Ali na mrtvi breg večnih senc?
Ali v plamene v neugasno gorečega mesta?

Ko se pogrezajo misli v trenutek usodnega odskoka,
me teža predstave pritiska globoko v zemljó
in groza negotovosti raztaplja me v beden atom.

Andrej Bregar

Za kaj bomo ta mesec molili?

DA BI BOLJ POGOSTO MISLILI IN SE PRIPRAVLJALI NA DOBRO SMRT

Tisti, ki so jih pograbili za talce in zaprli v njim namenjeno celico; tisti, ki so jih z zvezanimi rokami zložili na kamijone, da jih likvirajo, so morali misliti na smrt. Vsakdo od nas je v podobnem položaju, nihče ne uide smrti, vsakdo bi torej moral nanjo misliti — pa mnogi tega skoraj nikoli ne napravijo in odganjajo te misli bolj kot vse druge, pametne in neumne, dobre in zle. Ali morejo računati z dobro smrtjo?

Smrt je neizbežna. Duša in telo se po 10, 20, 80 letih najtesnejšega sožitja ločita, da se na sodni dan spet združita — poveljučana ali obsojena, kakršna je pač bila sodba že ob smrti. Ločitev duše od telesa je nekaj nasilnega za človeško naravo; korenina tega nasilja je greh. Če bi naš ded ne grešil, bi mu bilo živeti na veke... Ko pa je bil po zavisti hudičevi izgnan od slave božje, so prišle na rod človeški bolečine... in naposled smrt, tako beremo v najstarejšem slovenskem zapisu. A Bog je še v to hudo posledico greha spraval dobrino: smrt, ločitev od sveta in pohod v večnost, je često edina vaba, s katero nas more pritegniti samo nase, v našo večno srečo. Smrt je človekov poslednji križ. Kdor se z njega kot desni razbojnik ozre na Jezusovega, se mu odpre raj. Mnogi

ljudje, tudi mnogi kristjani poskušajo, da bi v kraljestvo božje stopili po drugih poteh, ne po poti križa. Ob smrtni uri je poslednja priložnost, da vstopimo po poti križa, edini, ki vodi v nebesa — saj jo je utrl Jezus sam.

Smrt je odločilni, poslednji delec časa za vsakogar. Kot v zrcalu je tedaj videti preteklo življenje. V svitu večnosti že dobiva pravo oceno, ki na oni strani sovпада z božjo sodbo. Kdor večkrat misli na smrt, se navadi na pravo perspektivo. Vse, kar je storjeno ločeno od ljubezni proti nji, se v tej perspektivi pokaže kot zlo; kar nasprotuje veri, se pokaže kot zmeta; kar je proti upanju v božjo dobroto in usmiljenje, se razkrije kot napuh in nespamet.

Kdor vodi življenje iz perspektive smrti, dobro živi in dobro življenje pripravlja dobro smrt. Govorimo tedaj lahko o medsebojni odvisnosti smrti in življenja: dobra smrt da ceno celemu življenju in dobro življenje pripravlja dobro smrt. V prilastku „dober“ pa tiči skrivnostna večnost, božje življenje. Kajti človeško bivanje na zemlji ne more biti dobro, če ne zajema iz božjega življenja in smrt ne more biti dobra, če ne deli z Jezusovim umiranjem na križu poleg njegovih muk in zapuščenosti tudi njegovega zaupanja v Očeta in veselja zaradi skorajšnjega zmagoslavja.

Prof. ALOJZIJ GERŽINIČ

Zadnji tedni cerkvenega leta

VSI SVETI

Češčenje svetih izvoljencev božjih je v Cerkvi nekaj prastarega. Kajti čednostno življenje svetnikov je že tukaj na zemlji svetel odsev božje lepote, njih zgled pa najmočnejša pobuda za dosledno življenje po veri.

Že sv. Avguštin je spodbujal samega sebe, takrat ko je še ječal v verigah mesenih strasti: „Če so zmogli pot popolnosti ti in te, zakaj bi tega ne zmogel tudi jaz?“

Seveda, ko Cerkev svetnike časti, v prvi vrsti misli na Boga, katerega podobo in kreposti so si svetniki najgloblje vtisnili v svojo dušo. Bog je bil tudi tisti, ki je s svojo milostjo pripomogel, da so mogli doseči krščansko popolnost.

Svetniki so se za Boga povsem žrtvovali in v vsem njega iskali; ni čuda, da so pri Bogu v veliki časti in je njih priprošnja pri Bogu izredno mogočna.

Sveta Cerkev se je tega od nekdaj zavedala, pa je zato kmalu sestavila litanije vsem svetnikom v čast, v katerih kliče na pomoč božje svetnike, zlasti če gre za podelitev kakega zakramenta (n. pr. pri mašniškem posvečenju) ali za kako važnejšo liturgično dejanje, kot je n. pr. slovesna blagoslovitev krstne vode na veliko in binokšno soboto.

Sam praznik pa je nastal šele v 9. stoletju in sicer je dobil svoje mesto prvega dne v novembru, v zadnjem mesecu pred zaključkom cerkvenega leta, ko kraljestvo Kristusovo že dozoreva v končno slavo in povelicanje.

Sveto mašo pričenja sv. Cerkev s slovesnim spevom: „Radujmo se vsi v

Gospodu, slaveč praznični dan v čast vsem svetim.“ Sv. Cerkev slavi danes ne samo apostole in mučence in spoznavalce, člane cerkvene hierarhije, marveč tudi katoliške laike, spokornike in device, zveste žene in vdove, skratka vse, na katere se je razlil sv. Duh in jih vodil k junaškim stopinjam svetosti.

V berilu nam sv. Janez Evangelist slika nebeško kraljestvo, kot mu ga je bilo dano videti v gledanju na otoku Patmu. Ne samo štiriinštirideset tisoč izvoljenih Abrahamovih sinov, temveč tudi množice iz drugih narodov, sleherne starosti, iz vsakega stoletja in stanu imajo prost dostop v nebeški Jeruzalem. Ni tako težko priti v nebesa. Le en pogoj je treba spolniti: na čelu je treba imeti pečat božjega otroštva in vdanosti nebeškemu Očetu.

Evangelij vsebuje sloviti Gospodov govor o osmerih blagrh. Slehernemu zvestemu kristjanu je obljubljen poseben blagoslov.

Značilen in za našo dobo zelo važen je tudi darilni spev, ki naglaša, da so duše pravičnih v božji roki. Vsa brezbožna zloba ne more škoditi pravičnim. Brezbožniki so le orodje, ki ga Bog uporablja, da z njim oblikuje duše pravičnih v sveto božjo umetnino.

Tako nam praznik vseh svetnikov prelepo kaže veličino krščanske vere in njz vzvišeni sad: večno življenje.

VERNE DUŠE

Če je prvi november posvečen zmagoslavnemu zboru svetih, je povsem naravno, da sv. Cerkev, ki je skrbna mati, upre naslednji dan svoj pogled od nebes

v kraj trpljenja, kjer duše zadoščujejo za svoje prestopke in malomarnosti.

Da bi kri božjega Zveličarja izmila čim več madežev, ki še kazé božjo podobo vernih duš, sv. Cerkev dan za dnev daruje zanje sv. maše v čast božjemu Jagnjetu, ki odjemlje grehe svetá, na vernih duš dan pa dovoljuje svojim duhovnikom celo tri sv. maše, da bi bilo ubogim dušam čim bolj pomagano.

Uvodni spev je ganljiv klic k Bogu, naj rajnim da večni pokoj in večno luč, naj uteši človekov nemir po Bogu in jih privede v božje svetišče v Jeruzalemu.

Mašna prošnja spominja Boga, da je stvarnik in odrešenik vseh vernih. Zato more dušam svojih služabnikov in služabnic spregledati sleherno grešno krivdo, kar si le-te v večnosti tudi tako go-reče želijo.

Pretrsljiva pesem je sekvenca „Dan jeze“, ki jo je baje sestavil Tomaž Celano, eden izmed dvanajstih tovarišev sv. Frančiška Asiškega. Pesem slika grozo poslednje sodbe in stisko duš, toda izraža tudi zaupanje v Jezusovo usmiljenje, ki sta ga bila deležna Marija Magdalena in desni razbojnik.

Evangelij vsebuje tolažilno blagovest, ki jo je že apostol Pavel v berilu razglasil, da bo smrt použita v zmago, a zmaga bo po Gospodu Jezusu Kristusu. Vsi, ki vanj verujejo, bodo zaslišali v grobeh glas božjega Sinu in vstali k življenju. Tisti pa, ki so ga zavrgli in delali hudo, bodo pa vstali k obsodbi,

k pogubi, k življenju večne kazni, ki bo strašnejša od vsakršne smrti.

Darilni spev pa živo predstavi trenutek sodbe ob ločitvi duše od telesa. V tem trenutku se odloči usoda večnosti. Samo eno milost more z manjšimi madeži in časnimi kaznimi obremenjena duša še doseči: milost vic. In čeprav je pokora očiščevanja težka, pa vendar duša le lahko upa na odrešenje, ki ji ga naše molitve morejo pospešiti. Zastavonoša sv. Mihael naj jih privede v večno luč, ki jo je Bog nekdaj obljubil Abrahamu in njegovemu zarodu.

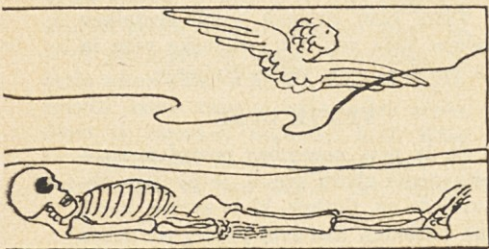
Izredno lepo in globoko je predglasje, ki ga je uvedel šele eden zadnjih papežev, Benedikt XV. Res je, žalosti nas gotova usoda smrti, toda po Kristusu Jezusu nam je zasijalo upanje blaženega vstajenja. Kajti s smrtjo se življenje ne konča, temveč samo spremeni in ko nam razpade dom zemeljskega življenja, nas že čaka večno prebivališče v nebesih.

To je vsebina prve maše na praznik vernih duš. Duhovnik jo daruje za vse umrle kristjane.

Druga maša na vernih duš dan, ki jo drugače opravlja sv. Cerkev na dan obletnice smrti, ima v berilu silno lepo misel, ki je vzeta iz druge knjige Makabejcev: „Sveta in zveličavna je misel, moliti za rajne, da bi bili rešeni grehov.“ Sv. daritev, molitev in miloščina so naj-uspešnejša pomoč dušam v vicah!

Mašne molitve razodevajo vdano prošnjo za „sedež hladu, blaženost miru, svit luči in družbo svetih.“ Po presv. euharistični daritvi hočemo vernim dušam najuspešnejše posredovati odpusčanje in večni pokoj.

Zato bodi osrednja točka v pobožnosti za rajne prav sv. maša s sv. obhajilom! Če so pogani darovali ali še dajejo svojim rajnim na grob jedi, ki so jih v življenju najraje uživali, pa mi svojim krščanskim bratom in sestram darujmo

tisto jed, ki tudi mrtvemu koristi, ki oživlja za večno življenje, izbrisuje časne kazni in vodi na kraj luči, v domovino Kristusovih radosti.

To drugo sv. mašo daruje duhovnik na vernih duš dan po namenu sv. očeta.

Tretja sv. maša, ki je sicer vsakdanja maša za rajne, nam pa v berilu nudi vzpodbudno misel, ki jo je zapisal sv. apostol Janez v svojem videnju: „Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjejo!“

Res je krščanska smrt velika milost, za katero moramo prav pogosto prositi. Marsikaterega padca se bomo obvarovali, če bomo nanjo mislili, in dobra dela bomo vršili z večjo gorečnostjo in resnostjo.

Rekli smo že, da vernim dušam s sv. mašo najbolj pomagamo. Zato izrabimo vsako sv. daritev, pri kateri smo navzoči, da se spomnimo tudi teh tihih trpinov.

Pri darovanju kruha ne darujmo le zase, temveč se spomnimo izrecno tudi vseh umrlih z željo, naj jim bo to v večno življenje.

Po povzdigovanju se vpričo božjega Jagnjeta v posebnem spominu rajnih znova spomnimo najdražjih nam umrlih, sorodnikov, pa tudi vseh umrlih sploh. Trdno moramo verovati, da niso umrli, temveč, da spé in počivajo v Kristusu. Po njem naj dosežejo „kraj luči in miru.“

Prav pri tem, kako pomagamo rajnim, se spozná, ali ljubimo bližnjega ne le v besedah, marveč tudi v dejanju in resnici! In to vedimo, da bomo za svoje usmiljenje tudi sami usmiljenje prejeli.

ZNAČILNI NOVEMBRSKI SVETNIKI

Četrtega novembra se spominja sv. Cerkev sv. Karla Baromejskega, ki je zelo mlad, komaj 23 let star, postal kardinal katoliške Cerkve ter nadškof v Mi-

lanu, pa se pokazal izredno velikega kot dušni pastir in uresničevalec odlokov tridentinskega cerkvenega zbora.

Sedem dni nato obhajamo praznik drugega velikega kofa, ki je v visokih časteh tudi med našim narodom, sv. Martina Tourskega. V mladosti, ko še niti krščen ni bil, se je usmilil raztrganega berača in si z njim razdelil svoj vojaški plašč, radi česar ga je Kristus v nočni prikazni v sanjah posebno pohvalil, češ da ni odel berača, temveč njega samega. Na to naj bi pomislili vsi, ki se težko odločijo, kadar je treba darovati v dobre namene.

13. novembra se spominjamo angelskega mladeniča sv. Stanislava Kostka, poljskega rodu, ki je kljub vsemu nasprotovanju s strani domačih vztrajal v svojem hrepenenju po redovniškem poklicu, prišel v Rim, postal jezuit in še mlad umrl v večnem mestu, zapustivši vsej mladini svetel zgled, kako se je treba boriti za poklic in za sv. čistost sredi pokvarjenega okolja.

Slovanskega rodu je bil tudi sv. Jozafat Kunčevič (14. novembra), ki je umrl mučeniške smrti kot žrtev sovražstva razkolnih kristjanov v Beli Rusiji, ki niso mogli prenesti, da je njegovo delo za zedinjenje z Rimom vedno bolj prodiralo v ljudske množice.

V zvezi s Slovani je prav tako praznik sv. Klementa (23. novembra), četrtega rimskega papeža. Njegove kosti sta našla sv. brata Ciril in Metod za časa svojega misijonskega delovanja na krimskem polotoku v južni Rusiji, kjer je sv. Klement pretrpel mučeniško smrt, ter jih preko Slovenije prenesla v Rim, kjer počivajo še danes.

Ustanovitelj reda trinitarcev za odkup krščanskih sužnjev iz mohamedanskega suženjstva je sv. Felix Valois (20. novembra). Sama Mati božja mu je v prikazni izročila novo redovno obleko: bel škapulir s križem modro-rdeče barve.

Naslednji dan ima **Mati božja** svoj lasten praznik, ki sicer ni tako pomemben kot tisti iz avgusta ali septembra, je pa poln prisrčnosti. Spominjamo se, kako je po pobožnem izročilu v ranih mladostnih letih odšla v tempelj in tam služila do zaroke s sv. Jožefom Gospodu nebes in zemlje. Njen zgled vabi nas vse, da večkrat, tudi med tednom, pohitimo v naše cerkve in se tam porazgovorimo z Bogom o sebi in svojih zadevah.

Janez od sv. Križa je eden največjih mistikov. Cerkev ga praznuje 24. novembra. Silno veliko je moral prestati od svojih redovnih sobratov (bil je karmeličan), ki niso hoteli, da bi se red vrnil k prvotni strogosti. Imel pa je velikega zaveznika v sv. Tereziji Véliki, ki je bila prav tako globoko mistična duša. Ne smemo se torej čuditi, če dobre zamisli rodijo odpor pri povprečnih ljudeh. Kar je važno, je to, da se takim ljudem ne prilličimo in ne vklonimo.

V novembru praznujemo tudi spomin štirih velikih žená: sv. Jedrti, ki je bila predstojnica reda benediktink koncem 13. stoletja na Saškem v Nemčiji in je prejela niz razodetij. Njen god je 16. novembra. — Veliko je pretrpela kot vdova sv. **Elizabeta Turinška** (19. novembra), ki je izredno mnogo dobrega storila za reveže, tako da je s sv. Vincencijem Pavelskim postala zavetnica krščanske dobrotelnosti. — 22. novembra praznujemo patrono cerkvenega pečja, mučenico sv. **Cecilijo**, ki je znala pridobiti svojega moža Valerijana in njegovega brata Tiburcija za krščansko vero. V njej imajo vse krščanske žene vzor, kako postopati z možmi, da postanejo verni in pobožni, čeprav so bili morda spočetka mlačni in do vere brezbrizni. — Tri dni nato pa slavimo sv. **Katarino Aleksandrijsko**, tudi mučenico, ki je bila polna modrosti in izvrstno poznala nauk naše vere, tako da je ugnala

najbolj slovite poganske modrece svoje dobe. Zelo je prav, da so tudi naše žene versko izobražene, kajti včasih njih beseda več zaleže kot dolgo razpravljanje med moškimi.

Mesec november zaključi praznik sv. **Andreja, apostola**. Bil je prvi, ki ga je Jezus poklical v apostolski zbor, zato ga je Kristus tudi odlikoval na ta način, da je umrl na križu kot njegov Učenik. Ko ga je zagledal, je vzkliknil: „O dobri križ, dolgo sem te želel, po tebi hrepenel in te brez prestanka iskal: vzemi me od ljudi in pridruži mojemu Učeniku, da me po tebi sprejme tisti, ki me je po tebi odrešil.“ Dal Bog, da bi znali tudi mi križe vsakdanjega življenja pozdravljati tako ljubeče kot sv. Andrej!

PRAZNIK TREH SLAVNIH RIMSKIH CERKVA

9. novembra se spominjamo posvečenja bazilike sv. Janeza v Lateranu. To veličastno svetišče je dal zgraditi cesar Konstantin in je v njem tudi prejel sv. krst. Papež Silvester ga je potem posvetil. Bila je to prva cerkev, na slovesen način posvečena, kajti preje, za časa tristoletnega preganjanja, kristjani niso imeli javnih svetišč. Zato je bazilika sv. Odršenika (sv. Janeza v Lateranu) dobila častni naslov „Mati vseh cerkvá“.

Isti cesar Konstantin je zgradil tudi baziliko sv. Petra in Pavla, prvo nad grobom prvaka apostolov na vaticanem griču in drugo na kraju, kjer je bil sv. Pavel obglavljen, v Ostiji pri Rimu. Tudi ti dve cerkvi je posvetil papež Silvester. Teh dvojnih posvečenj se spominjamo 18. novembra.

Mašno bogoslužje na te dneve nam v uvodnem spevu slika vzvišenost krščanskega svetišča. To je dvor božji in zares strašen, t. j. najglobljšega spoštovanja vreden kraj. Toda krščansko srce se tega kraja ne sme bati, marveč mora po njem hrepeneti, kajti to je kraj, kjer

prebiva naš Stvarnik, ki nam je Oče in največji dobrotnik.

V mašni prošnji prosimo, naj bi vsakomur, ki na ta kraj prihaja odkrivat svoje želje in prosit božjih dobrot, Bog proune uslišal in razveselil srce.

Zelo pomembno je tudi berilo iz Razodetja sv. Janeza apostola. Sv. apostol vidi v prikazni sv. mesto, novi Jeruzalem, ki je z neba od Boga prišlo na zemljo kot „prebivališče Boga med ljudmi“. Ta skrivnostni, božji Jeruzalem na zemlji je krščansko svetišče, kjer prebiva Bog med ljudmi kot med svojimi otroki.

Kljub naši slabosti se Bog sklanja k naši revščini tako kot se je Kristus sklonil k cestinarju Caheju, ki ga je pričakoval na figovem drevesu. O tem nam izčrpno govori mašni evangelij. Kot k Caheju je tudi k nam prišlo božje kraljestvo. Treba je samo, da se poslužimo studencev milosti, ki žuborijo iz skale božjega oltarja v krščanskem svetišču.

Zlasti darilni spev nas krepko spodbuja, da se z vsem bistvom Bogu posvetimo in vse svoje bistvo prepojimo z božjo vsebino. „Gospod Bog, v preprostosti svojega srca ti vesel darujem popolnoma vse... Bog Izraelov, ohrani to voljo!“

Mogočna so krščanska svetišča, a njih tvorni blesk bo prešel. Ni dovolj, da se sv. Cerkev po svetu le prostorno širi z zidanjem novih svetišč; rasti mora, kot pravilno poudarja poobhajilna molitev, tudi duhovno v krepostih. Prav po teh bomo postali resnični božji tempelj, žar duhovnega svetišča naših duš bo pa vso večnost plamtel pred veličastvom presv. Trojice.

ZADNJE ŠTIRI NEDELJE POBINKOŠTNE DOBE

Enaindvajseta nedelja po binkoštih
(letos 3. novembra) nas pretrese s svojo

evangeljsko zgodbo o trdosrčnem hlapcu. Ta prilika nas veliko uči. Le če bomo sami odpuščali, bomo smeli upati na božje usmiljenje na dan sodbe. Za ta dan sicer ne vemo, moramo pa biti nanj stalno pripravljeni. V berilu (Ef 6, 10-17) nas uči sv. Pavel, da moramo biti oblečeni v opravo milosti božje, v ščit nepremagljive vere; odeti v oklep pravice, s čelado zveličanja in z mečem božjega Duha. „Zraven pa ob vsakem času v duhu molite z vsakršno molitvijo in prošnjo in v ta namen čujte z vso vztrajnostjo!“

Dvaindvajseta nedelja nam v evangeliju (Mt 22, 15-21) govori o skušnjavi hinavskih farizejev, ki hočejo ujeti božjega Učenika z vprašanjem, ali se sme dati cesarju davek ali ne. Toda Učenik jih modro zavrne, da je treba dati cesarju, kar je cesarjevega, a Bogu, kar je božjega. Tudi od nas kristjanov bo Bog zahteval, kar je njegovega. Zato se moramo, kot stoji zapisano v berilu (Flp 1, 6-11) že v življenju očiščevati, da bomo „za dan Kristusov čisti in brez spotike, napolnjeni po Jezusu Kristusu s sadom pravičnosti v slavo in hvalo božjo.“

V triindvajseti nedelji nas sv. Cerkev že pripravlja na poslednjo sodbo. Po evangeliju (Mt 9, 18-26) o Jairovi hčerki, ki „ni umrla, ampak le spi“ nas utrjuje v resnici, da se bo na Kristusovo besedo naše življenje iz „večnega sna“ predramilo, kar potrdi tudi berilo z besedami: „Naša domovina pa je v nebesih, od koder tudi pričakujemo Zveličarja, Gospoda Jezusa Kristusa, ki bo preobrazil naše borno telo, da bo podobno njegovemu poveličanemu telesu.“ Seveda, ali bo naše obujenje od mrtvih nam v zveličanje ali pogubljenje, je odvisno od našega krščanskega življenja na zemlji.

Zadnja nedelja po binkoštih naznanja po evangeliju (Mt 24, 15-35) stisko,

EL OBRERO DEBE PARTICIPAR DE LAS GANANCIAS

El trabajo, tanto el intelectual como el manual, constituye para el hombre el medio providencial que le permite procurarse los bienes necesarios para su vida y para la de su familia.

Para que sea justa, la remuneración de un trabajo confiado a un tercero deberá ser establecida ante todo teniendo en cuenta la finalidad de dicho trabajo. Sin embargo, también otros factores deberán examinarse en el momento de fijar el salario, a saber: la calificación del obrero y sus responsabilidades; la situación financiera de la empresa; las posibilidades económicas de una determinada región.

Las utilidades de la empresa deberán ser repartidas equitativamente entre to-

„kakršne ni bilo od začetka sveta do zdaj“. Toda kdor se je v strahu božjem in sinovskem zaupanju pripravljaj na dan sodbe in ostal stanovitem do konca, ga pri vsej resnosti misel na sodbo ne sme plašiti. Zakaj nebeški Oče, „ki nas je usposobil za delež pri dediščini svetih v svetlobi in otel iz oblasti temé“, kot nas spodbuja mašno berilo (Kol 1, 9-14), nas bo na dan sodbe prestavil v kraljestvo svojega preljubega Sina.

*

Molimo zato ob koncu cerkvenega leta s Cerkvijo: „Oprostí svojemu ljudstvu, kar je grešilo, prosimo, Gospod, da se grešnih spon, v katere smo se zapletli, po tvoji dobrotljivosti rešimo.“

JOŽE JURAK

dos aquellos —trabajadores, personal directivo, capitalistas— que han contribuido a su prosperidad. Cada cual debe participar efectivamente en la valorización alcanzada con el esfuerzo común.

El salario de un obrero debe permitir al mismo procurarse lo necesario para sí mismo y para la familia, no sólo para su mera subsistencia sino también para alcanzar un decente nivel de vida y de ahorrar para el porvenir.

Además la remuneración debe ser total, es decir que deberá comprender el salario y los seguros sociales.

La Iglesia pide que el trabajo sea realizado en condiciones morales y materiales que respondan a la dignidad humana y que permitan el cumplimiento de los deberes religiosos. El obrero pues, tiene derecho al descanso dominical, a una vida familiar decente y a gozar de las distracciones convenientes.

Si bien no se pueden dejar de reconocer los loables esfuerzos de los dueños de trabajo de muchas regiones por mejorar las condiciones de sus obreros, sabe, sin embargo, advertir el peligro de un excesivo paternalismo que, con el andar del tiempo, podría menoscabar la libertad del obrero y de su familia.

No existe derecho que no comporte de suyo un deber correspondiente. El trabajo con toda la conciencia profesional que se le exige, con regularidad y respetando siempre las cláusulas del contrato.

JOE JUCK

Blažena Marija od božje previdnosti

Seveda se nova blažena, ki jo Cerkev časti od letošnjega 26. maja, v mladosti ni tako imenovala. Rodila se je na praznik Marijinega oznanenja. 25. marca 1825 v družini Smet v Severni Franciji. Zakonca Smet sta bila goreča kristjana in vzgojila sta šest otrok. Naši blaženi sta nadela ime Evgenija.

Kmalu sta v Evgeniji prišli do 17-raza dve vzvišeni nagnjenji: pomagati vernim dušam in slepo zaupati božji Previdnosti.

Da bi bile duše čimprej rešene trpljenja v vicah, je zanje mrtvičila svoje telo: poklekala je na ostri pesek v vrtu in tam zanje molila ter brez besed prenašala vsako jutro česanje, ko ji je glavnik trgal in ruval njene lepe kodraste lase.

Ko je imela šest let in ie letala v mrežo za metulji, se je nenadoma ustavila in vzkliknila: „Duše v vicah so prav tako v mreži kot tile metuljčki. Mi imamo ključ do njih, pa im nočemo odpreti!“ Sestre, ki so se z njo igrale, so jo začudeno pogledale. pa ničesar razumele. Tisti dan je Bog v Evgenijini duši začel s svojo igro in jo začel pripravljati na njen bodoči poklic. Misel na verne duše je ni več zapustila, prav tako pa ne tudi misel na božjo Previdnost, ki vse sladko in krepko ureja.

Vsak dan se je Lucija bolj čutila odvisna od te Previdnosti. Imela je vanjo polno zaupanje in hvaležno ji je govorila: „Moj Bog, ti si moja Previdnost, le kako ne bi bila Tvoja?“

Ko je spolnila dvanajst let, se ji je zezdalo, da bi mogla božja Previdnost

uporabiti prav njo, da priskoči dušam v vicah na pomoč. Svoje domače in svoje prijateljice je naprosila, naj se za te uboge duše žrtvujejo in zanje molijo.

Medtem je dokončala študij v samostanu presv. Srca Jezusovega v Lille-u. Že je bila dekle. Njene sovrstnice so mislile na ženina in sanjale o zemeljski ljubezni. Tudi ona si je želela ljubezni, a take, ki ne premine.

Bil je pomladanski dan in vse je pelo v njeni duši. Že dolgo se je želela popolnoma predati Bogu. Cutila se je za Kristusovo nevesto, zato se je želela z Njim tudi na slovesen način zaročiti. Kupila si je zlat prstan in ga dala blagosloviti. V tihoti svoje sobe si ga je dala natakiniti po svoji mali nečakinji, v njeni duši pa je bilo sladko ob zavesti, da se je za vedno združila z božjo Previdnostjo. Dvakrat je zaslišala v sebi neki notranji glas, ki ji je pravil: „Ti boš redovnica, pa ne tako kot so druge.“ Ni pa še vedela, kaj Bog z njo namerava in kam jo kliče.

Ostala je v družini, toda ni se zadovoljila z lagodnim življenjem, ki bi ga lahko imela. Zavedala se je, da je od Boga veliko sprejela, zato se je čutila veliko dolžnico pred Bogom. Vse svoje sile je posvetila dobrim delom: podpirala je misijone, organizirala pomoč revnim in apostolsko delovala pri širjenju božjega kraljestva na zemlji.

Pri tridesetih letih jo je obšla misel: „Za vse potrebe človeštva so že ustanovljeni različni redovi, le na

verne duše še nihče ne misli. Bodi zato ti tista, ki boš tak red ustanovila!“

Evgenija se je tega navdiha sprva ustrašila, toda misel, da ni sama, temveč da je božja Previdnost z njo, ji je dala poguma. Dala je slovo očetovi hiši in odšla v Pariz, neznani bodočnosti nasproti. Razodela se je nekemu duhovniku, pa je ni razumel. Našla je nekaj deklet, za katere je upala, da se ji bodo pridružile, a se je prevarala tudi v njih. Ostala je brez duhovne opore in brez gmočne pomoči.

Toda zaupanje v božjo Previdnost je bilo močnejše kot vsi neuspehi. Tako naravno se ji je zdelo, da Cerkev odobri kongregacijo, ki bo delala za duše v vicah, ki so trpeči del ene in iste Cerkve, ki jo je Kristus ustanovil. Trpeča Cerkev potrebuje pomoči voiskujoče se Cerkve na zemlji in bi bilo proti Kristusovemu duhu, če bi eno Cerkev od druge ločili.

Sestavila je pravila na podlagi pravil sv. Ignacija Lojolskega in določila, naj gredo njene redovnice v vse dežele svetá, kjer Cerkev deluje, kaiti novsod gre za zveličanje neumrjočih duš in njihovo rešitev. Že za nienega življenja so Pomočnice vernih duš prišle na Kitajsko; danes delujejo tudi na Japonskem, v Indiji in Afriki. Poučujejo katekizem v dike in majhne ter obiskujejo bolnike na njih

domovih in jih zdravijo na duš in telesu. V Evropi in Sev. Ameriki apostolsko delujejo po delavskih naseljih, vodijo dobrodne ustanove in pomagajo revnim iz njih stiske. A vse njihovo delo ima en sam smoter: sodelovati pri posvečenju in zveličanju duš. Zato gojijo v sebi globoko duhovno življenje in se trudijo po vzoru svoje ustanoviteljice za živo vero, nemaino zaupanje in gorečo ljubezen do Boga in bližnjega.

Znano je, da Slovenci radi molimo za verne duše. Sai smo menda edini narod na svetu, ki rožnemu vencu dodajamo desetko „ki se naj usmili vernih duš v vicah“ in ki pri angelškem češčenju molimo tudi za duše v vicah.

Nič čudnega torej, da je v red Pomočnic vernih duš vstopilo že več slovenskih deklet. Nekaj jih je iz Trsta, druge pa so ta red spoznale s čitanjem „Glasnika Sreca Jezusovega“ v Ljubljani. Danes služijo Bogu in delajo za rešitev trpečih duš po raznih hišah Italije, Belgije, Francije (kjer jih je 17), v Afriki, Indiji, na Japonskem in v Avstraliji.

Ko pa bo zginila železna zavesa in bo naša domovina spet svobodna, bodo na Pomočnice vernih duš stonile tudi na slovenska tla, kajti tudi Slovenija ima nebroj duš, ki si želijo njihove pomoči, molitev, žrtev in apostolske ljubezni.

Misijonar je bil v domovini na obisku. Domača hči pride v precej izrezani obleki. Oče se opravičuje: „Eh, saj, ta moda.“ Misijonar: „O, mene to ne moti, sem vajen; saj sem bil deset let med divjaki.“

Moj sin, ne bodi pohoten, zakaj pohotnost vodi v nečistost. Ogiblji se kvant in drznih pogledov, zakaj vse to vodi v prešuštvo. (Nauk: 12 apost.)

Cloveski element v Cerкви

Katoliško Cerkev, katere čiani smo po svetem krstu, je ustanovil naš Gospod in Zvehičar Jezus Kristus kot versko družbo, ki naj nadaljuje na zemlji do konca sveta njegovo odrešilno delo in vodi ljudi k večnemu zvehičanju. Je torej sveta Cerkev božja ustanova, ker je njen ustanovitelj učlovečeni Sin božji, Jezus Kristus. Je pa zgrajena na ljudeh, ljuje pa so njeni udje, ljudem je izročena v roke njena vlada, ker je taka božja volja, da naj se ljudje zvehičajo po ljudeh.

V sveti Cerкви moramo torej vedno razlikovati ta dvojni element: božji in cloveski. Božji je tisti, ki vzdržuje njeno nadnaravno življenje milosti, ohranja čisti njen nauk in negotaknjene njene zakramente, ki jo drži v viharjih in krizah, da ne propade. Ta božji element predstavlja v Cerкви Kristus sam, njena nevidna glava, njen skrivnostni, vedno pričujoči vodnik in učitelj, z njim pa Sveti Duh, skrivnostna duše Cerkve, početnik, ohranjevalec in pospeševatelj njenega notranjega življenja, Duh resnice in življenja, svetosti in milosti, pravice, ljubezni in miru.

Cloveski element v Cerкви pa so njeni udje. Najprej oni odlični udje cerkvene organizma, ki predstavljajo cerkveno hierarhijo: papež in škofje, ki so jim kot pomočniki podrejeni duhovniki, diakoni in nižji cerkveni kler. To je vodilna plast cloveskega elementa v Cerкви, je učeča Cerkev. Za njo pa se zvrsti poslušajoča Cerkev, to so vsi oni, ki so vstopili v Cerkev skozi vrata svetega krsta in se zaupali in podredili njenemu duhovnemu vodstvu, da bi dosegli večno življenje.

Božji in cloveski element v Cerкви bi lahko primerjali v nekem oziru z dušo in telesom, ki sta sestavna dela nase narave. Tudi bi mogli navesti kot primer prevzviseno osebo samega Gospoda Jezusa, ki v svoji božji osebi skrivnostno druzi nespremenljivo božjo in spremembam podvrženo clovesko naravo. Tako se tudi v sveti Cerкви druzita nespremenljivi, večni, nikdar okrnjeni božji element in spremenljivi, slabostim in celo napakam in grehu podvrženi cloveski element. Oba tvorita kot sestavna dela živi organizem Cerkve, ki tako druzi v sebi nebo in zemljo, božje in clovesko življenje, da se tako pred očmi sveta neprestano skrivnostno oobnavlja učlovečenje božjega Sina Jezusa Kristusa, čigar živa podoba in skrivnostno telo je Cerkev po njegovi lastni zamisli.

Ustavimo se v svojem duhu v tej številki našega lista pri tem važnem in pomembnem poglavju iz življenja Cerkve. Kazmišljanje o pomenu in vlogi cloveskega elementa v Cerкви nam bo dalo spoznati, kako je v tej božji uredbi za človeka in zlasti za kristjana velika čast in velika tolažba; posvarjeni bomo pred morebitnim pohujšanjem in odkrile se nam bodo naše velike in svete dolžnosti.

BOG SE V SVOJIH DELIH POSLUŽUJE LJUDI

Sveta vera nas uči, da je Bog ustvaril vidni in nevidni svet. Vse, kar je in biva, je delo njegovih rok. Vse je bilo po njem storjeno in brez njega ni nič nastalo, kar je nastalega (prim. Jan 1). Kot Stvarnik je vse stvari naredil iz nič.

„Rekel je in bilo je, ukazal je in bilo ustvarjeno“ (Ps 32).

Bog pa ni samo početak vsega, ampak tudi vse stvari ohranja in vlada. Brez božjega sodelovanja ne bi mogla nobena stvar obstati niti en sam hip. Bog drži vse v svoji roki in ohranja vse z besedo svoje moči — tako se pogosto izraža sveto pismo.

Iz te vere sledi, da bi Bog, ki je vsemu početak, ohranjevalec in vladar, lahko tudi vse življenje v svetu oblikoval sam in po svoje, kakor vodi po nespremenljivih naravnih zakonih skozi neskončne veke gibanje nešteti nebesnih teles.

Tu pa ostanemo pred posebnim božjim ukrepom: Kar je Bog ustanovil za ljudi, je zgradil na ljudeh in jih kliče k sodelovanju pri uresničevanju svojih načrtov in ciljev, tako v naravnem kot v nadnaravnem redu.

V naravnem redu je sam neposredno ustvaril prvi človeški par. Ko pa v preplem jutru stvarjenja stojita pred njim prvi mož in prva žena, ju Stvarnik združi v sveto zakonsko skupnost in ju pozove k sodelovanju pri množitvi in ohranitvi človeškega rodu z velikim klicem: „Rastita in množita se in napolnita zemljo“ (1 Moz).

Podobno stori božji Odrješnik v nadnaravnem redu: ustanovi Cerkev, določi njeno ustavo, njeno vodstvo pa prepusti apostolom in njih naslednikom. Tudi tu je veliki poziv: „Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsem ljudem“ (Mr 16, 15).

Tako si odgovarjata in se dopolnjujeta v življenju človeštva dve božji zamisli in ustanovi: družina, celica naravnega življenja, ki se po njej človeški rod ohranja in množi, in Cerkev, ki daje ljudem nadnaravno življenje in jih vodi k večnemu cilju.

Iz vsega tega vstaja pred nami ve-

lika, lepa, tolažbe polna misel: Če se Bog poslužuje ljudi, tako v naravnem kot v nadnaravnem redu in le po njih sodelovanju redno uresničuje svoje načrte, je v tem nezmotno znamenje, da Bog človeku zaupa. Dal mu je luč razuma, da misli; dal mu prosto voljo, da se z njo odloča za svojo dejavnost; dal telesne in dušne zmožnosti najrazličnejše vrste, talente, ki hoče, da človek z njimi pridno in zvesto gospodari in tako množi božji kapital, ki je božja slava in obenem naša sreča.

V svojem zaupanju kliče Bog človeka v svoj vinograd, da ga obdelujemo, čeprav bi lahko vse to delo opravil sam. Bog kliče v Cerkev k apostolskemu delu za razširjenje in utrjenje božjega kraljestva na zemlji. Računa z našimi slabostnimi močmi, tudi z našo omahljivostjo, z našimi nepopolnostmi in grehotami, vendar v svojem zaupanju v človeka ne odneha, se ne razočara, se ne naveliča. Kliče vse ljudi, kliče ob vsaki uri, do poslednje. Hoče, da vsak doprinese svoj delež k njegovi končni zmagi nad zlom in peklom, ter si tako zasluži slavo in srečo, ki jo ima za vsakterega pripravljeno v večnosti.

Kakšno zaupanje stavi Bog v papeža, ki mu izroči vladno vesoljne Cerkve in ga stavi za namestnika svojega lastnega učlovečenega Sina! Kakšno zaupanje izkazuje škofom, naslednikom apostolov, duhovnikom, služabnikom oltarja in delilcem božjih skrivnosti! In redovnikom ter misijonarjem, in staršem in vzgojiteljem, ki naj mu pridobivajo in oblikujejo vedno nove člane za nebeško kraljestvo!

Po ljudeh dosega Bog svoje načrte, po sodelovanju ljudi odrešuje svet po svoji Cerкви.

Kako lepa, tolažilna, dvigajoča je ta misel, ki nam vsakemu odkriva pomen in važnost našega kratkega in revnega

25. julija je bila v št. Jakobu v Rožu proslava dveh zlatih maš: kanonika dr. Tomaža Klinarja in dekana Jakoba Faturja, devetdesetletnice č. g. Alojzija Železnjaja, srebrne maše prof. Pavla Slaparja in petintridesetletnice mašništva mons. dr. Jožeta Jagodica, vse to ob zlati maši našega škofa dr. Rožmana. — Na sliki so spredaj od leve: Alojzij Vavti, prelat dr. Rudolf Blüml, mons. dr. Jože Jagodic, kanonik dr. Tomaž Klinar, g. svetnik Železny, dekan Jakob Fatur, prof. Pavel Slapar, kanonik Aleš Zechner, dekan Kristo Košir. — Druga vrsta: Andrej Karicelj, Anton Miklavčič, Pavel Kanauf, Janez Hafner, Jožef Murn, Jakob Štrekelj, Franc Učakar, Avgust Čebulj (slikar!), dr. Karel Truhlar, Vilko Pipp. — Zadaj: Franc Krištof, Mihael Krištof, Franc Jančar, Jože Pelan, dr. Janko Polanc, Jože Kunstelj, Anton Goršek, Ciril Demšar CM, Jože Vošnjak, Darko Pečnik, Niko Marktl, Jože Pogačar, Dušan Česen, Vinko Zaletel. — Foto V. Zaletel.

življenja, ki nam odkriva tudi življenje Cerkve v njenem človeškem elementu polno velikih božjih zamisli in zato tudi vredno velikih del in žrtev in neprestanega svetega hrepenenja in prizadevanja.

KAMEN SPOTIKE

So ljudje, ki gledajo v Cerkvi zgolj človeško ustanovo. A vidijo njeno organizacijo, njeno delo na kulturnem in

socialnem polju in jo spoštujejo in občudujejo kot moralno silo prvega reda. Odtod zanimiv pojav, da imajo pri Vatikanu svoje zastopnike tudi drugoverske in celo poganske države in da pripadniki vseh narodov in verstev v naših dneh obiskujejo papeža in spoštljivo poslušajo njegovo besedo.

O rajnem Stalinu se je pisalo, da je pri neki konferenci vprašal: Koliko

divizij ima papež? On in komunisti gledajo potemtakem v Cerkvi zgolj politično silo. A ker dobro vedo, da Cerkev vojaške sile nima in je ne uporablja, je le čudno, zakaj komunisti prav katoliško Cerkev povsod, kjer so na oblasti, neizprosno in strastno preganjajo. Boje se njene moralne sile in njenega vpliva na ljudi, če morda njih črne duše za zunanjo organizacijo Cerkve ne slutijo celo kaj več; tudi satan je s svojimi angeli sovražil in preganjal Kristusa, sluteč, da je Sin božji.

Kristjanom je Cerkev božja ustanova, zgrajena na ljudeh. Prav ta človeški element v Cerkvi pa postane vernim lahko kamen spotike, vzrok pohujšanja. Cerkev, ki je kot nevesta Kristusova v svojem božjem elementu vsa čista in sveta, naj bi bila brez vsake graje tudi v svojem človeškem elementu. Zahtevati od Cerkve to, pa se pravi, zahtevati več kot Bog sam, zahtevati nekaj nemogočega. Človek ostane pač vedno človek, njegova narava je slabotna in na tem svetu vedno podvržena zmoti in grehu. Bog je s tem računal, pa je vendar upravo Cerkve prepustil ljudem. Ni odstopil od svojega načrta kljub Judežu, ki ga je izdal in Petru, ki ga je zatajil in apostolom, ki so ga v trpljenju zapustili. Predvidel je grehe in slabosti, odpade in nezvestobe voditeljev in vernikov, pa je le vztrajal pri svojem prvotnem načrtu: Cerkev, njegovo ustanovo naj vodijo ljudje, ljudje naj sodelujejo z njim pri odrešenju sveta.

Zgodovina Cerkve nam resnično odkriva vso slabost in pomanjkljivost človeškega elementa v njej. Bili so slabi papeži, slabi škofje, slabi duhovniki. Že v prvih časih, kot vidimo iz apostolskih pisem, izdajajo škofje in duhovniki in diakoni svoje poslanstvo in ustanavljajo ločine in krivoverstva. Cerkev je kmalu težko obremenjena s krivim

naukom in slabim življenjem svojih udov. Notranje krize so v teku stoletij včasih dosegle v Cerkvi tak razvoj, da se je zdelo, da Cerkev mora propasti vsled lastne, notranje pokvarjenosti. Pa ni propadla.

Človeške slabosti spremljajo Cerkev skozi vse dobe njenega obstoja in se kažejo zdaj v večji, zdaj v manjši meri.

Kar nas mora prav v naših časih napolnjevati z veselim ponosom in hvaležnostjo do Kristusa, je dejstvo, da zdaj, ko je Cerkev po tolikih državah svetá preganjana z vso rafinirano hudobijo, teh človeških slabosti, odpadov, slabih zgledov, nezvestih pastirjev ni toliko, kot bi bilo sicer ob teh viharjih, ki stresajo Cerkev, pričakovati. Cerkev stoji v naših dneh sredi narodov zemlje kot veliko, svetlo znamenje upanja in odrešenja, papeštvo uživa ugled, kakor ga je le redkokdaj v zgodovini.

Nekaj človeških napak in slabosti pa je v Cerkvi vedno opaziti, nekaj, kar moti pogled na njeno podobo, ki naj bi bila kot apostol pravi, brez graje in madeža, vsa sveta in slavna. In nad temi človeškimi slabostmi se verni ljudje spotikajo in pohujšujejo.

Na to je treba reči, da se ne bi smelo nikoli pozabiti, da je Cerkev božja in človeška. Judje so se pohujševali nad Jezusovo ponižno človeško podobo, ko so pričakovali velikega in slavnega Mesija, pa je prišel kot tesarjev sin. Jezus jih je radi njihovega spotikanja resno posvaril, rekoč: „Blagor mu, kdor se nad menoj ne pohujša“ (Mt 11, 6). Isti opomin bi lahko obrnili na Cerkev. Jezus jo je ustanovil z ljudmi in prepustil ljudem v vodstvo, zato se kristjan ne bo čudil, če vidi v njej povsod tudi človeško slabost. Bolj bo gledal na njeno krepost in njeno ljubezen, kot na njene napake in bo občudoval v tej božji uredbi veličino božje ljubezni in dobrote, ki po

grešnikov rešuje grešnike, ter hvalil neskončno božjo moč, ki Cerkev drži, da kljub številnim napakam pastirjev in vernikov ne propade, ampak čist ohranja razodeti nauk in neskaljene studene milosti, pa se tako v njenem življenju vedno izkazuje, da obstoj Cerkve ne sloni na človeški modrosti, ampak na božji moči (prim. 1 Kor 2, 5).

V času, ko je nacionalni socializem v Hitlerjevi Nemčiji sramotil Cerkev na najgrše načine in odkrival v njenih ustanovah resnične in še bolj izmišljene pregrehe in zablode, da bi jo onemogočil in oblatil pred očmi nemškega ljudstva in vsega sveta, je veliki papež Pij XI., 14. marca 1937, naslovil na nemške škofo pretresljivo okrožnico, ki nosi naslov: *Mit brennender Sorge* — s pekočo skrbjo. V tej okrožnici med drugim piše: „Božje poslanstvo, ki ga Cerkev vrši med ljudmi in ga mora vršiti po ljudeh, je na žalost lahko zatemnjeno po človeških slabostih, ki se v gotovih časih razmnože in raztegnejo kot ljuljka med pšenico v božjem kraljestvu. Ta, ki pozna besede *Odrešenikove* o pohujšanju in o njih, ki ga povzročajo, ve, kako mora Cerkev in vsak njen ud misliti o tem, kar je bilo in je greh. Toda ta, ki bi gledal le te zunanje slabosti in pomanjkljivosti, naj bo nekaterih, naj bo mnogih, pa bi pri tem pozabljal na ves ogromni kapital stremljenja po kreposti, duha žrtve in bratske ljubezni, heroične svetosti tolikih udov Cerkve, tak kaže prav gotovo krivično in obsodbe vredno slepoto... Zlasti je to obsodbe vredno, če obsoja le katoliško Cerkev, medtem ko druge verske družbe pušča v miru — gledajoč pezdri v očesu svojih bratov, ne videč pa bruna v lastnem očesu...“

Isto misel podaja na svoj mili način Pij XII. v svoji okrožnici o *Skrivnostnem Kristusovem Telesu*, z dne 29. junija leta 1943: „Če se v Cerkvi odkrije

kaj takega — piše —, kar kaže na slabotnost človeške narave, ne smemo tega pripisovati njeni pravni uredbi, ampak onemu obžalovanju vrednemu nagnenju posameznikov k slabemu, katero božji Ustanovitelj dopušča tudi v najvišjih udih svojega skrivnostnega telesa, da se tako preskuša krepost ovac in pastirjev in da se v vseh množi zasluženje krščanske vere. Kristus namreč ni hotel iz družbe, ki jo je ustanovil, izključiti grešnikov. Če so torej nekateri udje obteženi z duhovnimi boleznimi, ni v tem nobenega razloga, da bi se zmanjšala ljubezen do Cerkve, ampak nasprotno, da se poveča naše sočutje do njenih udov. Gotovo je, da ta naša dobrotna Mati, sveta Cerkev, blesti brez madeža v svetih zakramentih, s katerimi preraja in hrani svoje otroke, blesti v svoji veri, ki jo v vseh časih ohranja nedotaknjeno, blesti v svojih svetih postavah, s katerimi vlada vse, v evangeljskih svetih, s katerimi opominja, in končno v svojih nebeških darovih in milostih, s katerimi, neizčrpna v svoji rodovitnosti, vedno znova poraja neštevilne čete mučnikov, devic in spoznavalcev. In ne more se pripisovati njej, če kateri od njenih udov obleže bolni ali ranjeni, ko ona v njih imenu vse dni kliče k Bogu: „Odpusti nam naše dolge...“ in se za njih dušno skrb z materinskim, požrtvovalnim srcem neprestano in neutrudljivo žrtvuje...“

Naj zaključim te misli najvišjih cerkvenih poglavarjev lepa beseda nemškega teologa Adama, beseda, ki je bila že povedana ob lujanskem romanju in potem objavljena v „*Oznanilu*“, pa zasluzi, da je natisnjena tudi v „*Duhovnem življenju*“. Takole piše nemški teološki učenjak: „Katoličan sprejema Cerkev, kakršna je. Takšna, kakršna je, mu je razodetje božje svetosti, pravičnosti in dobrote. Katoličan si ne želi kakšne ide-

alne Cerkve estetov. Četudi je njegova mati po dolgem potovanju prašna, nje hoja včasih trudna in mlahava, nje lice od skrbi in stiske zgubano, je vendarle njegova mati. V njenem srcu gori prva ljubezen, v njenih očeh žari vera kot nekdanj. Iz njenih rok se razliva vedno isti blagoslov. Kaj bi bilo nebo brez Cerkve? "

NAŠA SKUPNA DOLŽNOST

Človeški element v Cerkvi predstavljamo vsi kristjani: pastirji in verniki. Vse nas tudi veže velika in sveta dolžnost, da ne dajemo s svojim življenjem in delovanjem nikomur pohujšanja. Vsak, ki je ud Cerkve, nosi del odgovornosti za čast in ugled, za obstoj in rast te Kristusove ustanove.

Jasno je, da višja služba in večje zaupanje od strani Boga nalagata tudi večjo odgovornost. Zato so prvi poklicani k popolnemu in svetemu življenju, svetejšemu od laikov, cerkveni predstojniki in njih duhovni pomočniki. Njim velja v prvi vrsti Gospodov klic: „Vi ste sol zemlje. Če se sol spridi, s čim se bo solila? Vi ste luč sveta, ki naj sveti vsemu... Vi ste mesto na gori, po katerem naj se orientirajo vsi, ki hodijo po potih življenja... Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in hvalili Očeta, ki je v nebesih“ (prim. Mt 5).

Pohujšanje, ki pride od strani cerkvenih predstojnikov in služabnikov oltarja, je vedno posebno težko in često naravnost usodno za stanovitnost mnogih. V tem je tudi vsa silna teža in odgovornost predstojniške in duhovniške službe, ki naj kliče vernike ne k obsojanju, ampak k molitvi za zvestobo in stanovitnost teh, ki so v Cerkvi po Bogu na odgovorna mesta postavljeni.

S pastirji pa so dolžni tudi verniki

uskladati svoje življenje z evangelijskimi nauki, varovati se pohujšanja in pomagati, da bo Cerkev rasla in se krepila, stala v časti in slavi in nagibala k sebi množice onih, ki v zmedah svetá iščejo poti resnice in pravice.

Ne le učencem, vsem vernikom velja Gospodov opomin: „Gorje človeku, po katerem pohujšanje pride...“ (Mt 18, 17). In vsem veljajo opomini apostolov, ohranjeni v njihovih listih, ki bi se dali vsi povzeti v oni sveti sklep, zapisan po svetem Pavlu v listu do Rimljanov 14, 13: „Sklenite vsi, da ne boste dajali bratom spotike ali pohujšanja.“

Naj končam te misli s prelepim opominom Pija XII. iz že omenjene njegove okrožnice o mističnem Telesu Kristusovem: „Nič se ne more misliti slavnejšega — piše —, nič plemenitejšega, nič bolj častnega kot pripadati eni, sveti, katoliški, apostolski, rimski Cerkvi, po kateri smo udje enega samega častiljivega Telesa, vodeni po eni sami vzvišeni Glavi, prešinjeni po enem samem, božjem Duhu. Po njej smo v tem zemeljskem izgnanstvu hranjeni z enim in istim naukom in enim in istim angeliskim kruhom, dokler enkrat v nebesih ne bomo dosegli ene in iste večne blaženosti. Naj zato v nas iz dneva v dan raste ljubezen do te Cerkve božje, za kar se navadimo, da gledamo v Cerkvi Kristusa samega, ki v svoji Cerkvi resnično živi, nas po njej uči in vlada in nam poklanja svetost. Vsi verniki naj se zato resno in stanovitno prizadevajo, da žive iz duha te žive vere.“

„Vsi pa tudi, tako končuje Pij XII. ta svoj opomin, vsak dan za sveto Cerkev molimo in darujmo zanjo in za njene ustanove svoje žrtve in težave, da bo rasla in prospevala in izšla zmagoslavna iz vseh viharjev.“

ALOJZIJ KOŠMERLJ, Argentina

Ob srebrnem jubileju revije

LETO 1947

V tem letu je izšlo „Duhovno življenje“ dvanajstkrat v starem, že običajnem velikem formatu. številke so si sledile od 228 do 239. Strani je imelo 214, to je malo manj kot v prejšnjih letih.

Uprava je sprva mislila, da bo lahko ostala pri treh pesih letne naročnine, toda 50% povešek v tiskarni jo je prisilil, da je sredi leta zvišala letni prispevek na pet pesov.

Razporeditev vsebine je ostala v XIV. letniku približno ista kot prejšnja leta. Slovenskemu uvodniku je sledil vedno španski z isto mislijo. V španščini je izšlo tudi več člankov, ki so govorili o našem Primorju in tržaškem problemu, ter članki, ki so opisovali znamenite slovenske božje poti, kot n. pr. Bled (Nuestra Sra. del Lago).

V tem letniku je bil v novembrski številki končan španski prevod Finžgarjevega romana „Pod svobodnim soncem“, Murnikov „Matajev Matija“ pa tudi to leto ni bil zaključen.

Staršem je uredništvo posvetilo več sodobnih in za vzgojo pomembnih člankov kot: važna odločitev (kako se pripraviti na zakon); krščanski zakon; čednosti prave gospodinje; karitativno delovanje; ob bolniški postelji.

G. Janez Hladnik je v prvih treh številkah opisal pot v Punta Arenas, v aprilu je bralce povedel na Pampo Achalo visoko v kordobskih gorah, kjer so oskrbovale slovenske šolske sestre do nekaj let nazaj zavod za tamošnje hri-

bovske otroke, v majski številki je prikazal Mar del Plato, v naslednji pa še Montevideo v Urugvaju.

Novic iz domovine in Slovenskega Primorja je bilo v XIV. letniku kar veliko. Povečini jih je uredništvo povzelo po tamošnjih listih, deloma pa objavilo iz privatnih pisem, ki so jih posamezni bralci „Duhovnega življenja“ dali reviji na razpolago. Slika osvobodjene domovine pa ni ravno privlačna, kar je dalo mnogim zagrizenim Titovim občudovalcem povod, da so list odpovedali.

Januarski uvodnik ima naslov: Po napačnem potu. Komur je mar le denar in zemeljske dobrine, bo slabo končal.

V februarški beremo pod naslovom: „Ali človek ali zverina“ lepe misli o stalni borbi, ki je v nas med telesom in dušo.

Na naslovni strani je videti sliko slovenskega salezijanskega duhovnika Ernesta Šaksida, ki je prejel 17. marca 1946 sv. mašniško posvečenje v San Pablo v Braziliji. Na ponovno prošnjo so mu slednjič redovni predstojniki dovolili priti v Argentino, kjer so ga sprejeli trije bratje, več sorodnikov in mnogo vaščanov, znancev in rojakov. 9. februarja 1947 je mogel po petnajstih letih hladne tujine spet slišati slovensko pesem, ko je opravil slovesno novomašno daritev na Paternalu v Buenos Airesu. Dijakon in subdijakon sta mu bila g. Jože Košiček in g. Anton Grčman, ki sta nekaj dni preje prišla iz Italije.

„Kljub razburkanosti, ki vlada trenutno med rojaki — pravi novomašno

poročilo — in katere posledica je nerazpoloženje proti Cerkvi, so pevcu dokazali, da jim ni mar blebetanje lahkih ljudi in da je vera bolj globoko zasidrana kot pa trenutna čustva. Tisto, da „zaradi Janeza“ ne gre v cerkev, govori tak, ki bi isto trdil o „Tonetu“, če bi bilo „farju“ „Tone“ ime... Da bi taki brezbožneži ali zaslepljenci le ne končali v pogubi!“

Popoldne je g. novomašnik vodil popoldansko pobožnost v cerkvi sv. Rafaela, kjer živi zelo veliko Slovencev, naslednjo nedeljo pa obiskal dobre Prekmurce na Avellanedi, ki so ga bili iskreno veseli. Pri tej maši je pridigal g. Jože Košiček, ki je nato še enkrat popoldne pridigal pri litanijah v avellanedski kapeli.

26. januarja je 120 slovenskih rojakov naredilo izlet v Brandsen, kjer sta jih sprejela Jože Lah in njegova žena. Na lepem posestvu sredi mirne prirode so Slovenci iz Buenos Airesa preživeli silno prijeten dan. Vsega je bilo dovolj: sonca, sence, veselja, kristalne mrzle vode in vsake druge pijače, pa konja za ježo, vmes pa harmonika in naša pesem.

V marčevi številki beremo o težkem problemu: kam z 200.000 begunci, med katerimi je 10.000 Slovencev. Severnoameriški katoličani so poslali v Argentino mons. Jamesa O'Grady, da vzbudi tudi tukajšnjim katoličanom vest in razumevanje za ta veliki problem. Ne ve se še sicer, kam bodo šli Slovenci, toda eno je gotovo: so v veliki materialni stiski in treba jim je pomagati.

„Sveta naloga.“ tako pravi uvodni članek, ko govori o težkem vprašanju priprave na zakon, o življenju v zakonu in rojstva ter vzgoji otrok.

*

Leta 1947 je bila velika noč 6. aprila. Zato beremo v uvodniku aprilske šte-

vilke o odrešenju. Poleg pravega Odrešenika pa imamo še nebroj lažiodrešenikov, ki nam obetajo raj na zemlji, pa istočasno oznanjajo sovraštvo, razredni boj, preziranje vseh, ki niso istih misli, meseno uživanje in svobodno ljubezen, kar vse človeka ne more osrečiti, kajti „v nikomer drugem ni zveličanja kot samo v Jezusu Kristusu, in to križanemu.“

O sv. Duhu je govora v majski številki. Uvodnik razpravlja o njem pod naslovom: Veliki neznanec.

Junijska številka prinaša na prvi strani dve sliki z birne slovenskih otrok na Paternalu. Sv. zakrament je podelil škof mons. Julián Martínez. Birmancev je bilo 81.

„Kam tečeš prijatelj?“ sprašuje uvodnik v isti številki. Vsi bi radi našli srečo, a žal jo mnogi iščejo po napačni poti.

Cirilova nedelja je bila leta 1947 6. julija. V julijski številki beremo vabilo k paternalski „šagri“. Dopoldne je bila sveta maša, popoldne pa glavni shod Bratovščine živega rožnega venca pri sv. Neži na Paternalu. Temu je sledila čajanka in družabno popoldne za stare in mlade.

„Večni most“ imenuje uvodnik julijske številke molitev. Nato razloži, kakšne pogoje mora imeti, da bo uspešna.

„Cirilovo nedeljo smo praznovali v lepem vremenom, pa z bolečo zavestjo — pričinja poročilo v avgustovi številki, — da smo s tem uknili sv. mašo na Paternalu. Tako malo bližnjih sosedov je prihajalo, da pač nima pomena, da bi mučili dobre rojake od daleč, ker imajo cerkve bližje. Brezbožnim bo to nemara celo v zadoščenje, toda oni sami bodo prišli nekoč do spoznanja, kako velika škoda je za človeka, če svojo dušo zane-mari.“

V isti številki najdemo članek o ko-

Novi moronski škof mons. dr. Miguel Raspanti mašuje 18. avgusta za Slovence ob priliki vsakoletnega romanja v baziliko Lurške Matere božje v Santos Lugares pri Buenos Airesu.

munizmu, ki ga urednik utemelji z besedami: „Vsak dan slišimo to besedo, pa vendar je kaj malo ljudi, ki bi imeli o komunizmu pravo sliko.“ Članek razloži osnove komunizma in v čem je njegova zmeta ter poudari, da je komunizem nova kriva vera.

Španski članek ima naslov: Un asunto muy grave (zelo pereča zadeva), V naslednjih številkah so izšli še španski sestavki o komunizmu: komunistična nevarnost; lažnjive obljube; resnični nameni komunizma; morala v komunizmu.

V septembrski številki je revija objavila pod naslovom „Slovenija v dneh grozote“ poročilo očividca iz šmarske fare pri Ljubljani o dogodkih, ki so sledili razpadu Jugoslavije 11. aprila 1941.

Iz vsebine je razvidno, da je članek napisal g. župnik Ravnikar, ki sedaj živi v Argentini. Poročilo je zelo stvarno in zanimivo.

*

19. oktobra je revija priredila svojo tradicionalno „Veselico ‘Duhovnega življenja’“. Na sporedu so bile pevske točke, deklamacija otrok, plesni nastop mladenk in srečolov z dvesto dobitki. S čistim dobičkom je bil krit primankljaj 460 pesov. Tako je moglo „Duhovno življenje“ iziti za november in december ločeno in ne v skupni številki.

Shod v Novi Pompeji je bil 26. oktobra. Udeležba s strani rojakov je bila velika. „Le škoda, da smo nekatere obraze pogrešili. Preveč goste so še megle, da bi mogli videti v jasnino. Pa bo tudi

že njim Marija, Zgodnja Danica, prisvetila izza oblakov in jim pokazala smer.“ Nagovor je imel g Anton Grčman.

„Zakaj tako?“ se sprašujejo nekateri, ki jim ni všeč, da „Duhovno življenje“ piše o komunizmu. Pravijo, da je to „politika“. Njim odgovarja urednik g. Janez Hladnik v oktobrski številki. Vsakogar bolj priznanje: „Prevaral sem se!“ Strahopetec se boji priznati, da se je zmotil. Kdor pa si upa resnici pogledati v obraz, bo storil tudi ta težki korak, do katerega je prišlo tudi vodstvo „Duhovnega življenja“ pod težo realnosti, ki je sedaj tako očitna, da je samo še slepec ne more videti. Pred nami je vstala nova kriva vera — komunizem, ki žene pod krinko nove socialne pravice v prepad moralnega, materialnega in verskega življenja. Če se imenuje politika, kadar duhovnik opozarja ljudi pred nevarnostjo, ki preti njihovi veri, potem je seveda naš list „političen“. Toda taka „politika“ je naša dolžnost pred Bogom in ljudmi.

V oktobrski številki so začeli tudi izhajati pod naslovom „V dneih grozote“ osebni spomini Naceta Hladnika, brata g. Janeza Hladnika. Spis je nazorno prikazal, zakaj je slovenski narod odklonil komunistično Osvobodilno fronto in se ji uprl z orožjem v roki. Mnogim Slovencev v Argentini seveda ta resnica ni bila povšeči in so „Duhovno življenje“ še bolj zamrzili. Njim je g. Hladnik namenil besede:

„Kdor se pa resnice boji, kdor živi v utvarah svojih želja in noče spregledati krute in podle igre, ki jo igra komunizem s svojim izigravanjem slovenskih domovinskih čustev, naj „Duhovno življenje“ vrne in pošteno plača ter naj ve, da bo dobilo za enega odpadlega naročnika dva nova.“

Že čez eno leto se je ta napoved g. Hladnika v polni meri uresničila. Prišli so slovenski begunci in v kratkem času

podvojili število tistih, ki so radi resnice pokazali listu hrbet in ga morda kažejo še danes.

*

V novembrski številki najdemo poziv rojakom iz Buenos Airesa, naj se udeležijo sv. misijona, ki se je vršil v cerkvi sv. Petra v Villa Devoto in kjer so bili 6., 7. in 8. novembra ob devetih zvečer tudi posebni govori za Slovence.

Resničen obraz do vere je komunizem najlepše razkril z oskrumbo križev in verskih znamenj, ki so bile leta 1947 na dnevnem redu. „Duhovno življenje“ z žalostjo omenja nekaj najbolj satanskih primerov iz Primorske: v Tomaju so razžagali in sežgali kip Matere božje; v Ajdovščini dvakrat oskrunili in zlomili križ v kapelici, ki stoji tik sedeža Narodne zaščite; ob poti Razdrto—Postojna so bila vsa telesa Križanega potrgana s križev; v vasi Kartinovci so na sam veliki petek odsekali ob treh popoldne, ob uri Kristusove smrti, glavo kipom Matere božje, Deteta Jezusa in svetega Alojzija.

2. novembra popoldne so se zbrali Slovenci na buenosaireškem pokopališču Čakarita v jugoslovanski grobnici, kjer je imel pridigo g. Janez Urbanč, sedaj župnik v Trancasu pri Tucumanu.

V decembrski številki se g. Janez Hladnik v uvodniku še enkrat dotakne vprašanja komunizma. Odgovarja tistim, ki bi radi vse, ki so proti komunističnemu režimu v Jugoslaviji, označili za izdajalce domovine; razkrinka tiste, ki bi radi prikazali komunizem kot vse-slovansko gibanje; pojasni, zakaj od doma samo eni pišejo. Eni so pač komunisti in vidijo le sončne strani; drugi so prišli h koritu in se jim pač dobro godi; tretjim je na mitingih naročeno, kaj naj pišejo; četrti pa so umsko slepi in ne vidijo resnice.

G. Hladnik zaključil članek z odločnimi besedami: „Tisti pa, kateri ne žele

DVOMOŠTVO

Na gospodarjevem domu so pričakovali gospodarja njegova žena, njen oče, dušebrižnik in nekateri drugi kmetovi znanci in sorodniki. Vsi so bili radovedni, kako bo srečanje med povratnikom in njegovo ženo. Kmetici se je poznalo, da je bila kakor na trnju.

Okrog štirih so opazili iz izbe Dolžnika in njegove spremljevalce. Žena in sorodniki so mu takoj šli naproti.

Bili so si narazen le še nekaj metrov, a nihče ni še nič spregovoril. Kar se iztrga iz Dolžnikove bližine Janezek in steče k mami. Vleče jo za obleko in ji kaže na atka dopoveduje:

„Mama! Ata! Ata je prišel! Ata je že tukaj! Ga več ne poznaš? Mene je že pestoval. Zgleda, da bo dober.“

Ves srečen je tekal med mamo in atkom, dokler si nista prišla čisto blizu in se brez besede objela.

Da se je pri tem kmetica bridko razjokala, se razume samo po sebi.

Ko je Gospod Bog ustvaril Adama in Evo, je dal Adamu večjo moč, kakor Evi. Eva je to kmalu čutila in je šla k Bogu in se pritožila:

— Gospod Bog, kaj naj počnem jaz, slabotna ženska, ob močnem možu?

stvari poznati tako kot so, naj kar hitro svoj dolg poravnajo in revijo zavrnejo, toda le vsak zase, ne pa za — soseda, kot se je že ponovno zgodilo. Ne smemo se dati voditi lepim čustvom, pač pa moramo iskati resnico, čeprav je ta boleča. To ni blatenje, to je le iskrenost, da sami sebe in svoj narod v pravi luči spoznavamo v želji, da bi kaj pripomogli k temu, da bi ta čas težke preizkušnje bil čim bolj okrajšan.“

In Gospod Bog je rekel Evi:

— Dal bom tebi in tvojim hčeram orožje, da boste z njim razorožile najmočnejšega moža.

In usmiljeni Bog je dal Evi solze. In jokala je ob vsaki priložnosti Eva in jokajo v tej solzni dolini njene hčere in spričo ženskinih solza je najmočnejši moški brez moči.

S svojimi solzami ženska vse doseže, vse opraviči, vse olepša, vse poravna.

Tudi Dolžnici so tisto uro solze zelo prav hodile. Dolžnik je zaradi njih pokopal na dno srca vse očitke, ki jih je za ženo imel pripravljene.

Ko so tudi drugi pozdravili kmeta, kmetica ni prav vedela, kam naj se postavi. Brisala si je solze in premišljevala, ali naj gre v hišo vstric moža ali pred njim ali za njim. Pa je stopil med njo in ata Janezek, prijel oba za roke in ju tako vedel proti hiši. Zanj je bilo tuje vse, kar se je dogajalo v očetovem in materinem srcu in zato še daleč ni slutil, kako zelo je obema ustregel. Ob Janezku sta se kmet in kmetica zopet čutila eno. Sad njune nekdanje iskrene ljubezni ju je zopet združil in povezal z vezjo nove preizkušene ljubezni.

Ko je Gospod Bog ustvaril Adama in Evo, je dal Adamu za spoznanje več pameti, kakor Evi. Eva je to brž opazila. Spet je tekla k Bogu in mu rekla:

— Gospod Bog, kaj naj počnem jaz, nespametna ženska, ob tako razumnem možu?

In Gospod Bog je rekel Evi:

— Dal bom tebi in tvojim hčeram dar, ki boste z njim zmešale pamet še tako razumnemu možu.

In Gospod Bog je dal Evi lepoto. In

bila je lepa Eva in bile so lepe njene hčere in hčere njenih hčera do današnjega dne. In spričo ženske lepote je najpametnejši moški često kakor brez pameti in najneznosnejši moški krotak kakor jagnje.

Tudi Dolžnik se je ob pogledu na svojo mlado, zdravo in čedno žensko še bolj zavedel, da se je v ujetništvu čez mero postaral in sam sebi in drugim postal nadložen. In sklenil je, da bo za vselej prepustil pozabi vse, kar se je dogajalo v njegovi odsotnosti na njegovem domu.

„Vidiš Janez, pa si spet doma pri svoji družini,“ je prvi spregovoril Wurmitzer, ko so vsi skupaj stopili v toplo izbo. „Vsi smo te veseli, najbolj pa kmetica in Janezek. No, le recite, gospod župnik, ali ni res, da sta Telsnigbauer in Telsnigbauerin prava in zakonita mož in žena!“

„V imenu Cerkve izjavljam, da sta bila od dne poroke nepretrgoma do danes in bosta, dokler ju smrt ne loči,“ je župnik kakor pri poroki slovesno potrdil njuno trajno in dosmrtno zakonsko zvezo.

„Tako je!“ so se oddahnili vsi navzoči.

Ko sta Adam in Eva že nekaj časa skupaj živela, se je zgodilo, da je Eva s svojo nespametjo in lepoto zavedla moža v greh in sta zato morala oditi oba iz raja. Odtlej je bil Adam zagrenjen in često hud na Evo. Zlorabljal je svojo moč in pamet in postal hudoben.

Pa je Eva oblekla najlepšo nedeljsko obleko, spleteno iz živobarvnih pavovih peser, vzela v naročje sinčka Abela in se napotila k Bogu. Milo se je pred njim razjokala in ga prosila pomoči:

— Gospod Bog, kaj naj počnem jaz, slabotna in nespametna ženska, ob hu-

dobnem možu? Imej usmiljenje z menoj! Že zaradi nedolžnega otroka se me usmi!

In dobri Gospod Bog je dal Evi nasvet, vreden zlata in srebra, in ji je rekel:

— Eva, dobra bodi do svojega moža! Ti si ga zavedla v hudobijo, z dobroto ga moreš zopet iz hudobije dvigniti in nase prikleniti.

In Eva je bila dobra do svojega moža. In Adam je zaradi njene dobrote postal zopet dober, tako da sta se oba zveličala.

In odtlej postanejo hudobni možje ob dobri ženi zopet dobri in dobri možje postanejo ob dobri ženi še boljši.

Tudi Dolžnica je skušala z dobroto kmeta nase prikleniti:

„Si zelo truden, Janez?“ ga je sočutno vprašala.

Ni se Dolžnik vedno lepo vedel do svoje žene. Bila je iz dobre, krščanske hiše in lepo doto je prinesla na zadolženi grunt. Pa je morala veliko trpeti, ko je mož izstopil iz Cerkve in še njo silil, naj mu sledi. Tudi otroka ni smela dati krstiti, da bi kmet laže dobil dopust.

Sedaj se je Dolžnik sramoval vsega tega in je obnovil svoj trdni sklep, da bo do žene vedno dober.

„Nekoliko že. A kaj je vse to, samo, da sem spet doma,“ ji je prijazno odgovoril.

„Kaj boš jedel? S čim ti bom najbolj ustregla?“ je bila kmetica vsa srečna, da je dobila prijazen odgovor.

„Jaz ne smem dosti jesti. Ljudem pa le postreži, da ne bodo šli lačni od hiše!“ ni bilo v kmetovih besedah najmanjšo trdote.

Vsi navzoči so bili veseli tako lepega snidenja. Saj bi ena sama neprevidna beseda utegnila imeti težke posledice.

Le Copernica se je čutila prikrajšano za pričakovano streljanje. Postavila se

Marijino Celje (Mariazell) na Zgornjem Štajerskem (862 m nad morjem) je letos obhajalo osemstoletnico svoje slavne božje poti. Obiskali so jo letošnje poletje tudi koroški Slovenci ter Slovenci s Tržaškega in Goriškega.

je k izbinim vratom in od ondot vse natančno opazovala in čakala, kdaj pridejo jedi na vrsto, da bo tudi ona dobila svoj delež.

Res so pričele ženske nositi na mizo potico, med, maslo, slanino, klobase, mleko in druge tople in mrzle jedi. Sršenki so se slinile cedile, a se je ni nihče spomnil. Čez čas jo pa le nagovori Wurmitzer:

„Kaj praviš, Zoppernigbäuerin, ali ne bi bilo prav, da bi se tudi ti končno že spravila z gospodom župnikom in ga nič več ne vlačila po zobeh. Stara si že, kakor sama priznaš, in prav lahko se ti zgodi, da se boš morala prav z njim spovedati za zadnjo uro.“

„Čemu bi se z njim spravljala, ko nisva bila nikoli skregana. Še ni dva dni od tega, ko sem bila pri njem v župnišću in sva se prav lepo pogovorila. Pa recite, če ni res, gospod župnik!“

„Župnišče je vsakomur odprto,“ je hladno pripomnil dušebrižnik.

„Če je res, kar praviš, in ti je gospod župnik odpustil, bi pa že morala preklicati, kar si o njem hudega govorila,“ je Wurmitzer še ni pustil v miru.

„Kaj naj preklicujem, ko gospod župnik sam najboljše ve, da bi ga hudojni jeziki že zdavnaj užrli, če bi ga jaz od hiše do hiše ne branila.“

„V resnici bi bilo na Slemenici dolg čas, če Zoppernigbäuerin ne bi skrbela za razvedrilo,“ je gospoda Simona že precej minula nejevolja zaradi Sršenkinega potvarjanja resnice.

„Veš kaj, Zoppernigbäuerin, sedaj, ko sta si z gospodom župnikom spet dobra, pa ni nobene zapreke več, da bi te že pred pustam ne poročil. Imaš že izbranega fanta?“

„Kaj si bom drugega izbirala, ko

ves svet ve, da Wurmitzer na skrivaj rad za menoj pogleda,“ mu je Copernica zopet odpela od vrat.

Wurmitzerju se je to pot le za premalo zdelo, kar mu je rekla:

„Daj, daj, odpravi že vendar žensko, da ne bo tu vse popoldne stala in nam v skledo gledala,“ se je obrnil s prošnjo do kmetice.

Dolžnica je brž odrezala nekaj kosov potice in mesa in nesla Sršenki:

„Na! Zdaj pa le pojdi brž domov! Saj vidiš, da se že mrači.“

„Pa ja ne boš tako grda, da mi ne bi dala tudi nekoliko toplega mleka, da mi ne bo treba kuhati večerje. Koza zadnji čas ne da skoraj nič mleka,“ je kajzarica pomolila kmetici kangljico pod nos.

„Koza je moja!“ se je oglasil kmet od mize.

„Če še mene vzameš na hrano, pa že jutri prideve,“ je bila Sršenka precej bolj pohlevna kakor poprej. Pograbila je kangljico in slabe volje odšla proti Snežnici. Zdelo se ji je le za malo, da so jo tako na kratko odpravili. Saj ne bi nič rekla, ko bi to, kar so ji dali, bila miloščina. A ona je vendar vse to pošteno zaslužila. Saj je nekajkrat dala vso faro okoli zaradi kmetovega povratka. In bo treba jutri spet naokrog, da pove ljudem vse, kar je videla in slišala.

Kmalu po njenem odhodu je Dolžnik povabil k sebi župnika v drugi kot sobe in potihoma vprašal:

„Gospod župnik! Boste zame tudi vse tako uredili, kakor ste za Wurmitzerja, kaj ne?“

„Se nič ne bojite Bogataja, kaj bo rekel?“ je župnik nekoliko preizkušal kmetovo odločitve.

„Ne maram niti videti tega človeka. Sem preveč pretrpel zaradi njega. Sam naj bi se šel boriti za Hitlerja in svoje sinove naj bi poslal na vojsko, če je

bil res tako zagrizen naci,* kakor se je delal. Nas pa naj bi pri miru pustil!“ je ujetništvo Dolžnika prevzgojilo v odločnega protinacija.

„Je že dolgo, odkar ste se za to odločili?“ bi še rad dušebrižnik vedel, ali je k temu koraku Dolžnika šele Wurmitzer nagovoril.

„Da vam po pravici povem, gospod župnik, sem v ujetništvu od vsega početka mislil na to. Pred enim letom sem naredil obljubo, da bom popravil svoj prenačljeni korak, če se še kdaj vrnem domov. Prosil sem tudi Boga, naj mi odpusti, če bi bila njegova volja, da umrjem v Rusiji.“

Župnik je tako do kraja spoznal, da je prav storil, ko se ni branil vklesati imen bogovercev na spominsko ploščo. Z veseljem je obljubil Dolžniku svojo pomoč in se z njim še natančneje pogovoril glede povratka v katoliško Cerkev. Dolžnik je bil z župnikom očitvidno zadovoljen:

„Kakor ste vi dobri zame, bom tudi jaz dober do žene in njenega drugega otroka. Nikoli ji ne bom nič očital in tudi otroku bom dal svoje ime, če bo njegov oče maral,“ je imel Dolžnik najlepše načrte za bodočnost. Nato je razvijal še drugo zanimivo misel: „Jaz mislim, gospod župnik, da je Bog dopustil, da se je žena brez krivde z drugim poročila, zato, da je mene kaznoval za moje nezvestobo do Cerkve. Če bi na izh še njo zavedel, da bi iz Cerkve izstopila, bi se mi morala zgodilo, kar se je zgodilo Wurmitzeriu, in bi našel danes hišo brez gospodinje in otroka brez matere...“

Dolžnik je hotel še nekaj povedati, a ga je ženin oče prekinil:

* „Naci“ je kratek izraz za nacista, kakor „soci“ za socialista.

„Nehaj se že vendar spovedovati, Janez, in nam rajši povej, kako je prišlo do tega, da je kmetica dobila sporočilo, da si padel na fronti!“

Namesto Dolžnika je zadevo skušal razložiti Wurmitzer:

„Sva že včeraj vse popoldne o tem ugibala. Menda bo še najboljša ta razlaga, da je bil nekaj dni preje dodeljen isti četi neki vojak iz Bavarskega, ki je imel enako ime in isti priimek: Johann Wagner. Verjetno je oni padel ob istem napadu, ki je bil Janez ob njem od Rusov zajet.“

„Potemtakem nekje na Bavarskem pričakujejo Janeza Wagnerja, ki so o njem dobili sporočilo, da je bil zajet, in se ne bo nikoli več vrnil.“ je smatral ženin oče razlago za verjetno in ni o tem več spraševal.

„Na, le poglej, da je res črno na belem zapisano, da si padel in da jaz nimam nobene krivde,“ je še kmetica prinesla oguljen papir, ki je povzročil toliko zmede, in ga ponudila mežu.

„Saj rad verjamem. Verjetno se kaj takega ni zgodilo ne prvič pa tudi zadnjikrat ne. List pa le spravi za spomin!“ kmet niti ni maral jemati v roke papirja, ki mu je o njem že Wurmitzer dovolj pripovedoval.

„Da smo vklésali tvoje ime v cerkvi na granitno ploščo, menda tudi že veš. Bo moral gospod župnik sedaj tvoje ime izbrisati, ali bo ostalo?“ je hotel kmetov tast, da se pojasni tudi ta zadeva.

To pot je moral kmet sam odgovoriti:

„Za napis sem ženi in gospodu župniku v resnici zelo hvaležen. Doživel sem svojo lastno smrt in mi je v veliko zadoščenje, ko vidim, da človek po smrti le ni docela pozabljen, temveč je njegovo ime ohranjeno celo na kraju, kjer ni zaslužil in zato tudi ne pričakoval...“

Ne misli name

*Ne misli name, moli zame,
ko smrt življenje moje utrne
in bom na dnu tihotne jame
zavit v mrakov tančice črne.*

*Ne misli name, moli zame,
če kdaj moj prah tajfunski veter
z rokó neusmiljeno zajame,
raznese v zrak, raztrosi veter.*

*Ne misli name, moli zame,
če bodo oceanski vali
razbili z mano ladjo, trame
in me med alge pokopali.*

*Ne misli name, moli zame,
ko duh iz časa v večnost krene
in trhle zemske zide, hrame
pozabe senca zaodene.*

Niko Kotnik

Dolžnik si je pričel brisati solze. Za trenutek so vsi utihnili. Gospod Simon je smatral, da njegova navzočnost ni več potrebna. Na kratko se je poslovil in odšel v mrzlo zimsko noč.

Doma je še isti večer odprl poročno knjigo in v njej prečrtal vpis druge poroke Dolžnice. Spodaj je kratko pripisal:

— Poroča neveljavna zaradi obstoječe zakonske vezi.

Nekaj podobnega je storil v svoji knjigi vsekakor tudi civilni župnik v Bistrici. Saj je tudi po avstrijskih državnih zakonih biandrija (dvomoštvo) prepovedana.

GREGOR HRIBAR

Evangelij po svetem Luku

RAZLAGA DR. MIRKO GOGALA

NE BOJTE SE TISTI, KI UMORE TELO!

Po končanem obedu v hiši nekega farizeja, kjer je Jezus brez vseh ovin-kov napadel farizeje in pismarje zaradi njihove hinavščine, se je Gospod spet sešel s svojimi učenci. Še ves pod vti-

som omenjenih razgovorov, je tudi učen-ce opozoril na hinavščino farizejev vsled velikih nevarnosti, ki bodo iz nje izvirale, in jim s tem v zvezi dal nekaj silno važnih navodil:

Ko se je medtem nabralo na tisoče ljudstva, tako da so drug drugemu stopali na noge, je začel najprej govoriti svojim učencem:

„Varujte se farizejskega kvasu, ki je hinavščina. Nič pa ni skritega, kar se ne bi razodelo, in tajnega, kar se ne bi zvedelo. Zakaj, kar ste rekli v temi, se bo slišalo o belem dnevu, in kar ste povedali na uho v hramih, se bo oznanjevalo na strehah.

Povem pa vam, svojim prijateljem: Ne bojte se tistih, ki umore telo, a potem ne morejo storiti nič več. Pokazal pa vam bom, koga se bojte: Bojte se tistega, ki more usmrtiti in potem vreči v pekel. Da, rečem vam, tega se bojte! Ali se ne prodaja pet vrabcev za dva novčiča? In ne eden izmed njih ni pozabljen pred Bogom. Pa tudi lasje na vaši glavi so vsi prešteti. Ne bojte se torej: več ko mnoge vrabcev ste vredni vi.

Toda povem vam: Vsakega, kdor mene pripozna pred ljudmi, bo tudi Sin človekov pripoznal pred božjimi angeli; kdor me pa zataji pred ljudmi, bo zatajen pred božjimi angeli. In vsakemu, kdor porčče besedo zoper Sina človekovega, se bo odpustilo; kdor pa izreče kletev zoper Svetega Duha, se mu ne bo odpustilo.

Kadar vas bodo pa vlačili v shodnice in pred gosposko in pred oblasti, ne skrbite, kako ali s čim bi se zagovarjali, ali kaj bi rekli. Sveti Duh vas bo namreč poučil v tisti uri, kaj je treba reči“ (Lk 12, 1-12; prim. Mt 10, 26-33; 12, 32; 10, 19-20).

1. Čeprav se je okrog Jezusa „nabrlo na tisoce (gr. desetisoče) ljudstva, tako da so drug drugemu stopali na noge“ se je vendar Gospod obrnil na svoje učence in predvsem nje skušal potčiti: „Varujte se farizejskega kvasu, ki je hinavščina.“

Farizejski kvas je njihov zmotni nauk, ki se ni brigal za resnično notranjo pobožnost srca, temveč je navajal zgolj k zunanji svetosti, k hinavščini. Jezus ga posrečeno primerja s kvasom, toliko bolj, ker se je pri Judih kvas smatral kot nekaj nečistega in slabo vplivajočega. Zato je kvas postal simbol vsake zle sile, ki na skriven način vodi k slabemu (prim. 1 Kor 5, 6 sl; Gal 5, 9 sl). In takšen je bil ravno nauk farizejev. Skrivoma se je skušal vriniti, kamor je le mogel, in je povsod vse uravno izkvaril. Farizeje same in njihove somišljenike je zapeljal v celo vrsto najhujših zločinov in je povrhu še njihovim na zunaj dobrim delom popolnoma uničil vso vrednost pred Bogom (prim. Mt 6, 1-18). Nič čudnega torej, če je Jezus svoje učence vedno znova svaril pred hinavščino, da ne bi še sami postali nje žrtev.

2. Vendar reči moramo, da v gornjih Jezusovih besedah ne gre toliko za opozorilo, naj učenci ne posnemajo hinavščine farizejev, čeprav se morda na prvi pogled tako zdi. Ta misel stoji čisto v ozadju. Pravi pomen spoznamo šele iz nadaljnjega izvajanja, kjer Jezus govori o „tistih, ki umore telo“. Gospod je namreč svaril pred hinavščino farizejev, ker bo iz nje nekoč za učence izvirala velika nevarnost.

Če imamo to pred očmi, nam celoten položaj postane veliko bolj jasen. Jezus se je pravkar vrnil s kosila pri farizeju. Učenci so vedeli, da je bil tjakaj povabljen. Ker je takšno povabilo samo na sebi znamenje prijateljstva, bi učenci kaj lahko dobili vtis, da se je morda

začela javljati neka sprememba v medsebojnih odnosih in da so končno tudi farizeji našli pot k Jezusu. Zato jih Gospod opozori, da je resnica ravno nasprotno. Učenci naj vedo, da je bilo to povabilo samo na zunaj prijazna kretnja, v resnici pa je bila čisto navadna hinavščina. Pri farizejih je pač tako. Na zunaj se kažejo prijazne, med tem ko v srcu že pripravljajo smrt.

Toda učenci naj vedo, da ne bo za vedno tako ostalo; kajti „mé pa ni skritega, kar se ne bi razodeilo, in (nič) tajnega, kar se ne bi zvedelo“. Tudi hinavščina farizejev se bo slednjč razodeila. Resnične, čeprav sedaj se skrite namene farizejev bodo učenci še presneto dobro spoznali. Pa ne le na dan sodbe, kjer se bo cisto vse zvedelo. To se je zgodilo že pri Jezusovi smrti in potem pri preganjanju miade Cerkve. In prav „zato“ (gr. *anthon*, v. 3., ne pa: zakaj), ker bo vse postalo očito, se bo zvedelo še nekaj drugega: „Kar ste rekli v temi, se bo susalo o belem dnevu, in kar ste povedali na uho v hramin, se bo oznanjevalo na stengah“ (ki so na Vzhodu bile ravne). Kar Gospod in njegovi učenci sedaj le bolj sami zase v majhnem krogu govore, to bo nekoč obešeno na veliki zvon in oznanjeno vsemu svetu. Farizeji kljub vsem svojim naporom ne bodo mogli evangeliju preprečiti zmagoslavnega pohoda v svet. In tedaj bo prišlo do preganjanja. Farizeji bodo javno kazali svoje sovraštvo, čeprav bodo seveda ob priliki še vedno hinavsko navajali druge razloge za preganjanje. Učenci Kristusovi pa se bodo kljub temu morali jasno izpovedati za Jezusov evangelij, ki ga bodo tedaj oni sami pri polni dnevni svetlobi oznanjali. Ko se bo torej hinavščina farizejev že tako razodeila, da bo učencem grozila s smrtjo, tedaj naj se učenci varujejo, da jih ne bo spravila

k padcu in jih odtrgala proč od Kristusa in njegovega nauka.

Tega padca pa se bodo učenci rešili le pod pogojem, če se ne bodo bali smrti.

*

3. V vsem nadaljnjem govoru ima Jezus prav ta cilj, da bi učencem vzel strah pred smrtjo. Če bodo učenci ta strah v sebi premagali, Jezus dobro ve, da bodo tedaj neranljivi za vse, kar jim hinavščina farizejev more hudega prizadejati. Vsako drugo zlo bodo namreč lažje prenesli, čim bodo lahko gledali smrti v obraz, ne da bi se je bali.

Toda Gospod dobro pozna človeško naravo, kako silno se boji smrti, zlasti takrat, ko že čisto neposredno stoji pred njo. Na Oljski gori je kasneje Jezus to tudi sam na sebi izkusil. Zato je sedaj res zbral samo najmočnejše nagibe. Na začetek je postavil strah pred peklom: „Povem pa vam svojim prijateljem: Ne bojte se tistih, ki umore telo, a potem ne morejo storiti nič več. Pokazal vam bom, koga se bojte: bojte se tistega, ki more usmrtiti in potem vreči v pekel. Da, rečem vam, tega se bojte“.

Jezusove besede so zelo slovesne in silno ljubeznive. Nič čudnega, saj vendar govori „svojim prijateljem“. Ta pomenljivi izraz sedaj prvič srečamo v Lukovem evangeliju (prim Jan 15, 15). Učenci naj se zavedajo, da so njegovi prijatelji, še prav posebno v trenutku, ko jim bo grozila smrt. In tedaj bo zanje odločilnega pomena, če bodo polni strahu pred živim Bogom, ki more človeka pahniti v pekel; kajti le tisti, ki se zaveda, da ga more še kaj hujšega doleteti, kot je telesna smrt, je zmožen nase sprejeti bolečo izgubo zemskega življenja. Učenci bodo namreč tedaj postavljeni pred dvojno izbiro: ali se rešijo za to življenje, tedaj bodo v drugem življenju padli v roke strašnega

božjega maščevanja; ali pa radovoljno sprejmejo nase telesno smrt, tedaj pa se jim ne bo več treba bati Boga. Jezus skuša pokazati, kako majhna je pravzaprav človeška moč, ki more le telo umoriti, „duše pa ne“ (Mt 10, 28). Celotno človekova eksistenco lahko spravi v nevarnost edinole Bog, „ki more duše in telo pogubiti v pekel“ (Mt 10, 28).

4. Toda strah pred peklom je koncem koncev še vedno strah in kot tak sam zase človeka tudi še nekako usužnjuje. Jezus pa bi rad svoje učence pripeljal k polni svobodi. Zato jim poleg strahu skuša vzbuditi še neomajno zaupanje v ljubečo božjo Previdnost, ki z očetovsko dobroto neprestano čuje nad njimi: „Ali se ne prodaja pet vrabcev za dva novčiča? In ne eden izmed njih ni pozabljen pred Bogom. Pa tudi lasje na vaši glavi so vsi prešteti. Ne bojte se torej: več kot mnogo vrabcev ste vredni vi.“

Že samo teh par stavkov bi bilo dovolj, da nam izpričajo verodostojnost evangelijev. Tako globoke resnice pa na tako preprost in slikovit način je samo Jezus znal povedati! Kako malo veljajo vrabci, ko se jih kar pet lahko kupi za dva novčiča najmanjše vrednosti. Pa vendar Bog za vsakega skrbi, tako da niti „eden izmed njih ne pade na tla brez (dovoljenja nebeškega) Očeta“ (Mt 10, 29). Koliko bolj bo torej Bog skrbel za Jezusove učence, ki so veliko več vredni kot vsi vrabci skupaj. Vsak najmanjši del njihovega telesa je predmet prav posebne božje Previdnosti. Celo lase na njihovi glavi ima Bog vse preštete in niti eden se ne izgubi brez božjega dopuščenja (prim. Lk 21, 18). Kako bi torej bilo mogoče, da bi učenci prišli v nevarnost ali celo v smrt, ne da bi Bog tega dopustil. Potemtakem jim pa niti smrt ne more biti v škodo, saj ni nič drugega kot skrivnosten način

božje skrbi nad človekom. V trenutku torej, ko gre za življenje in smrt, naj se učenci ozro gori na nebeškega Očeta, ki za vse ve in vso njihovo usodo drži v svojih rokah. V veliki otroški zaupnosti naj nanj prelože vso tesnobo in skrb za življenje. S tem se bodo rešili strahu pred smrtjo in v tej svobodi bodo našli moč, da bodo lahko kljubovali tudi najhujšim nevarnostim. Tako bodo učenci v strahu in zaupni ljubezni pred nebeškim Očetom postali njegovi močni in svobodni otroci.

5. Oba gornja nagiba se neposredno nanašata na nebeškega Očeta, naslednji pa se opira na božjega Sina: „Toda povem vam: Vsakega, kdor mene pripozna pred ljudmi, bo tudi Sin človekov pripoznal pred božjimi angeli; kdor me pa zataji pred ljudmi, bo zatajen pred božjimi angeli.“

Iz teh besed končno čisto jasno vidimo, za kaj pravzaprav gre. Učenci morajo vedno in povsod in kljub vsem nevarnostim priznati Jezusa kot učlovečenega božjega Sina in izpovedati vero v njegov evangelij. Noben strah pred ljudmi jih pri tem ne sme ovirati. V zameno za to pa jim Jezus obljublja, „da se jih ne bo sramoval priznati pred angeli in ,pred svojim Očetom, ki je v nebesih“ (Mt 10, 32). Kolikor nebeški Oče z angeli presega ljudi, kolikor je Jezus večji kot njegovi učenci, toliko bolj veličastno bo to Jezusovo priznanje. Če učenci zares ljubijo Gospoda, bo ta obljuba brez dvoma z velikim veseljem napolnila njih srca in jim bo dajala moči sredi vseh težav spoznavalstva. Vendar pa tudi pri tem nagibu ne manjka strahu. Kot bo Jezus ene priznal, tako bo druge zatajil pred angeli in pred svojim Očetom (Mt 10, 33), če bodo namreč strahopetno svoje življenje bolj cenili kot pa dolžnost, da Jezusa priznajo pred ljudmi. In kot bodo prvi

deležni Jezusove dediščine v nebesih, tako bodo drugi od nje izključeni. Jezus torej še enkrat čisto jasno pokaže

V tem opominu je pa vključeno tudi razodetje Jezusovega božanstva. Saj se mora človek do Jezusa prav tako vesti kot do Boga. Neizogibno mu je na razpolago le dvojna izbira: ali se izjavi zanj in se tako večno zveliča; ali pa se izjavi proti njemu in se s tem za vedno pogubi.

6. Nato gre Jezus spet za korak naprej in isti nagib osvetli še v njegovem odnosu do Svetega Duha. Kdor namreč zataji Jezusa, more s tem istočasno grešiti proti Svetemu Duhu ali pa ne. Čeprav je ta drugi način tudi težko grešen, je vendar prvi še neprimerno hujši: „In vsakemu, kdor poreče besedo zoper Sina človekovega, se bo odpustilo; kdor pa izreče kletev zoper Svetega Duha, se mu ne bo odpustilo.“

V čem obstoji kletev zoper Svetega Duha, vzemo iz konteksta v Matejevem (Mt 12, 22-32) in Markovem (Mk 3, 22-30) evangeliju. S tem grehom so se omadeževali farizeji, ki so trdili, da je Jezus obseden in da z Beelzebubom, poglavarjem hudih duhov, izganja hude duhove (Mk 3, 22-30), čeprav je bilo več kot jasno, da jih je izganjal „z božjim Duhom“ (Mt 12, 28). Iz gole hudobije so pripisovali satanu to, kar je bilo očitno delo Svetega Duha. To je samo en zgled, kako zavestno in zakrknjeno so zametavali luč, ki jim jo je Bog ponujal za njih rešenje, kar je ravno bila temeljna napaka fazizejev in njihovih somišljenikov (prim. an 9, 41; 3, 19 sl). In ta greh se jim ne bo odpustil „ne v tem življenju ne v prihodnjem“ (Mt 12, 32; ta hebraizem pomeni: nikoli; torej sklepati iz njega na eksistenco vic, eksegetično ni utemeljeno). Zakaj je neodpustljiv? Ne morda zato, ker bi bila omejena božja moč ali božje usmiljenje

ali ker bi Cerkev ne imela pravice nad njim. Greh zopet Svetega Duha je pač take narave, da se grešnik z njim napravi moralno nesposobnega za kesanje. Človek se namreč ne more rešiti brez božje luči, brez božje milosti. Tak grešnik pa ravno čisto radovoljno zapira oči pred božjo lučjo in iz gole hudobije odklanja milosti, s katerimi ga hoče Bog pripraviti h kesanju. Če grešnik vztraja v tem duhovnem zadržanju, je odpuščanje nemogoče. Seveda Bog v svoji vse-mogočnosti tudi takega grešnika lahko duhovno ozdravi kot na čudežen način (sv. Tomaž). Pa tudi v tem slučaju skoraj čudežne milosti se predpostavlja, da grešnik to milost sprejme. In v tistem hipu, ko jo sprejme, se neha zoperstavljaliti Svetemu Duhu, neha s kletvijo zoper Svetega Duha, ker je sprejel božjo luč. Zato je Jezusova izjava dobesedno resnična: greh proti Svetemu Duhu nikoli ne bo odpuščen, ker pač človek z njim odpuščanje odklanja. Drugače pa je z grehom „zoper Sina človekovega“. Napadati človeško ravnanje našega Gospoda, ker se je n. pr. družil s cestninarji in grešniki (prim. Mt 9, 11); spodtikati se nad njim zaradi njegove ponižnosti, skromnosti, trpljenja (prim. Mt 16, 22), imeti ga za navadnega človeka, vse to je sicer greh zoper Jezusovo sočutno človeško naravo, toda vsaj deloma izvira iz nepoznanja božjih potov. Ta greh najde neko gotovo opravičilo v dejstvu, da se je Sin božji učlovečil in je do neke gotove mere ostal zakrit za zagrinjalom svojega telesa. Zato se taka zmota po milosti Svetega Duha lahko odpusti. Toda napad na Sina človekovega, ko na očiten način izvršuje moč Svetega Duha, pa je greh satanske hudobije in radovoljne zaslepljenosti, je napad proti samemu Duhu.

In pred tem strašnim grehom svari Jezus svoje učence, kakor bi hotel reči:

učenec, ki je že enkrat veroval v Jezusa in sprejel od njega Svetega Duha in bi ga po vsem tem zatajil, bi s tem zagrešil neodpustljivi greh. „Zakaj tistih, ki so bili kdaj že razsvetljeni in so okusili nebeški dar, ki so postali deležni Svetega Duha... pa so odpadli, ni mogoče spet pripraviti k novemu spreobrnjenju“ (Hebr 6, 4-6). Če bi namreč učenec zatajil Jezusa, bi to storil kljub jasnemu spoznanju zoper svoje lastno prepričanje. S tem seveda ni rečeno, da bi vsaka taka zatajitev bila že kletev zoper Svetega Duha (prim. Petrove zatajitve). K temu spadajo še druge okoliščine, kot smo pravkar videli. Toda možnost za to je odprta, čim se učenec odloči, da zataji Jezusa zoper jasno spoznanje in notranje prepričanje. In ta možnost, da učenec z zatajitvijo Jezusa naredi greh zoper Svetega Duha, je toliko bolj realna, ker bo Sveti Duh sam učence „poučil v tisti uri, kaj je treba reči“, ko se bodo pred preganjanci moralno zagovarjati zaradi svoje vere v Jezusa. Jezus čisto namenoma govori o tej najstrašnejši možnosti, ker hoče učence spet ostrašiti. Zato naj učenci vedo, da se tak greh proti Svetemu Duhu ne bo več odpustil. S tem Jezus že tretjič pokaže na pekel. Kako težko se je znebiti vsakega strahu pred smrtjo, da mora Jezus vedno znova klicati v spomin na to zadnjo in najhujšo možnost večnega pogubljenja.

*

7. Za zaključek pa je Jezus dodal še bolj tolažilno obljubo: „Kadar vas bodo pa vlačili v shodnice in pred gosposko in pred oblasti, ne skrbite, kako ali s čim bi se zagovarjali, ali kaj bi rekli. Sveti Duh vas bo namreč poučil v tisti uri, kaj je treba reči.“

Predstojniki shodnic so pri Judih vršili tudi funkcije sodnika. Lahko so obsodili na bičanje (39 udarcev) in pa na izobčenje iz shodnice. Gosposka in

oblasti („poglavarji in kralji“ Mt 10, 18), ki jih Jezus omenja, pa pomenijo civilna sodišča, kjer so sodniki bili pogani. Učenci bodo potemtakem preganjani ne le od judovske verske oblasti temveč tudi od civilne gosposke. Ta Jezusova napoved se je uresničila že pred letom 70 v judovski deželi, čeprav je zaradi tega verjetno ne smemo utesnjevati samo na to dobo.

V tem je podan en konkreten primer, kaj bo hinavščina Jezusovih nasprotnikov prizadejala njegovim učencem. Ne bo šlo vedno za življenje. Često se bodo učenci le morali zagovarjati pred sodišči zaradi vere v Kristusa in braniti njegov evangelij. In tudi v takih primerih si ne smejo delati nepotrebnih skrbi (prim. Mt 6, 27), temveč naj trdno zaupajo v božjo Previdnost; kajti Sveti Duh, to se pravi „Duh vašega Očeta“ (Mt 10, 20), ki je tudi Sinov, jih bo v tisti uri natanko poučil, kako se morajo zagovarjati. Jezus s tem ne prepoveduje pametnega premisleka (prim. Mt 10,

16); rad bi jih le rešil tesnobe in pretirane skrbi, ki bi jim prav nič ne pomagala, temveč kvečjemu samo škodila.

*

Pot k svobodi duha za Jezusovega učenca je s tem pokazana. Največja ovira za dosego te svobode je strah za življenje, v čemer je naravno vključen vsak strah pred manjšimi zli, ki so s tem v zvezi. Da bi učenci tudi ta strah pred smrtjo lahko premagali, je Jezus mobiliziral vse sile v nebesih, na zemlji in v peklu. Od vrabcev na strehi do angelov v nebesih, od las na glavi do samega troedinega Boga, najbolj strogega in najbolj dobrega Očeta in Sina in Svetega Duha, od strahu pred peklom do upanja na večno plačilo v nebesih, vse to je Jezus zbral, da bi učencem pomagal v njihovi težki uri. S to strašno bojno opremo božjo se bodo učenci pač lahko ubranili sleherne nevarnosti, v katero jih bo spravila hinavščina njihovih nasprotnikov (prim. Dillersberger IV. 131—138).

O cerkvi

*Sonce Ti v pozdrav in čast zlatá poklanja — Bog neskončni,
na oltarju pa ob Tebi cvetje sanja — Bog neskončni,
cvetje, ki je diamantov na poljanah si nabralo,
da se v svatovski obleki Tebi klanja — Bog neskončni.
Dom samotén si izbral si, brez razkošja in sijaja,
kjer potapljaš se v skrivnostna darovanja — Bog neskončni.
Slednja stvar vesoljstva priča nam o Tvoji veličini,
v hvalni pesmi čudež veliki oznanja — Bog neskončni.
Žali Te in ponižuje samo človek brez prestanka,
ki se v svoji težki zmoti v Te zaganja — Bog neskončni.
Ti, ki zase si ga ustvaril, ne kaznuj ga v svoji jezi,
ne odreci mu za grehe odpuščanja — Bog neskončni!
Po usmiljenju bo Tvojém dvignil se iz hudobije,
z vero v srcu našel pot bo do spoznanja — Bog neskončni.*

Ljubka Šorli

Novoporočencema na pot življenja

Ob priliki neke poroke v območju Vel. Buenos Airesa je eden izmed povablencev v svojem nagovoru podal vrsto tako lepih in globokih misli, da je bilo splošno mnenje navzočih, naj se misli na kak način objavijo. „Duhovno življenje“ tej želji danes ustreza, prepričano, da bodo tudi njega naročniki in bralci lepim mislim v polni meri pritrdili.

Draga ženin in nevesta!

Pesnik Gregorčič pravi v eni izmed svojih pesmi, da ko Gospod Bog ustvarja srca, ustvari vedno po dve. Ustvarjeni srci vrže potem v širni svet. Če se ob svojem času ti dve srci najmeta in se spojita v eno, je skoro z gotovostjo pričakovati, da bo novo družinsko ognjišče živelo v ubrani harmoniji in edinosti.

Tako je naš Stvarnik pred okroglo četrto stoletja ustvaril dvoje src, od katerih je enega vrgel — da se po Gregorčičevo izrazim — med sanjave dolenske griče, drugega pa v srce Gorenjske. Priti je moralo vse, kar smo preživeli — ali bolje rečeno — Bog se je poslužil naše narodne tragedije, da sta se ti dve srci, ki sta si pravkar pred Njegovim oltarjem obljubili dosmrtno zvestobo, da sta se ti dve srci našli.

Tako smemo upati in pričakovati, da bo Vajin domek kakor idilična jadrnica, ki v prijetni večerni sapici plove preko mirne jezerske gladine in se ob pozni večerni uri priziblje v pristan. To Vama

iskreno želimo in se z Vama pristrčno veselimo.

Toda, ker je človek človek, se pravi: bitje, ki ima um in prosto voljo, se lahko zgodi — pod soncem je vse mogoče — da ta mirna jezerska plan vzvalovi in jadrnica se lahko nevarno zaziblje. To ni bilo usojeno, temveč človek po svoji prosti volji je to povzročil. Ni torej pametno, predajati se samo čustvom in usodi, temveč s pametjo storiti vse, da se to ne zgodi ali se vsaj omili. — Morda v tem pogledu ne bi škodil kak nasvet.

Nekoč sem bral povest „Dve kroni“. Dve kroni v družini, dve kroni, ki sta pogoj in sigurnost družinske sreče. In ti dve kroni sta: **odpuščanje in samoodpoved**. Tisti, ki misli, da je njegov zakonski drug angelček, ki se ne more pregrešiti, je v zmoti in bo prej ali slej prevaran. Vsi smo namreč Evini potomci.

Če se je Tvoj drug torej kdaj pregrešil, odpusti mu! Odpusti mu čimprej! Če kje, tedaj veljajo Pavlove be-

sede: „Sonce naj ne zaide nad vašo jezo!“ pri zakoncih v prvi vrsti.

Tole Vama polagam na srce: Nocoj, predno zaspita, napravita sklep, zaobljubo: Nikoli, prav nobeno noč ne bova zaspala, dokler ne urediva najinih morebitnih nesporazumljenj, ki so morda nastala čez dan.

„Rilec kuhati“, „mulo držati“ naj Vama bo neznana stvar, beseda, ki ne spada v družinski slovar. Tega se bojta, kakor hudiča, kajti ta je lahko grobokop Vajine družinske sreče.

Če pa se spreta, kdo naj odneha?

Neka mati je takole poučila svojo hčerko, ko jo le-ta pride vprašat, kdo naj odneha, ker sta se z ženinom šprla: „Pred poroko ti, po poroki on!“ V tem primeru, če se bosta po tem ravnala, bo kmalu tako, kot je pojamlal oni mož, ki je na vprašanje, kdo govori pri njih doma, odgovoril: „Prej sem jaz govoril, je ona poslušala, potem je ona govorila, sem jaz poslušal, zdaj govoriva pa oba, sosedje pa poslušajo.“ — Toda stvar je preresnna, da bi zbijali šale.

Preje sem omenil besedo **samoodpoved**. Kdor te besede ne pozna, bo slabo vozil. Saj sta gotovo vzela s seboj obilo dobre volje in potrpežljivosti. Te bosta rabila veliko.

Tisti, ki govore, da nikdar nič ne pride, kar bi motilo družinski mir in soglasje, ne govore resnice ali pa so take družine prav redke izjeme. Vsaj mala nesoglasja pridejo skoro vsepovsod. Pa met in dobra volja poravnata vse.

Pa še na nekaj naj Vaju opozorim. Pisateljica Mimica Konič v povesti „Psem polja“ toži, da možje napram ženam ne znajo biti ljubeznivi. Dobesedno pravi: „Boža krave in teleta, se pogovarja z njimi, se igra z janjčki in jih ljubkuje, meni pa še ni ovil rok okrog pasu; da bi me poljubil — kje neki!“

Že starejša gospa je potožila prija-

teljici, ko je videla, da ji je mož mimo grede na potu v cerkev popravil nerodno nagubano krilo: „Moj mož bi tega nikoli ne napravil. Dobrega moža imaš.“ Kaj vse se skriva za temi besedami! Ali ni to obtožba moža, ki mu manjka ljubeznivosti? In tudi to je često povod za razprtije in kar iz tega lahko sledi.

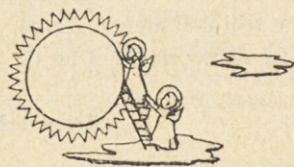
Za konec še željo, da bi Vama Bog poslal tudi drobiža. Ne branita se ga! Veliko je sicer težav z njim, toda ravno ta drobiž je tista vez, ki čedalje bolj tesno povezuje oba v eno. Sad ljubeznaj je in brez sadu je zakon pust in čmeren. Otroci pa so sonce, ki ogrevajo dom in stvar, ki dom naredijo res dom.

Naj Vaju ne moti podla beseda, ki pride iz umazanih ust tistih, ki bi nasprotno dejanje radi opravičevali. Tako le mi je pred kratkim dejal slovenski inteligent: „Ti naši norci mislijo, da so še vedno tam nekje v slovenskih planinah.“

Ali neka gospa, tudi Slovenka: „Mi smo v Ameriki, nismo več v starem kraju.“ Enega in drugo bi bilo vredno vprašati, ali je v Ameriki drugi Bog, druga postava, pa tudi druga sreča?

Torej, draga ženin in nevesta! Bog, ki Vaju je po svojem namestniku nocoj zvezal, naj Vama nasiplje iz obilnosti svojih zakladov v zvrhani meri milosti in sreče, pa zdravja in zadovoljnosti, da bosta na vsej vajini poti z veselim sreem prepevala Njemu hvalo in čast, ter se v Vajini visoki starosti, obdana od številne družine vsa zadovoljna preselila v svatovanje, kateremu ne bo konca!

MAKS Z OSOJ

TVOJE TELO IN VZTRAJNOST

Preizkušeno vodilo urejenega življenja narekuje vsakomur ravnati se po geslu: „Moli in delaj!“

Kot lastovica med tem, ko po zemlji išče hrane za mladiče ali slamic za gnezdo, od časa do časa vzleti proti nebu, tako moramo tudi mi med svojimi številnimi opravki pomisliti čisto na Boga, ki nas vsako sekundo znova ohranja, da se v hipu ne spremenimo v nič. Zahvaljevati se mu moramo za prejete

Digni svoj pogled,
mladina

Dvigni svoj pogled, mladina,
Jezusu podaj rokó,
z njim vesela in edina
delaj, trpi za nebó.

Jezus tvoje je življenje,
sonce tvojih mladih dni;
dal je tebi odrešenje,
luč prižgal ti milosti.

Slavo Jezusu prepevaj,
križ njegov poveljčuj,
sebe s čistostjo odevaj,
mlada leta mu daruj.

Zvesta Jezusu ostani
v sončni dobi mladih dni,
v sebi mir njegov ohrani,
pa se raj smehljaj bo ti!

Gregor Mali

talente, da nas bo imel za vredne obdarjati nas naprej. Neprestano imejmo pred očmi dejstvo, da se postana voda hitro usmradi in da bomo kmalu podobni taki postani vodi, če ne bomo močno delavni. So ljudje, ki kot metulji mnogo brkljajo in vse obletajo, a nič sadov ne obrodijo. Posnemati moramo čebelico, ki je pravo nasprotje od trota. Trot nič ne dela, le veliko poje in počiva. Čebela delavka pa je vedno na delu. In čeprav v nasprotju z metuljem hiti le na enovrstno cvetje, prinaša na svojih drobnih nožicah v satovje v panjih vedno novega medu in cvetnega prahu za novo zalego. Večkrat mi je v letih študija obstal pogled na ulnjaku našega dobrega g. dekana, kjer je bilo zapisano v latinščini: „Pozdravljen dekan! Skrbi, da boš čebela!“

Delo človeka krepi v volji, da se privadi na žrtve in napor. Delo rodi človeku za življenje potrebnih sredstev. Delo človeka zaposluje, da nima časa misliti na neumnosti. Samomorilci prihajajo največ iz vrst razvajenih in malo delavnih ljudi, ki so postali „siti življenja“, ko so se napili napačnih slasti. Delavno dekle bo našlo vedno dovolj prilike za najbolj različno in koristno delo. Bodisi v času dolžnosti, bodisi doma v prostem času.

Pri delu pazimo na red. Najprej potrebno, nato koristno, končno šele prijetno. Lenoba je najboljši zaveznik satanov. V lenobnosti naše telo s svojim kričanjem prevpije duha in kriči po uživanju. Zato je urejena delavnost najboljše varstvo pred skušnjavami in padci. Usmiljenke, ki garajo za bližnjega v božji službi, imajo v pravilih, da morajo biti vedno zaposlene. Izgorevajo iz ure v uro pri izpolnjevanju svoje dolžnosti. To njihovo delo je kot vsako naše Bogu z dobrim namenom darovano. Neprestana Bogu zelo prijetna molitev.

Gospa Janja Marinčič,
por. Kronenberg, v na-
rodni noši. Je hči ugled-
nega Slovenca v Santi-
ago de Chile g. Vinka
Marinčič, ki je tajnik
Mednarodnega katol. od-
bora za emigrante
v Čilu

Največ deklet je zašlo, ker niso imele pametne zaposlitve in so v brezdelju iskale tolažbe v zabavah in slabi družbi.

Imejmo pri rokah vedno kako delo, ki nam je posebno pri srcu. In kadar nas bodo nadlegovale hujše skušnjave, vzemimo tisto delo hitro v roke in se bomo zamotili ter obvarovali mnogih grehov. Mnoge trdijo, da jim njihovo delo ni všeč, raje bi opravljale druga opravila. Vsako deło stane žrtev. Po Evini nesreči v raju je delo božja kazen za ljudi. A Jezus sam je 30 let v samoti delal in ne sme nas biti sram jemati ta križ vsak dan znova na svoja ramena, dokler nas Bog ne bo za napore nagradil.

Dekliška narava je tako spremenljiva. Zlasti v dobi razvoja in ob težavah ter razočaranjih, ki jih v življenju sreča. Trudite se za vztrajnost pri delu in vršenju dolžnosti, pa tudi pri premagovanju težav, ki jih srečujete. Nikdar se ne predajajmo našim sanjavi čustvom. Čustvo je slepo, gorje, če nam pamet ne kaže poti. Ne biti malodušne!

Kralj Atila je nekoč počival ob robu

gozda in se zazrl v mravljišče pred seboj. Dolgo je opazoval mravljino delavko, ki je vlekla za seboj trikrat daljše bruno, kot je bila ona sama, hoteč ga potegniti vrh mravljišča. 77-krat se je zakotalila z brunom vred nazaj na podnožje mravljišča, 78-tič je breme zmogla in ga upehana odložila na vrhu. Atila je občudoval to vztrajnost in jo skušal posnemati. Vstal je, napravil načrt in v hudih bojnih naporih podjarmil zopet nove dežele.

Posnemajte čebeličino delavnost in mravljično vztrajnost in povežite to z vztrajno molitvijo, pa vam je zagotovljeno, da boste ob od božje Previdnosti določeni uri odlično pripravljene na svoje bodoče poklicno delo, na razdajanje lastnega jaza, na blagoslovljeno izpolnjevanje duhovnega oz. telesnega materinstva v okoliščinah, za katere vas je določila božja Previdnost.

V te težke ure človeške zgodovine naj položi vsaka neizbrisen pečat, en kamenček v mozaik smotrnosti in reda v božjem stvarstvu!

KAREL WOLBANG CM

STIRI TISOČ METROV NAD MORJEM

V LA PAZU

Ko sem se zjutraj zbudil, sem opazil, da imam grlo popolnoma suho in da le s težavo požiram. Pojava nisem bil vesel, saj bi mi kaka angina kaj nerodno hodila sredi tujih ljudi. Toda ko je postalo topleje, je občutek izginil in se pojavil šele naslednje jutro. Tako sem prišel do zaključka, da bo le ostri zrak kriv težav v grlu in se za zadevo nisem več menil.

Nato sem šel iskat cerkev, kjer bi mogel maševati. Našel sem ji čisto blizu hotela. Nekdaj je bila last mercedarskega reda. Ko so se Bolivijanci leta 1825 osamosvojili, so španske patre kot nadležne tujce enostavno pognali iz samostana, cerkev zaprli, samostan pa zaplenili v korist države. Tako so delali tudi po drugih mestih. V Cochabambi so samostan avguštincev spremenili v gledališče, v Sucreju, kjer sedaj deluje g. Zupan, pa najprej v konjušnico, kasneje pa so poslopje odkupili salezijanci.

Pred nekaj leti so mercedarski patri dosegli, da jim je vlada cerkev vrnila, toda samostan je še vedno v državni lasti in je v njem policijska šola. Cerkev je silno zanemarjena, vidi se pa, da je bila za časa španske kolonije bogata na okrasju in arhitektonsko mogočna.

Po zajtrku sem šel na ogled mesta. Za dne sem šele videl, kako razsežno je in kako lepo lego ima. Vse ulice so nagnjene, ker se je mesto razvilo na pobočjih kotline, ki sliči ogromnemu ognjenišskemu žrelu in ki ima izhod le proti jugu, kjer je v ozadju videti mogočno goro Illimani. Glavna avenida, kamor se vse ulice stekajo, se imenuje

Prato. Tam hodijo mladi parčki razkazovat svojo ljubezen, lapaške gospodične in gospe pa svojo obleko.

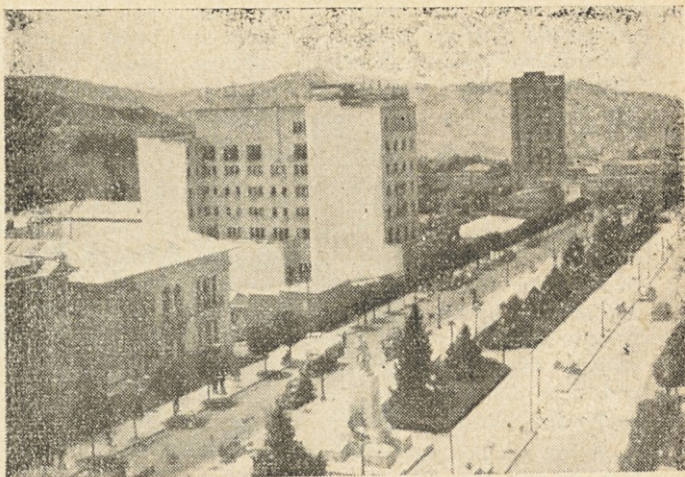
Hoditi po lapaških ulicah je vse prej kot prijetno. Včasih sem za hip pozabil, da sem 3600 m nad morjem, pa sem pospešil korak. A le za nekaj trenutkov, kajti takoj sem začel loviti sapo in začutil sree, ki je močno tolklo. Tako sem se potem navadil, lesti po ulicah prav počasi, približno tako kot sem stopal v mladih letih po Tomiškovki poti na Triglav.

V neposredni bližini mercedarske cerkve sem nato odkril glavni trg, ki nosi ime domoljuba Murillo. Tudi ta trg visi in so ga morali umetno kolikor toliko spraviti v vodoravno lego.

Pedro Domingo Murillo je 16. julija 1809 organiziral skupino revolucionarjev, napadel vojašnice ter zasedel mesto. Toda upor ni uspel. Španske oblasti so ga hitro zlomile. 29. januarja 1810 so ga obesili skupno z osmimi tovariši. Pravijo, da je pred smrtjo izrekel besede: „Umrl bom, toda plamenico, ki sem jo prižgal, nihče več ne bo mogel ugasniti.“ Res je šla borba dalje in petnajst let nato je Bolivija postala neodvisna.

Na zahodni strani trga stojita stolnica in predsedniška palača. Stolnica je prostorna in zelo veličastna. Notranjost preprezajo visoki stebri iz rezanega kamna. Lep je glavni oltar, prav tako oltar, kjer stoji kip Matere božje iz Copacabane. Copacabana je naselje ob jezeru Titicaca in tam stoji božjepotna cerkev Matere božje, ki je Bolivijancem

Zgoraj: Glavna ulica
La Pazu. — Spodaj:
predmestju La Paza
vsa trgovina razvija
ulici

tako draga kot nam Slovencem Brezje
ali Argentincem Luján.

Bolivijanci so veliki patrijoti, zato
ima kopakabanska Mati božja vedno
preko prsi trak v barvah bolivijske
narodne zastave. Ta je rdeče-rumeno-
zelena. Rdeča barva predstavlja žival-
ski svet, rumena kovine in zelena rast-
linstvo.

Značilno za vse kipe po bolivijskih

cerkvah je, da so oblečeni. Ta običaj je
ostal iz dobe španske kolonije, kajti v
začetku novega veka so povsod po Špa-
niji, pa tudi drugod po Evropi, nabožne
kipe oblačili v dragocene tkanine. Danes
Cerkev ne dovoli več oblečenih kipov,
dovoli pa, da ostanejo kipi iz preteklih
stoletij taki, kot so jih postavili na
oltar.

Najbolj pogost kip, ki ga more obis-

kovalec videti po svetiščih, je božja „martra“, oblečeni Kristus, ki nosi s pretresljivim izrazom bolečine na obrazu težki križ, odet v črn plašč. Tudi kipi žalostne Matere božje so zelo številni.

Lapaška stolnica je sedež nadškofa. Piše se Salas, toda ni primas Bolivije. Primas živi v Sucreju, kajti versko in politično središče Bolivije je bilo dolgo časa prav Sucre. V Sucreju je nadškofija že od leta 1611. Škofije La Paz, pa Asunción v Paragvaju ter Tucumán in Buenos Aires v Argentini so bile vse do razpada španskih južnoameriških kolonij podrejene Sucreju. La Paz je postala nadškofija šele leta 1934.

Poleg stolnice stoji predsedniška palača. V njej trenutno stoluje dr. Silez-Suazo, ki mu bo predsedniški mandat potekel leta 1960. Osebnostni slab, tudi do Cerkev je strpen, ima pa veliko težav z delavsko centralo (COB = Central obrera boliviana), ki jo vodi zelo levičarsko usmerjeni rudarski voditelj Juan Lechín. Silez-Suazo si je namreč zastavil za cilj, da bo utrdil majavi položaj bolivijskega pesa. Zato so si dali vsi politični voditelji stranke, ki ji na čeljuje in vsi vodilni predstavniki delavskih sindikatov častno besedo, da vse leto 1957 ne bodo spreminjali cen in zahtevali višjih plač. Toda Lechín besede ni držal; že sredi leta je iz demagoških razlogov, da poveča svoj vpliv in ugled med delavstvom, zahteval, da se plače novišajo. Z njim je potegnil tudi bolivijski podpredsednik dr. Ćuflo Chávez. Toda Silez-Suazo ni hotel popustiti. Parlament mu je ostal zvest in tako je moral iti podpredsednik države, Lechín pa se je začasno potuhnil. Gotovo pa bo rovaril dalje.

Predsedniško palačo stražijo vojaki v čeladah in zelenih uniformah. Vendar sedaj v Boliviji vojska za predsednika ne pomeni nobene nevarnosti. Kajti ta-

koj, ko je Paz Estenssoro leta 1952 uspel s svojo revolucijo, je vojsko razpustil, orožje pa izročil delavskim sindikatom. Ti so oborožili svoje delavce, ki dostikrat še puške ne znajo prav prijeti. Tako sem videl v La Pazu pred javnimi poslopji stati moške v raztrgani obleki in razcefranimi klobuki, ki so s puško v roki skrbeli za javno „varstvo“. Nehote sem se spomnil našil partizanov, ki so se nekako tako tudi šli vojsko po italijanskem umiku. Ko sem se povzpел na rob kotline, kjer leži La Paz, sem mogel odkriti tudi bunkerje, ki obkrožajo vse mesto in so med seboj povezani z en meter globokimi rovi. V njih ždiije ti umazani miličarji, ob njih pa še bolj umazane žene Indijanke, ki jim nosijo hrano in delajo kratek čas.

Edino dostojno oblečeni vojaki so orožniki (karabinerji). Kar pa tiče policajev na križpotjih, je pa spet tako žalostno, da sem si mislil: „Uboga Bolivija, ki jo taki stražniki pred tujcem predstavljajo.“ Videl sem policaje, v popolnoma zmečkani obleki, hlače raztrgane, bluza brez gumbov, čevlji, kjer so se videli prsti na nogi, s čepico, ki je bila popolnoma zamazana. V roki držijo leseno krepelce, pa piskajo in piskajo neprestano vsakemu vozilu in vsakemu kolesarju posebej.

*

Če se vrnemo k predsedniški palači, naj omenim, da je v njej od leta 1825 vedrilo že petdeset predsednikov. Le malo jih je srečno skončalo svojo predsedniško dobo, ki traja štiri leta. Večino predsednikov so Bolivijanci predčasno pognali iz dežele. Zato smatra vsak predsednik za svojo dolžnost, da si nabere nekaj premoženja, ko je na vodstvu, kajti v tujini mu ne bo nihče pomagal, če si ne bo znal pomagati sam. Sicer pa Bolivijanci svojim predsednikom niti ne zamerijo, če se okoristijo, ko so na

Celoten pogled
na mesto La Paz
z višine 4.100 m
pri kipu Srca Je-
zusovega na po-
staji Alto La Paz

vrhu. „Tudi oni morajo misliti na svojo bodočnost,“ tako jih izgovarjajo.

Nekaterim predsednikom pa ni šlo tako enostavno, ko so jih vrgli z oblasti. Znan je primer polkovnika Villarroela, ki je bil začetnik sedanje vladajoče stranke MNR (narodnega republikanskega gibanja). Bil je velik občudovalec sil osi in desničarsko usmerjen. Ko je postalo jasno, da Nemčija ne bo zmaga, je postal položaj predsednika Villarroela težak. Če bi bil pravočasno odstopil, bi se bil še rešil, a on o odstopu ni hotel ničesar slišati. Tedaj so komunisti nahujskali ljudstvo, isto ljudstvo, ki mu je Villarroel toliko dobrega storil, da se je dvignilo zoper njega, vdrlo v palačo in ga čez balkon vrglo na tlak ter ga potem še mrtvega sramotilo. Danes je seveda Villarroel simbol ljubezni do delavskih mas, a prav gotovo bi bil malo vesel, če bi še živel, rdečih zaveznikov, na katere se je naslonil leta 1952 Paz Estenssoro, mož, ki si je nadel cilj, uresničiti Villarroelov politični in socialni program.

Na južni strani trga Murillo stoji

kongresna stavba, kjer seje bolivijski parlament. Trenutno nima dosti dela, kajti ker ni opozicije, je vsak zakonski predlog hitro sprejet.

Iz trga Murillo proti severu prideš na glavno postajo, kjer ves dan posedajo Indijanci in čakajo po en dan preje na odhod vlaka. Ker ni mnogo prometa, tudi postaja skoro vedno praznično lice.

S postaje prideš po že omenjeni aveniidi Prato do najbolj častitljive cerkve v La Pazu, do bazilike sv. Frančiška. Mesto La Paz je ustanovil leta 1548 Alonso de Mendoza pod imenom Nuestra Señora de la Paz, naslednje leto pa je že stala ta cerkev. Notranjost je polna zlata; vsi oltarji so prevlečeni s to dragoceno kovino, prav tako vsi kipi, zato cerkev vedno že za dne zaprejo, kajti ne sme se dati prilike tatovom, da bi se jim pozelelo dragocenih predmetov. Cerkev je last bolivijskih frančiškanov, ki so precej v bojnem razpoloženju do svojih španskih sobratov, ki bi tudi radi prišli v posest tega zgodovinskega svetišča, na se morajo zadovoljiti z veliko bolj skromno cerkvijo.

Samostan zraven bazilike je pa silno umazan. Nekdo mi je napol v šali napol zares dejal, da so frančiškani prav zato v Boliviji tako priljubljeni, ker so tako zanemarjeni kot preprosto ljudstvo. Je res zanimivo, da je vlada leta 1825, takoj po proglasitvi neodvisnosti naglala vse redovnike, ki so bili španskega pokolenja in so skozi tristo let uspešno delovali po Boliviji. Odití so morali dominikanci, mercedarci, avguštinci in jezuiti; le frančiškani so ostali kot „hombres del pueblo“ (ljudski duhovniki). Šele koncem preteklega stoletja so se mogli izgnani redovi vrniti. Pridružili so se jim še salezijanci, redemptoristi ter mary-knolci iz USA, ki imajo veliko misijskih postojank v vzhodnem delu dežele, v provincijah Beni in Santa Cruz, ki mejijo na Brazilijo.

Od drugih svetišč, ki so starodavna, se spleča ogledati cerkev sv. Dominika, ki je v rokah svetne duhovščine ter sv. Janeza od Boga, ki jo oskrbujejo redemptoristi. Slednji so večinoma iz Alzacije na nemško francoski meji, imajo po Boliviji mnogo postojank ter so med ljudstvom zelo priljubljeni. Iz njihovega reda je tudi pomožni škof v Potosí ter primas Bolivije nadškof Klement Maurer v Sucreju.

Nadškof Maurer je bil že preje pomožni škof v Sucreju. Ko je umrl prejšnji primas, si ga papeški nuncij v La Pazu ni upal predložiti vladi za novega primasa, ker je pač rodom tujec. Pa je bolivijski zunanji minister sam pomagal nunciju iz zadrege: „Kaj bi to,“ je dejal, „glavno je, da je naš državljan.“ In tako ima Bolivija za primasa škofa nemške narodnosti. V Argentini bi bilo kaj takega nemogoče, saj niti škof ne more postati nihče, ki se v Argentini ni rodil.

Lepo cerkev, ki pa še ni odprta, so zgradili tudi salezijanci. Stoji na južnem delu avenide Prato, nasproti najbolj

udobnemu in najbolj dragemu hotelu v La Pazu, Copacabana po imenu.

*

Tako v La Pazu kot drugod po Boliviji živi duhovščina v glavnem od funeralov, slovesnih maš za mrtve. Španci so domačinom vcepili veliko spoštovanje do rajnih in tako zlasti Indijanci veliko dajo za maše. Cerkve so radi teh maš med tednom veliko bolj obiskane kot ob nedeljah. Moški pridejo k funeralom vsi črno oblečeni in s črnimi kravatami. Vsaj tako sem videl v La Pazu. Mrtvaški katafalk stoji v cerkvi stalno, malo proč od glavnega oltarja. Okrašen je s številnimi električnimi žarnicami, kajti Bolivijancem svetlobni učinki zelo ugajajo. Sv. maše se vrstijo do opoldne in skoro vse so s tremi gospodi. Glede navadnih maš pa so postali bolivijski duhovniki radi nestalnih gospodarskih razmer zelo praktični: kolikor je tisti dan vrednost dolarja, toliko je sv. maša. V Argentini bi se sedaj to reklo: štindeset za eno sv. mašo 45 pesov. Seveda bi taka odločitev povzročila mnogo nevolje, dasi ne smemo pozabiti, da so v USA zadnje čase navadne maše poskočile že na dva dolarja. Se pač vidi, da draginja raste po vsem svetu in da še Združenim državam ne prizanaša.

Zelo v časti je v Boliviji tudi pobožnost do Srca Jezusovega. Tudi oblasti mu izkazujejo javno čiščenje. Bil sem v treh pomembnih mestih Bolivije, v La Pazu, v Potosiju in Sucreju, in povsod se na vzpetini nad mestom mogočno odražajo kipi Srca Jezusovega.

Kip nad La Pazom ima posebno lepo lego. Stoji ob robu prepada nad mestom, blizu postaje Alto La Paz, v višini 4.100 metrov. Ker mi je bila lega kipa močno večš, sem ga sklenil obiskati. Šel sem na postajo in sedel na vlak, ki je odhajal tisto popoldne v Antofagasto. Tako sem mogel za dne napraviti vožnjo, ki

sem jo ob prihodu doživel ponoči. Počasi se je dvigal vlak, ves čas je ležalo mesto pod mano; pozdravljala me je gora Illimani in vedno višje smo se vzpenjali. Čez eno uro smo bili spet na visoki planoti. Dal sem vlaku slovo in se usmeril proti kipu. Mrzel veter me je sprejel, toda hitro sem nanj pozabil, kajti prizor, ki se mi je nudil, je bil preveč lep, da bi še kaj mislil na mraz.

Dan je bil sončen in tako sem mogel motriti vso veličastno gorsko verigo od juga prti severu. Snežno beli vrhovi so žareli v popoldanskih sončnih žarkih, oblaki so nastajali in se spet razblinjali v nič, proti severu pa je zamolklo grmelo, kajti v gorah je bila nevihta in oblaki so bili krvavo rdeči.

Nisem vedel, proti kateremu vrhu naj usmerim svoj pogled: na jugu je sijala proti nebu kopasta gora Illimani (6.882 m); bolj proti severu se je odražal stožčasti vrh gore Illampú (6.502 m); in še dalje proti severu, že nad jezerom Titicaca, kjer je divjala nevihta, je stala najvišja gora Bolivije, Ancohuma (6.919 m).

Kako rad bi se tem goram bolj približal, kako rad stopil na njih teme, kako rad zdrčal s smučkami na nogah po deviškem snegu, ki jih vse leto pokriva! V hotelu so mi povedali, da hranijo te gore ob svojem vznožju pravi raj lepote in prirodne prelesti. Treba se je samo dvigniti iz La Paza, prekoračiti greben nad mestom in že stojiš pred kotlino, ki loči gorski masiv od La Paza. Od 4000 m pade cesta v globel, kjer se ustavi na 1500 m višine. Prišel si v dolino „yungah“, na vznožje gorskih orjakov, kjer te čaka eno presenečenje za drugim. Klima je nad vse prijetna, raste drevje vseh vrst, uspeva čadje, potočki križajo pokrajino na vse strani, pozdravljajo te gozdíči in vabijo, da se v njih odpočiješ. „Bolivijska švica“, ji pravijo

tujci, ki so si postavili v teh „yungah“ svoje vile in preživljajo tam svoje poletje. In če se ti zahoče višine, se začneš vzpenjati iz globeli navzgor, poljubi te sveži zrak gorá, kristalni studenčki ti zapojejo pesem pozdrava in ti pozabiš, da si na zemlji, ki rodi trnje in osat. „Tako je moralo biti nekoč v raju, ko Adam in Eva še nista grešila,“ se ti utrne misel ob pogledu na to ustvarjeno kratoso.

In ko sem odmaknil pogled od gorá in se zazrl v prepad pod seboj, sem se pa spet zavedel, da sem na zemlji, ki jo je greh prvih staršev napolnil s prekletstvom. Pusta zemlja, ki ne rodi ničesar in je samo zmožna dati od sebe prah, pa strašna revščina, ki sem jo videl okrog sebe v bližini kipa Srca Jezusovega, sta mi jasno povedala, kdo sem: Prah in pepel.

Za hip sem se zbral ob vznožju kipa, počastil božje Srce in mu priporočil ljudstvo, ki se peha za dobrinami tega sveta in se morda niti enkrat na dan ne spomni na Gospoda, ki z razprostrtima rokama blagoslovlja mesto in okolico.

Letalo, ki je preletelo kip, me je vzdramilo iz zasanjanosti. V bližini je namreč glavno letališče in avijoni prihajajo in odhajajo. Podoba našega življenja, kjer vsak dan doživljamo isto, eni z jokom vstopajo v dolino solz in drugi jo s poslednjo solzo na očeh tiho zapuščajo.

Še enkrat sem s pogledom objel vso lepoto, ki bi jo želel piti in se je ne napiti, nato pa sem se spustil po strmem pobočju nazaj v mesto. Poti skoraj ni. So to kozje steze, na mnogih mestih pretrgane od hudournikov v poletju. In vendar, v vseh teh gravah živijo ljudje, med katere ne zaide nihče iz asfalta: ne duhovnik, ne svetni oblastnik, ne človek

iz mesta. Njihove kočje so nalepljene v breg ali sejajo v pobočje hriba.

Vesel sem bil te poti, kajti odkrila mi je drugo podobo La Paza, veliko bolj resnično kot je tista okrog avenide Prato in trga Murillo. Pod seboj sem gledal vilsko četrt, ki jo v glavnem napolnjujejo tužci; jaz pa sem stopal po „klanecu siromakov“, da se po Cankarjevem izrazim. Psi so poležavali pred hišami in bili toliko leni, da še glave niso dvignili, ko sem šel mimo; fantiči so zbijali kljub silni strmini žogo od hiše do hiše; mlada dekleta so sedela na pragih bajt in pletla; in na vsakih deset metrov so bila vrata hiš odprta, kajti v Boliviji skoro vsakdo prodaja: nekaj kruha, brezalkoholne pijače, pivo ter sadje. Nizko sključeni so hodili mimo mene moški in ženske. Nosili so domov, kar so globlje v mestu kupili.

Počasi sem se spuščal nizdol in doumel, da so kljub vsej revščini, v kateri ti ljudje živé, srečnejši kot oni, ki imajo vsega na pretek, kajti sreča je v tem, da si zadovoljen s tem kar imaš in ne zavidáš tistega, ki ima več od tebe.

Čez eno uro sem se spet znajdel na glavni avenidi. Za mano je bila beda in uboštvo, pred mano bogastvo tega sveta. Toda vsega tega sedaj nisem videl več. V meni je klujuvala misel: „Vsi smo si

bratje med seboj, a kako malo se tega zavedamo!“

Štiri dni sem tako hodil po mestu, gledal, opazoval in premišljal. Če bi imel čas, bi šel k jezeru Titicaca, šel bi na izlet pod gore v dolini „Yungas“, toda dnevi so tekli in dolga je bila še pot, ki sem jo moral napraviti. V Sucre me je vsak dan čakal g. Janez Zupan in se spraševal, kako da me ni, ko mi je v pismu natančno opisal, kako naj potujem. Ni pač vedel dobri gospod, da je njegovo pismo prišlo v Buenos Aires, ko sem bil že en teden zdoma.

Bilo je v sredo zvečer, 13. marca, ko sem spet stal na postaji v La Pazu, to pot bolje pripravljen za na pot. Pravočasno sem si preskrbel posteljo in tako udobno prespal noč v vlaku.

Malo pred Orurom sem se zbudil. Spet smo bili v zamudi, kajti lokomotiva ni vlekla, kot bi morala. Po isti poti, kot sem pred petimi dnevi potoval proti La Pazu, sem se sedaj spuščal proti jugu. Malo čez eno popoldne smo obstali na postaji Rio Mulato. Tu se odcepi proga na Potosí in Sucre. Dali so nam nov parni stroj, zapeljali smo se v polnem krogu okrog postaje, tako da so vsi vagoni ostali v isti smeri in zavili z glavne proge naravnost proti vzhodu.

JOŽE JURAK
(Nadaljevanje prihodnjič)

Zakaj se zakonci branijo otrok?

V oktoberski številki „Božje besede“, ki izhaja v Kanadi, je župnik slovenske župnije v Torontu dr. Jakob Kolarič CM na gornje vprašanje tako-le odgovoril:

V okrožnici o krščanskem zakonu Pij XI sam navaja vzroke, zakaj se zakonci branijo otrok, ko pravi: „To zločinsko prostost si prisvajajo nekateri, ker ne marajo otrok in hočejo

slo uživati brez bremena; drugi zopet, češ da ne morejo zdržno živeti, a tudi ne morejo radi sebe ali radi matere ali radi gmotnih težav dopustiti zaroda“ (Okrožnica, št. 54).

1. Prvi vzrok je nesramen, pravi papež. Zato tudi okrožnica o njem dalje ne razpravlja. To je višek materijalizma, iskati v zakonu samo naslodo, bremen zakona pa se otresti.

2. Potem pravijo, da zaradi matere ne morejo imeti otrok. Ima težke porode.

Naj ve, da Jezus sam sočustvuje z njenimi bolečinami, ko pravi: „Žena na porodu je žalostna, ko je prišla njena ura. Ko pa rodi dete, ne misli več na bridkost, od veselja, da je človek rojen na svet.“

To je slika krščanske matere. Trpi, a po porodu je neizmerno vesela in otroka svojih bolečin ljubi še bolj ko ostale svoje otroke. Nekrščanska mati pa pravi, kot sem nekoč slišal neko slovensko mater: „Samo enkrat sem se v to podala, več se ne bom. Samo enkrat gre človek na led!“

To niso besede, ki bi bile vredne ženske, še manj pa katoličanke.

A če mati umre na porodu?

Umrta bo kot mučenica svojega poklica. A biti mučenec je častno. Vedimo pa tudi, da to žrtev bolj čutijo drugi kot mati. Za mater pomeni taka smrt višek njene materinske ljubezni, ko da življenje za svojega otroka. Ona je v svoji žrtvi srečna.

In osiroteli otroci? Kdo bo skrbel zanje.

Bog bo skrbel zanje; tisti Bog, ki lilije na polju oblači z največjim sijajem.

3. In končno navajajo gmotne težave, da z njimi opravičujejo svoj greh. Premalo se zasluži, pravijo. Težko je dobiti stanovanje. In druge podobne izgovore imajo.

Na to samo eno besedo, ki je vzeta iz sv. pisma. David pravi: „Mlad sem bil in sem se postaral, pa nisem videl pravičnega, da bi bil zapuščen in da bi njegovi otroci kruha stradali.“ Zveličar pa je isto povedal z drugimi besedami: „Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse to (hrana, obleka) se vam bo navrglo.“

Te božje besede potrjuje skušnja. Pomislimo, kako je bilo nekdanj doma. Naši starši so iskali najprej to, kar je božjega, ne samega sebe. Zato so si upali vzrediti šest, sedem ali tudi deset otrok. Imeli so vero, živo vero v božjo previdnost, ki hrani tudi vrabce na strehi. Otrokom teh staršev pa žal le premnogokrat manjka take žive vere.

4. In če kdaj res ni mogoče imeti še drugega, tretjega, petega otroka? Ali če ga ni mogoče imeti takoj sedaj?

Samo dvoje je mogoče: Ali sprejeti otroka ali pa vzdržati se. Zdržnost vsaj delna, to se pravi tiste dni, ko je spočetje možno.

Nekateri pravijo, da to ni mogoče, češ, da zdržnost ni možna.

Pravzaprav bi moralo biti vsakega moškega sram reči, da se ne more premagati.

Papež Pij XII. je ob neki priliki dejal, da se dela krivica možem in ženam našega časa, če kdo misli, da so nesposobni za trajni heroizem. Saj se danes nekateri pod silo razmer, drugi pa celo v službi krivice dvigajo do take stopnje in mere heroizma, kakor bi se v prejšnjih časih zdela nemožna. „Zakaj bi se tak heroizem, če ga okoliščine terjajo, moral ustaviti pred mejami, ki jih postavljajo strasti in nagnjenja narave? Jasnó je — nadaljuje papež — kdor se noče premagati, se tudi ne more. In kdor misli, da se bo mogel premagati računajoč na svoje lastne moči, ne dá bi iskreno in vztrajno iskal božjo pomoč, bo žalostno poražen.“

Dvoje je tedaj potrebno: volja in milost božja, ki krepí našo šibko voljo. Najbogatejša vira milosti pa sta molitev in sv. zakramenti. Kdor iz teh virov zajema, se bo mogel premagati in bo svojo zakonsko zvezo trajno obvaroval sramotnega madeža.

med Slovinci po svetu....

„PLANINSKI STAN“ V BARILOČAH

Bratski planinski društvi SPD Buenos Aires in SPD Bariloche sta si s skupnimi močmi in sredstvi oskrbeli svoj lasten „Planinski stan“ v Bariločah. V njem najdejo svoj dom oni planinci-člani SPD, ki pridejo letovat v Bariloče in ne iščejo hotelskega udobja, saj za resničen oddih mestni vrvež ni posebno primeren.

Predvsem pa sta pri zgraditvi tega planinskega doma mislili obe društvi na slovensko mladino v Buenos Airesu, ki nujno potrebuje lepih in cenениh počit-

Štirje navdušeni smučarji iz družine zdravnika dr. Gerzetiča v Bariločah na smučiščih pogorja Catedral. Alenka (druga od leve) in njen oče (prvi na desni) sta si priborila na letošnjem argentinskem državnem prvenstvu pokal za tretje mesto, vsak v svoji kategoriji.

nic, čistega zraka in osvežitve duha in telesa v planinskem svetu ob občudovanju naravnih lepot, ki jih nudi okolica Bariloč. Če smo doma, v Ljubljani, čutili potrebo pošiljati slabotnejše otroke na počitniške kolonije na morje, v Bohinj, Martuljk itd., ko je že Ljubljana sama imela izredno dobro klimo, je toliko bolj potrebna sprememba zraka mladina v Buenos Airesu, katerega klima se vendar ne da primerjati z ljubljansko.

Prednosti takih počitnic so večstranske. Zdravstveno bo brez dvoma močno delovala sprememba zraka na telesno šibkejšo otroke v dobi razvoja. Tudi izumetničen način življenja, ki je nujen v velemestu, zahteva svojo spremembo, ki v tesnejši povezanosti z naravo in s primitivnejšim načinom življenja utrjuje telo in ga usposobi za uspešno borbo proti boleznim.

Dodajmo k temu še vpliv višinskega sonca, ki dovede v našem telesu do sprememb, ki so mu v korist v borbi proti infekcijskim boleznim, neprijetnemu deležu goste naseljenosti in zlasti velemest.

Dalje se otroci nauče spoznavati in ljubiti naravo, ki je tako bogato obdaruja z vsemi krasotami ta košček zemlje okoli Bariloč. Neštevilna jezera s temnomodro površino, v kateri odsevajo cipresni in lengini gozdovi in se bleščijo s snegom pokriti vrhovi kordiljerskih gora — ves ta svet bo ostal globoko vtisnjen v dovtetni otroški duši za vse življenje. Le pomislimo, kako lepe spomine smo ohranili na tiste dneve iz naše mladosti, ki smo jih lahko preživeli v lepem slovenskem planinskem svetu.

In še na eno prednost takega počit-

Slovensko gorsko zavetišče „Skalca“ v osrčju pogorja Catedral čaka na odziv slovenske buenosaireske mladine

niškega življenja moram opozoriti: Otroci, ki živijo in študirajo v tujem okolju, so tu vsaj za nekaj časa v počitniški koloniji spet povezani v trdno skupnost, ki jim ne bo dala pozabiti na slovensko narodnost, če je ta pri enem ali drugem morda izpostavljena nevarnosti v tujini.

Na vse to sta mislili obe SPD ob graditvi „Planinskega stana“ v Bariločah. Tu naj bi se odpočili slovenski otroci po končanem šolskem letu. — Seveda so denarna sredstva pri večini staršev najvažnejše vprašanje. Toda prav za take je mišljen „Planinski stan“. Glavni problem bi bila vožnja radi velike oddaljenosti. Treba bi se bilo odločiti za drugi razred v vlakcu, seveda, z odejami, ker traja vožnja do Bariloč dve noči in skoro dva dni. Življenje v Bariločah, sicer dragem letovišču, pa je s Planinskim stanom praktično rešeno. Skupno kuhanje ne bo drago. Stan je za zdaj opremljen s 14 ležišči v dveh sobah. V slučaju večjega obiska bi se lahko dodalo še par zasilnih ležišč ali pa se razprostrejo na vrtu šotori, s katerimi razpolaga SPD. Seveda stan zdaj še ni tako urejen, kot si ga zamišljamo, ko bo dovršen; ni še tekoče vode in ne električne luči, kar pa za mladino ne predstavlja resne ovire za nemoteno uživanje počitnic.

Predvsem pa bo ta mladina preživela glavni del svojih bariloških dni v lepi naravi, ki nudi toliko zanimivih sprehodov na bližnje hribe, Cerro Otto. Nireco itd. „Slovenska steza“ te pripelje v 2 urah s Catedrala pod „Skalco“, prvo slovensko planinsko zavetišče, zgrajeno v osrčju katedralskega pogorja na izredno prijaznem kraju v zatišju sredi gozda. „Skalca“ ima to posebnost, da je res „naravno“ zavetišče, saj mu je za streho ogromna skala, stene pa so napravljene iz surovih drevesnih debel. Na pogradu lahko prenoči 8 do 10 oseb. Opremljena je „Skalca“ s primerno pečjo in kuhinjskim priborom. „Skalca“ je postala vsem močno priljubljena; tukajšnji planinci nam jo zavidajo in turisti iz Buenos Airesa se radi pomudijo v njej. Marsikdo rajši prenoči kar tu in se ne zmeni za mehko posteljo in toliko drugih ugodnosti, ki mu jih nudi dobre pol ure višje ležeči Refugio Frey.

Izpod „Skalce“ lahko delaš krasne izlete: k Tončkovem jezeru, ob katerem stoji Freyev zavetišče CAB, zgrajeno lani, lahko rečemo po naši zaslugi, ker smo s Slovensko stezo omogočili dohod do te prej le redkokomu poznane planinske lepote. Vsenaokrog amfiteater kamnitih stolpov, med katerimi se najbolj odražata glavni Katedralski stolp

in Slovenski zvonik. Tu se ti oko ne utruji in pozabiš na vse nevšečnosti vsakdanjega življenja. — In še toliko drugih lepot ti nudi okolica Bariloč. Povsod se blešče raznoharna jezeža, na gosto posejana sredi gora in gozdov, nekatera tako podobna našemu Bohinjskemu jezeru.

Take so Bariloče poleti. Nič manj pa niso privlačne pozimi, ko debela snežna odeja doda vsem tem lepotam nov čar; ko te žična vzpenjača vzdigne v par minutah za tisoč metrov v višino in se nato z užitkom predaša smuški opojnosti, in kamor se ozreš, te pozdravljajo beli hribi ali v daljavi jezero Nahuel Huapi, a visoko v zraku te spremlja kondor, ponosni kralj Kordiljer. Le redki so še posamezni Slovenci, ki pridejo iz Buenos Airesa uživati zimske lepote Bariloč. Škoda, da je tako malo zanimanja za smučanje, najlepši zimski šport, ki se ga človek nikdar ne naveliča.

„Planinski stan“ bo tako lahko omogočil obisk Bariloč marsikomu, ki bi mu sicer denarna sredstva tega ne dopustila. Tudi smučarji bodo lahko prišli na svoj račun, in to ne le v mesecih, ko je tu uradna smučarska sezona s tekmami za državno prvenstvo, ampak tudi še v zgodnji pomladi, ko je vreme že bolj ustaljeno in sneg ponavadi še boljši, seveda le v višinah. Predvsem pa bo „Planinski stan“ dosegel svoj namen, ko se bodo odzvale mladinske organizacije in bodo postale Bariloče naše mladinsko letovišče. — Vsem, ki se zanimajo za „Planinski stan“, bosta drage volje na razpolago Slovensko planinsko društvo Buenos Aires in Bariloče.

Dr. L. G.

ARGENTINA

Nepričakovano je razveselil s svojim obiskom Slovence v Buenos Airesu predsednik Narodnega odbora in predsednik Slovenske ljudske stranke dr. Miha Krek. Potem ko se je v drugi polovici septembra udeležil v brazilskem mestu San Pablu II. mednarodnega kongresa krščansko-demokratskih strank za Južno Ameriko, je dobil možnost, da prebije

nekaj dni tudi v Argentini. Prišel je v Buenos Aires 23. septembra popoldne in ostal do 27. septembra. V sredo 25. septembra se je sestav v „Slovenski hiši“ s slovenskimi duhovniki, ki se jih je zbralo 25, da ga pozdravijo in čujejo iz njegovih ust poročilo o položaju. Zvečer pa je istotam ob polni dvorani pozdravil slovenske rojake in jim v daljšem poročilu podal sliko trenutnega stanja. Njegova mirna in trezna beseda je poslušalce uverila, da bo naše narodno predstavništvo v tujini vse storilo, kar bo ob danih možnostih za nas najboljšje. V četrtek, 26. septembra je g. predsednik v spremstvu g. Masiča obiskal tudi slovensko semenišče v Adrogué. Isti dan je vridelni buenosaireski list „La Prensa“ prinesel izčrpano poročilo o dr. Mihi Kreku, kdo je, kakšen je položaj doma in kaj je misliti o Djilasovem slučaju. Objavil je tudi njegovo fotografijo. Interview s časnikarji omenjenega lista je organiziral prvak argentinske krščansko-demokratske stranke dr. Manuel Ordóñez.

Mesec september bi mogli upravičeno imenovati mesec slovenske pesmi v Argentini. Najprej je nastopil 1. septembra v Slovenski vasi v Lanusu tamošnji cerkveni pevski zbor skupno z mladinskim zborom. Program je bil razdeljen v tri dele: obsegal je 13 narodnih pesmi za mešani zbor, pet mladinskih in enako številno umetnih spet za mešani zbor. Mešani zbor že dolgo vrsto let vodi z veliko požrtvovalnostjo g. Mirko Špacapan, mladinski zbor pa neumorna gđ. Zdenka Virantova.

Ramoški cerkveni pevski zbor pod vodstvom g. Gabrijela Čamernika se je predstavil dvakrat: v soboto 7. in v nedeljo 8. septembra. Moški zbor je odpel tri narodne in pet umetnih pesmi, na kar je sledila spevoigra Čevljar in vrag, ki je nudila številnim gledalcem prijeten večer lahke glasbe, tako da so odhajali vsi zadovoljni.

Pevski zbor „Gallus“ se je pa istega dne predstavil z enournim koncertnim programom argentinski publiki. Koncert je zaključil vrsto prireditev, ki jih je

Z nove maše p. Tadeja Trpina OFM na amer. Brezjah v Lemontu (USA) v nedeljo, 30. junija 1957: Mojca Fišinger iz Chica- ga izroča novo- mašni križ. Ob njej pater Odilo Hanjšek OFM.

zavod „Instituto Superior de Economía Doméstica“ pripravil v proslavo zlatega jubileja svoje predstojnice. Koncertni program je bil sestavljen iz dveh delov: prvi je vseboval versko glasbo, drugi pa svetno. Argentinsko publiko je spretno uvajal v točke programa g. Tine Kovačič, potem ko je pred koncertom v krajšem nagovoru najprej orisal Slovenijo in Slovence, nato pa predstavil zbor s podatki o njegovem dosedanjem delu. S tem koncertom je zbor „Gallus“ spet povečal svoj doprinos k uveljavljanju slovenskega imena v tujem svetu, za kar zasluži priznanje in zahvalo vseh Slovencev v izseljenstvu.

Naslednjo nedeljo, 15. septembra, pa je isti zbor priredil svoj vsakoletni koncert za slovensko občinstvo. To ni razočaralo s svojo udeležbo, kajti popolnoma je napolnilo prostorno dvorano zavoda San José v Buenos Airesu. Spored je bil tako izbran, da je zadovoljil vse vrste poslušalcev. Spored je bil posrečena kombinacija umetnih in narodnih pesmi, res „za vsakega nekaj“. Občinstvo je s pozornostjo sledilo izvajanju in navdušeno ploskalo. Zlasti pa je žel toplo priznanje nastop Gallusovega mladinskega

zboru, ki je ta dan prvič nastopil pred slovensko javnostjo. Njega je pripravila gđc. Nuša Kristanova, med tem ko je zbor v celoti dirigiral dr. Julij Savelli, ki je tekom desetletnega zborovega udeleževanja dosegel, da uživa zbor velik sloves ne le med Slovenci, temveč tudi med argentinsko publiko.

Zelo zanimiv je bil letošnji deveti kulturni večer Slovenske kulturne akcije, na kateri je 7. septembra predaval g. župnik Francé Glavač o zadnjem neitalijanskem papežu Hadrijanu VI. (1522—1523). Kljub kratki dobi vladanja je nakazal, kako bi bilo treba izvesti reforme v vodstvu kurije v Rimu. Takoj ob nastopu svojega vladanja je sestavil načrt za reforme, ki so bile temelj, na katerih je nekaj desetletij kasneje začel z delom tridentinski cerkveni zbor. Skušal se je obdati z najboljšimi svetovalci tistega časa, ni mu pa uspelo vsled pomanjkanja časa, da bi organiziral krščansko Evropo v borbi proti muslimanom.

Na desetem kulturnem večeru pa je predaval 21. septembra v okviru literarnega odseka dr. Pavel Krajnik o Dostojevskega „Legendi o Velikem Inkvizi-

torju". Brez dvoma je bilo prav, da smo se tega velikega pisatelja spomnili tudi mi Slovenci, saj spada kot Homer, Platon, Avguštin, Dante, Tomaž Akvinski, Shakespeare, Cervantes in Goethe k vzgojiteljem človeštva, ki niso bili le učniki svojega naroda, temveč učitelji vseh narodov in časov.

FRANCIJA

Dolgoletni dušni pastir slovenskih izseljencev v Franciji, mons. Valentin Zupančič, je slovesno slavil 8. septembra svoj zlatomašni jubilej v Lievinu, Pais

de Calais. V Francijo je prišel iz Polhovega gradca leta 1927. Tako že polnih 30 let deli s svojimi rojaki vesele in žalostne dni. Jubilant se je rodil 1. 1883 v Mostah pri Ljubljani. Leta 1903 je maturiral, leta 1907 pa pel novo mašo 21. julija pri sv. Petru v Ljubljani. Kot kaplan je deloval v Mokronogu in Dovjem na Gorenjskem, leta 1920 pa je postal župnik v Polhovem gradu. Po sedmih letih dušnega pastirstva se je nato odločil za delo med slovenskimi izseljenci v Franciji, ki ga opravlja še danes.

"Visja^v zival"

Vsaka žival „ve“, kako je treba delati, da se preživi, ker ji je dano prav spočetka, ko pride na svet, edinole človek se mora več ali manj učiti in misliti, da se more preživljati in celo napredovati, kar pa je živalim popolnoma onemogočeno. In vi, ki ste prevzeli nauk Marxov, pa Engelsov, trdite, da človek ni nič drugega nego žival in milostno pristavljate epiteton ornans „visja“. No torej, če je žival, bi moral že v zarodku imeti v sebi vse, kar mora imeti ta del stvarstva, da se more preživljati in ohranjati svojo razvrst.

Vprašam vas, ki ponižujete človeka za žival: zakaj je med človekom in živaljo tolika razlika? Kako lepo bi vendar ta „visja žival“ živela, ko bi ne bilo teh preklicanih šol, sitnih učiteljev in profesorjev, ki ti zagrene dobršen del življenja! Oh, zakaj nam ni dana tudi tista „učenost“ — in kljub temu nam ni dana, čeprav nam bi morala biti in to še v veliko večji meri, saj smo vendar „višje živali“ — kakor je dana n. pr. lastovki in drugim pticam, da poznajo pravo smer do prelepih krajev, kjer se ponovno počutijo kakor v raj.

Kolikšne priprave pa je treba, pred-

no postane človek sposoben, da se more preživljati! Koliko priprave, da dobimo ljudi, ki pomagajo s svojim znanjem ustvarjati udobnejše in lepše življenje! Delo, trud, znoj, študij, dolga priprava karakterizira človeka in to ga loči od živali.

Vi, ki tajite Boga, nečete slišati zakletve Njegove: „Zemlja ti bo rodila osat in v potu svojega obraza boš jedel svoj kruh!“ To se vrši in se bo vršilo do konca sveta. To vrši kmet, to vrši delavec, to vrši znanstvenik, umetnik, a že tudi učenček z abecednikom v roki. Na vseh leži zakletev — izvorni greh s posledico. Za vse velja: „V potu svojega obraza...“

Človek vrši svoje poslanstvo z duhom, ki ga je prejel od Boga in more zato tudi napredovati, živali pa žive živalsko življenje, ki ostaja na eni in isti stopnji, ker s svojimi nagoni ne morejo napredovati. V nagonih pa je zanje vse, kar rabijo za svoje živalsko neduhovno življenje.

Zato je človek krona stvarstva, zato pa more le človek reči svojemu Stvarniku: „Služil Ti bom, moj Gospod!“

ERNEST ŠUSTERŠIČ

MOLITEV PAPEŽA PIJA XII.

ZA „CERKEV V MOLKU“

Gospod Jezus Kristus, Kralj mučen-
cev, tolažba žalostnih, opora in pomoč
vseh, ki trpe zaradi svoje ljubezni in
zvestobe do tvoje neveste, svete matere
Cerkve: dobrotljivo poslušaj naše goreče
molitve za brate „Cerkve v molku“, da
bi v boju ne le nikoli ne klonili in v
veri omahnili, ampak da bi bili tako
močni, da bi čutili sladko tolažbo, pri-
hranjeno dušam, ki si jih ti poklical, da
z višine križa s teboj sodelujejo.

Bodi vsem, ki morajo prenašati mu-
čenje in nasilje, lakoto ali bolečine, ne-
premagljiva moč, ki jih bo vzdrževala v
preskušnjah in jim vlivala trdno pre-
pričanje, da bodo dosegli plačilo, ki si
ga obljubil vsem, ki bodo vztrajali do
konca.

Ti bodi luč tistim, ki morajo trpeti
nравne nadloge, ki so zanje večkrat to-
liko bolj nevarne, kolikor bolj so zape-
ljive! Razsvetluj jim razum, da bodo
jasno videli pravo pot resnice. Daj jim
moč, ki bo podpirala njihovo voljo, da
bodo premagali vsako nevarnost, omah-
ljivost in utrujenost.

Vsem, ki ne morejo očitno izpovedo-
vati svoje vere, redno spolnjevati dol-
žnosti krščanskega življenja, večkrat pre-
jemati svetih zakramentov, zaupno go-
voriti s svojimi duhovnimi voditelji, bodi
ti skrivnostni oltar, nevidno svetišče,
preobilna milost in očetovski glas, ki
jih bo podpiral, navduševal in krepil v
trpljenju ter jim delil veselje in mir.

Naša goreča molitev naj jih dviga
in naša bratska zvestoba tolaži, da se
ne bodo čutili zapuščeni. Njihov zgled
naj bo v spodbudo vsej Cerkvi, posebno
nam, ki se jih s toliko ljubeznijo spo-
minjamo.

Daj, Gospod, okrajšaj dneve njih-
ve preskušnje, da ti bodo mogli prav
kmalu obenem s svojimi spreobrnjenimi
preganjanci svobodno služiti in moliti
tebe, ki z Očetom in Svetim Duhom
živiš in kraljuješ na vse veke vekov.
Amen.

SVETI OČE GOVORI

Papežev sprejem Belih očetov in na-
govor nanje. „Zares smo srečni, ko spre-
jemamo po okrožnici, ki smo jo pred
kratkim izdali pod naslovom „Fidei do-
num“ (Dar vere) in v njej izrazili svojo
skrb za oznanjevanje evangelija na
afriški celinī, člane 19. generalnega ka-
pitlja afriških misijonarjev.

Zares, Gospodu se morate zahvaliti
za veličasten napredek, ki ga je doseglo
vaše apostolsko področje in za razcvet
krščanstva, ki ga oskrbujete. Brez dvo-
ma je to znamenje blagoslova Svetega
Duha nad vašo družbo, saj ima med
vsemi redovnimi družinami, ki delujejo
v Afriki največje število duhovnikov.

Stanovitnost redovne družbe in
uspešnost njenih ustanov izvirata pred-
vsem iz zvestobe duhu, ki jo je vodil
ob ustanovitvi. Vaš slavni ustanovitelj
je hotel, naj se vaše apostolsko delo-
vanje opira na resno in globoko notra-
nje življenje. Zato vam je dal za vo-
ditelja moža, ki se je odlikoval v no-
tranjem življenju in v delu — svetega
Ignacija Lojolskega. Pri njem ste se
učili, da se je treba prej, preden začnete
iskati uporabnih sredstev za pot do duš
in za njihovo spreobračanje, popolnoma
posvetiti ponižnemu in zvestemu posne-
manju Kristusa v velikodušnosti in po-

korščini. Če bo vaše delovanje vedno v vseh svojih načinih razodevalo voljo, služiti Cerkvi, ki s svojim delom vedno odkriva Gospodove namene in vas nezmojljivo vodi k njemu, potem se ne bojte, da bi vam manjkalo poklicev ali se zmanjšala gorečnost za krščansko življenje med verniki, ki so vam zapuani.

Vendar je še druga značilna poteza vaše družbe, katere važnost bi radi poudarili, namreč ta, da zelo odgovarja današnjim potrebam. Afriški rodovi hrepeneče odpirajo srca napredku civilizacije. Obžalovanja vredno dejstvo človeške slabosti je, da ta polet proti napredku vzbuja nerazumevanje, nasprotovanje, prepire in zavist. Rana sebičnosti je namreč vedno odprta v sreju ljudi vseh narodov in vseh pokolenj. Odpraviti nesporazume, preprečiti in zmanjšati spore more le krščanska, junaška, vesoljna in nesebična ljubezen.

Vaše skupno življenje, ki ga zvesto gojite, ozka povežanost med vsemi člani družbe, naj bodo kakršne koli narodnosti že, duh sodelovanja med „očetmi“ in „brati“, ki se vsi brez pridržka posvečujejo skupni ustanovi, je prepričevalen in nazoren zgled ljubezni, ki zagotavlja vašemu pouku veliko dokazilno moč.“

Papežev nagovor ob sprejemu judovskega odbora za obrambo pravic. Sveti oče je 30. junija sprejel dr. Irvina M. Engelsa, predsednika judovskega odbora v New Yorku in nekaj članov. Na svojem potovanju po Evropi so se želeli zahvaliti vsem, ki so pomagali Judom in vsem, ki so v zadnjih desetletjih, zlasti med drugo svetovno vojno, trpeli zaradi kršitve svojih osnovnih pravic. Posebno prisrčno so se hoteli zahvaliti znova papežu Piju XII.

Na izraze njihovega spoštovanja in zahvale jim je sveti oče odgovoril v angleščini.

„Ameriški judovski odbor, ki ga vi, gospodje, zastopate, je dovršil 50 let delovanja. Branil je pravice in socialni položaj tistih vaših rojakov, ki so obenem z drugimi narodnimi manjšinami trpeli

kršitve osnovnih pravic, ki gredo človeški osebi.

Koliko izmed njih je moralo zapustiti deželo, kjer so bili rojeni in iskati zavetja v zelo oddaljenih in nevarnih krajih! Ko so tu gradili nov dom, so se morali boriti z obupnimi razmerami, ki so se pridružile njihovi bedi predvsem zato, ker niso bili dobrodošli tam, kjer so mislili, da bodo našli gostoljubje.

Želja, s katero ste danes dopoldne napravili pri Nas obisk, dokazuje, da imate zaupanje v naše zanimanje za žalostne razmere narodov in tistih ljudi, ki smo jih omenili. Kakor naš prednik blaženega spomina (Pij XI.) smo tudi Mi odločno poudarjali osnovna načela pravičnosti in ljubezni in starodavno navado, da je treba dati zavetje tistim, ki niso zakrivali zločinov, pa so preganjani. Naše očetovsko srce je napolnila velika tolažba, ko smo zvedeli, da so naš poziv v mnogih deželah poslušali. Zato upamo, da države ne bodo nehale spolnjevati svoje dolžnosti, dokler bo trajala ta žalostna preizkušnja, in nučiti pomoč tistim, ki so bili prisiljeni, zapustiti domačo zemljo.

Gospdje, z zadovoljstvom vas pozdravljamo! Iz našega srca se dviga goreča molitev k Bogu, naj se v svoji neskončni dobroti usmili vseh, ki trpé krivico in razsvetli tiste, ki so povzročili to gorje.“

Papežev govor španskim katoliškim učiteljem.

„1. Da bo vaše poslanstvo doseglo popoln uspeh, morate imeti o njem jasne pojme. Zato se vedno zavedajte:

a) da se vaša učiteljska naloga ne sme omejiti samo na posredovanje bolj ali manj globokega in obširnega znanja, ampak morate biti predvsem vzgojitelji duha in v neki meri tudi oblikovalci duš svojih učencev;

b) da vaše delo ni samo individualna obveznost, ampak socialno opravilo, ki je v zvezi z družinami in zakonitimi oblastmi, zakaj ves pouk, vsa vzgojna sredstva in oblikovanje služijo skupnemu namenu, ki je socialna blaginja;

c) o vašem poklicu moremo reči, da sega nad popolnoma človeške in zemeljske reči; zato ste sodelavci duhovnikov in same Kristusove Cerkve pri vzgoji duš, ki jo morete tako na izreden način podpirati, ali pa tudi neprijetno ovirati.

2. Končno, da boste mogli zadovoljno izvrševati tako vzvišene naloge, je od vaše strani potrebno:

a) da marljivo opravljate svoje delo in ne bežite pred žrtvami, skrbite za samovzgojo in svoj duhovni napredek;

b) da zgledno živite; zakaj vaše malčke, katerih oči vedno nočivajo na vas, bodo več naučila vaša dela kot vaše lepe besede; bodite jim vzor v čistem življenju, nesebičnosti, potrpežljivosti in v iskreni pobožnosti;

c) bodite trajno združeni z Gospodom po molitvi in večkratnem prejetanju zakramentov, kajti glavni del tako vzvišenega in važnega opravila kakor je osnovna vzgoja otrok je odvisen od milosti od zgoraj.“

Papežev govor o nalogah dijaka. Z zadovoljstvom vas, ljubljeni sinovi, sprejemamo v času, ko ste končali svoje humanistične šole. Ta leta zavodskega življenja bi se mogla zdeti včasih morda dolga in težka. Danes se vam pa zdi in se vam bo zdelo še bolj v preteklosti, da so ta leta ena izmed naj srečnejših dob vašega življenja, v kateri ste odkrili svoj mikaven ideal, sklenili trajna prijateljstva; pokazala pa vam je tudi neizmerne naloge, ki bodo jutri zahtevale vaših sil v svetu.

Upamo, da ste kot gojenci katoliškega zavoda sv. Jožefa v Aosti poleg vsega tega pridobili tudi bolj gorečo in velikodušno vero, k ni samo podreditev razuma abstraktnim resnicam, ampak tudi navdušena pobožnost do osebe našega Gospoda Jezusa Kristusa. Zdaj ko boste začeli svoje višje šole se morate zavedati odgovornih nalog, ki jih imajo izobraženi kat. mladci. Težke so; kajti Cerkev pričakuje mnogo od vas. Ona hoče, da na vsak način ostanete zvesti idealu, ki vas spodbuja k delu in se varujete vseh sebičnih zablod. V vodilnih in uplivnih službah, ki jih boste imeli,

bodite luč tistim, ki iščejo resnico in tolažbo tistim, ki trpé in vas prosijo pomoči. Odlučno hodite po poti, ki vam jo kaže Gosnod, tako da boste drugim v izobilju delali dobro, ki ste ga tudi vi od drugih prejeli.

Papežev govor Brazilski zvezi za pomoč gobavcem. „Ljubljani sinovi! Z živim občutkom pristranskega očetovskega zadovoljstva pozdravljamo med vami ustanovitelja in voditelja Brazilske zveze za pomoč tistim, ki so našli gobavost. Zveza je sad poziva, ki smo ga lani aprila ob kongresu za obrambo in socialno povrnitev izgubljenega položaja gobavcem poslali usmiljenim srcem, ki jih vnema Kristusova ljubezen, da bi hitela na pomoč tolikim žrtvam strašne bolezni.

Neposredni odmev, ki ga je naša beseda našla v vaših plemenitih dušah, vam je v veliko čast in vas dela vredne nebeškega blagoslova. Priznati moramo, da v Braziliji že mnogo časa gobavci uživajo pomoč. O tem priča 37 zavetišč za gobavce in 30 preprečevalnic, ki zdravijo tisoče teh bolnikov. Vendar pokrajine, ki jih je okužila ta bolezen, so tako obširne in številno žrtev tako visoko, da je nujno potrebno okrepitej pomoč. Žrtve množijo tudi strah pred to boleznijo, ki na mnoge tako vpliva, da beže pred zdravljenjem. Zato je treba združiti vse sile in uporabiti vse načine, ki soglašajo z nanstvenim napredkom. Predvsem pa je treba vedno bolj gojiti krščanskega duha, da bi tako bolj izdatno pomagali bolnikom in dajali poguma tistim, ki so ozdravili od te bolezni in se spet vračajo k družabnemu življenju.

Vaša zveza je zelo važna in potrebna. Zato želimo, da se čim prej razširi po vsej Braziliji. Trdno smo prepričani, da bo našla v dobrohotnem in učinkovitem sodelovanju države in v dobro znani velikodušnosti brazilskega katoliškega ljudstva potrebno oporo, da bo še bolj uspešno delovala. O da bi vse žrtve strašnega zla našle kakor gobavci v evangeliju v vseh članih zveze živo podobo Kristusove ljubezni!“

NEKAJ DROBNIH OD VSEPOVSOD

Konkordat med Avstrijo in Vatikanom. Avstrijska vlada je imenovala posebno komisijo, ki naj pripravi konkordat s sv. stolico. V tej komisiji so poleg kanclerja Raaba še podkancler Bruno Pittermann (socialist), zunanji minister Figl, prosvetni minister Drimmel in drugi. Komisija je že izdelala poseben dogovor med vlado in vodstvom protestantske cerkve v Avstriji.

Zanimivo je, da si bili dosedaj socialisti tisti, ki so se upirali temu, da bi bil sklenjen konkordat med Avstrijo in Vatikanom. Glavni nasprotnik je bil dr. Schærff. Ko pa je bil pred kratkim izvoljen za predsednika republike, je bil prav on tisti, ki je predlagal, da naj bodo izvedene priprave za podpis konkordata.

Madžarski begunci v skandinavskih deželah. Prihod madžarskih beguncev v raznih skandinavskih državah je povečal število katoliških vernikov v teh državah za eno petino. Švedska je štela 20.000 katoličanov, madžarskih beguncev je prišlo tja 4.500. Norveška je pri 4 milijonih prebivalcev imela 5.000 katoličanov. Tja je prišlo 1.000 madžarskih beguncev.

Manj bogoslovij v Vzhodni Nemčiji. Komunistične oblasti v Vzhodni Nemčiji so napovedovale, da bodo zmanjšale število bogoslovij za dve tretjini. Voditelji katoliške in protestantske hierarhije so se temu uprli in so dosegli, da je vlada sklenila omejiti število bogoslovnih učilišč za eno tretjino. Obenem je vlada takoj uveljavila ukaz, ki prepoveduje bogoslovcem vpis ali obiskovanje predavanj na drugih fakultetah univerz v Vzhodni Nemčiji.

Latinska Amerika je v nevarnosti pred komunizmom. Vatikanski radio je opozoril na vedno večjo nevarnost komunizma v Latinski Ameriki. Komunisti zasedajo tajno važna, vplivna mesta. Posebno je v nevarnosti pred komunizmom Brazilija. Poročevalec pravi o njej: „Komunistična stranka je na papirju

prepovedana že od leta 1948. V resnici pa komunistična organizacija živahno deluje. Izdaja nad 40 listov; 6 med temi je dnevnikov. Ima nad 40.000 borcev. V velikem industrijskem okraju Svetega Pavla marksisti nadzorujejo delavske sindikate, v katerih je organiziranih 200.000 delavcev. Že pred nekaj leti je dala vlada ukaz zapreti 12 rdečih voditeljev, pa so še danes popolnoma svobodni. Nekateri izmed njih so se vrnili iz Moskve z najnovejšimi navodili. V svojih izjavah in v propagandi napadajo „nazadnjaške“ (reakcionarne) zakone, zahtevajo splošno politično amnestijo in obnovitev diplomatske zveze s Sovjetsko zvezo. Kardinala Jakoba de Barros Cámara so označili, da je nespravljiv „nazadnjak“ (reakcionar), to pa zato, ker stalno pridiga proti komunizmu. Poročevalec potem dostavlja: „Argentina, Brazilija in Kolumbija, dežele, ki se imenujejo z začetnimi črkami ABC, so ključni do vsega špansko govorečega sveta. Krepitev komunizma v teh državah pomeni resno nevarnost za ves svobodni svet.“

Življenje jezuitov v številkah. Duhovnikov imajo po vsem svetu 16.521, klerikov 10.741, bratov sodelavcev 5.637; vseh skupaj je torej 32.899. Poleg tega imajo 210 domov duhovnih vaj, v katerih je vsako leto 18.775 tečajev, ki se jih udeleži 969.679 ljudi. Izdajajo v različnih jezikih 1.343 listov, ki jih bere 15.000.000 ljudi. Imajo tudi 8.221 ljudskih in srednjih šol, ki jih obiskuje 359.000 učencev in 70 vseučilišč, na katerih študira 153.000 visokošolcev. Imajo 130 semenišč za vzgojo duhovnikov, 10 milijonov Marijinih kongreganistov, 38 milijonov članov Apostolstva molitve, 27 svetnikov, 147 blaženih, 207 božjih služabnikov, za katere se je že začel svetniški postopek, in 1.068 mučencev.

IZ MISIJONSKIH DEŽEL

Prva papeška univerza v Afriki. Katoliška univerza v Louvainu je leta 1954 ustanovila posebno univerzitetno učilišče v Belgijskem Kongu. Kongregacija v Rimu je sedaj tej univerzi priznala

Podružna cerkev sv. Simona in Juda Tadeja na Sp. Brniku v cerkljanski fari na Gorenjskem, ki je 4. maja 1955 praznovala štiristoletnico svojega posvečenja

ime Papeške univerze in je to sedaj prva katoliška univerza v Afriki. Dosedaj je na svetu 31 univerz, ki nosijo ta naslov. Kongregacija je tudi dovolila, da se poleg popolne teološke fakultete ustanove še medicinska, pravna in filozofska fakulteta. Univerza bo imela še posebne pedagoške in poljedelske ter tehnične visokošolske institute. Univerza šteje sedaj 169 slušateljev. Med njimi je 50 Evropejcev. Ženskih slušateljic je 21.

Strogo redovno življenje v Afriki napreduje. Papež Pij XI. je v svoji misijonski okrožnici (Rerum Ecclesiae) priporočal višjim predstojnikom strogih redov, naj na misijonskem ozemlju ustanavljajo samostane, ki bodo gojili strogo redovno (kontemplativno) življenje. To priporočilo Pija XI. je rodilo v misijonskih pokrajinah Afrike velike uspehe. V zadnjih desetletjih so tu zasloveli različni samostani, ki so zbudili med domačimi mnogo redovnih poklicev in tako obnovili prvotno slavo samostanskega življenja. V Egiptu, ki je del Afrike, so živeli ustanovitelji puščavniškega življenja in tudi prvih samostanskih družin.

Revija Belih očetov „Grands Lacs“ je objavila posebno statistiko o kontem-

plativnih redovih v Afriki. Samostanov s strogo redovnim (kontemplativnim) življenjem je 40; v drugih šestdesetih samostanih pa to življenje prevladuje. Samostan bosonogih karmeličank v Kartagini je bil ustanovljen leta 1885 in samostan istih redovnic v Tananarive pa je bil ustanovljen po letu 1926, torej potem, ko je izšla misijonska okrožnica papeža Pija XI. Bosonoge karmeličanke imajo 12 samostanov, benediktinci 8, klarise in benediktinke 5, cistercijani 4 itd. V Francoski Afriki na severu je 9 samostanov, v Belgijskem Kongu 8, v Južnoafriški zvezi 5, v Francoski Zahodni Afriki v Dakarju pa 1. V Angleški Zahodni Afriki, v Portugalskih kolonijah in v Sudanu pa še danes ni nobenega samostana. Število domačih poklicev že daleč presega število evropskih redovnikov, ki so ustanavljali te samostane. To velja posebno za Osrednjo Afriko, Belgijski Kongo in Kamerun. Kdor dobro pozna kontemplativno dušo črncev, se temu prav nič ne čudi. Vse to le dokazuje, da imajo Afrikanci velik smisel in tudi zmožnost za življenje, ki zahteva od njih izrednega krščanskega junaštva.

IZ DOMOVINE

SLOVENIJA

Petdesetletnica kronanja Matere božje na Brezjah. Pred 50 leti je ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič kronal z zlato krono brezjansko M. B. Letos so za ta zlati jubilej, v nedeljo 1. septembra, pohiteli na Brezje ljubljanski pomožni škof Vovk, mariborski škof dr. Držečnik, titularni nadškof-koadiutor zagrebški dr. Šeper, škof iz Banje Luke dr. Čelik, škof za vernike vzhodnega obreda v Križevcih dr. Bulatko. Na predvečer je bila maša na prostem pred cerkvijo, ki jo je opravil mariborski škof ter imel tudi priložnostni govor. Po večerni maši se je razvila procesija z lučkami, ki je bila nekaj zelo lepega. — Drugo jutro so škofje maševali v baziliki, razen ljubljanskega, ki jo imel mašo na prostem pred 25 tisoč glavo množico. Škof Vovk je pri tej maši govoril, vsa ogromna množica je pa pela ljudske Marijine pesmi s takim navdušenjem, da kaj podobnega ni bilo še slišati. Nato se je razvila evharistična procesija od kraja maše v notranjost cerkve. — Nedeljsko jubilejno slavje je bila največja verska manifestacija v Sloveniji po vojni. Ob tej priliki je bilo celo dovoljeno pritrkovanje celo ponoči: najboljši zvonovi v Sloveniji so nemoteno peli Mariji v čast. Tudi vse ostale slovesnosti so se vršile brez vsake motnje.

Na praznik sv. Petra in Pavla so bili posvečeni v ljubljanski stolnici v duhovnike: Čopar Anton iz Šmartnega pri Litiji; Kos Ivan iz Radovljice; Kuster France iz Šenčurja; Lavrič Janez iz Ljubljane; Oražem Franc iz Sodražice; Permé Miroslav iz Ljubljane; Rozman Franc iz Dupelj; Tomazin Janez iz Tržiča ter Tršinar Rudolf iz Ljubljane, skupaj torej devet novih duhovnikov.

Istega dne so prejeli v mariborski stolnici mašniško posvečenje: Božank Alojzij iz Prevalj; Kolšek Friderik iz Vojnika pri Celju; Obran Franc od Sv. Marka nižje Ptujja; Pangerl Viljem iz Vojnika pri Celju; Panič Martin iz Ljutomera ter Tovšak Jožef iz št. Ilja. Tako ima mariborska škofija letos šest novomašnikov.

V Ljubljani sta bila posvečena tudi dva dijakona goriške apostolske administrature Črnlogar Otmar iz Šrebelj in Pivk Franc iz Črnega vrha nad Idrijo. Franciškanini pa imajo dva novomašnika: Jakoba Bipola iz Bleda ter Hugolina Žvegliča iz Novega mesta. — Res število novomašnikov ni veliko, a še vedno zadostno, da da misliti komunističnim oblastnikom, od kod mladina, ki se pogumno odloča za poklic, ki je v domovini zasramovan in preziran.

Komunistična stranka se je glede družine zadnje čase postavila na slede-

če stališče: 1. Ni pametno poudarjati osamosvojitve (emancipacijo) žene, pač pa naj se skuša moč v ženo bolj uživati in jo podpirati. 2. družina je tudi v komunistični družbi osnovna celica. 3. temelj zakona naj bo ljubezen. Te ideje skušata zlasti razširiti med ljudi Vida Tomšič in dr. Jože Potrč. Pač pa so vodilni krogi v stranki mnenja, da je v Jugoslaviji preveč otrok, zato zadnje čase močno priporočajo kontracepcijo. Ustanovili so javne ambulante, v katerih dajejo ženam in dekletom sredstva, da ne morejo zanositi. Ta način omejevanja rojstev naj nadomesti splave, pri katerih je mnogo žena umrlo. Tako so postale te nove kontracepcijske ambulante bela kuga sedanje slovenske družine.

Štiristoletnica cerkve. Znana je velika in lepa župnija Cerklje na Gorenjskem. Razteza se v planine do Krvavca in ima 12 podružnic. Med njimi je tudi podružnica sv. Simona in Juda Tadeja na Spodnjem Brniku.

Cerkev stoji na planem med njivami, streljaj od vasi na zapadni strani. Od koder prideš, takoj zagledaš belo cerkev sredi polja.

Kdaj je bila cerkev zidana, ni prav znano; znano pa je, da je bila 4. maja 1555 posvečena. Posvetil jo je Luka Bizancij, škof katarski iz Ogleja. Ker pa so jo luterani nekaj časa rabili za svoje namene, jo je vnovič posvetil Pavel Bizancij iz Ogleja dne 30. maja 1581.

Cerkev je zidana v renesančnem slogu. Ima tri lesene oltarje. V velikem oltarju stolujeta sv. Simon in Juda Tadej v družbi sv. Ambroža, sv. Leona, sv. Hieronima in sv. Avgušтина.

V stranskem oltarju na moški strani je sv. Urban, papež, na ženski strani pa sv. Jedert, opatinja. Podobi je naslikal Leopold Layer leta 1779. Sv. Urbana in sv. Jedert Brničani zelo časte na godovni dan. Podobar Jurij Tavčar je naredil veliki oltar in podobe sv. Simona in Juda leta 1878. Prenovljen pa je bil leta 1912.

Prižnico na evangelijski strani je iz-

delal Janez Janežič iz Zaloga. Križev pot je visel do leta 1872 v župnijski cerkvi v Cerkljah; tedaj so ga prodali podružnici na Sp. Brniku. Prenovljen je bil leta 1940.

V steni sredi cerkve sta dve vdolbini: na moški strani nad stranskimi vrati kip Srca Jezusovega, na ženski strani kip Srca Marijinega. Na listni strani je cerkvi prizidana zakristija. Na pročelju cerkve je zvonik; v njem so trije zvonovi: mali bronasti od leta 1785, dva nova od leta 1923, težka 1400 kg in 750 kg. Cerkevne klopi so iz leta 1900. Ob klopeh so lesene stene. Cerkev ima tudi harmonij, delo mojstra Jenka. V cerkev je bila leta 1940 napeljana elektrika; ob tej priliki je bila cerkev znatraj tudi lepo prebeljena.

Okrog cerkve so leta 1855 uredili pokopališče. To leto je posebno hudo razsajala kolera v vaseh Zgornjema in Spodnjem Brniku, Vrhpolju in Lahovčah. V enem mesecu je pobrala 105 ljudi, Prva žrtev je bila Marijana Burgar. V oktobru je bolezen prenehala. V Spodnjem Brniku je umrlo 49 ljudi, v Vrhpolju pa 7.

Pri cerkvi so že dlje časa stalno duhovniki; prvi je bil Andrej Mavsar od leta 1752 do 1808. Pozneje so tu službovali večinoma upokojeni duhovniki. Brničanom je to zelo všeč, da imajo ob nedeljah in delavnikih mašo, ker je do Cerkelj 4 km dolga pot.

SLOVENSKA KOROŠKA

Poleg dveh slovenskih novomašnikov, ki sta bila letos posvečena v celovški stolnici, je slovenska Koroška doživela še eno novomašno slavnost: V nedeljo, 25. avgusta, je opravil slovesno prvo daritev v veličastni Marijini cerkvi v Dobrli vesi g. Stanko Čegovnik, iz salezijanske družbe, ki je filozofijo in teologijo študiral na papeški univerzi Gregoriana v Rimu. Med zadnjo vojsko je moral tudi služiti vojake ter dolgo časa trpel v ujetništvu. Slavnostni govornik je bil g. novomašniku g. kano-nik Aleš Zechner.

PRIMORSKE VESTI

Novo Marijino zmagoslavje. Dne 13. avgusta se je obnovilo vsakoletno romanje vernikov goriške nadškofije k Materi božji na Barbano. Čeprav delavnik, je na Barbano prišlo nad tisoč romarjev iz 18 različnih vasi in krajev Goriške. Nekaj pa jih je bilo tudi s Tržaške. Vse nas je peljala ista želja, počastiti Marijo na lepem otoku sredi lagune, kjer si je izbrala svoj prestol in kraj milosti. Velika Marijina bazilika se je napolnila s slovenskimi verniki in slovenskim petjem, saj smo pri obeh sv. mašah, ob 8 in 10 pridno prepevali. Slišali smo tudi dva lepa govora, zjutraj č. g. Hilarija Cotiča, ob 10 pa č. g. Srečka Rejca, župnika iz Nabrežine, ki je s svojo gromovito besedo govoril o družini ter o dolžnostih vseh družinskih članov. Po opoldanskem počitku se je cerkev že v tretje napolnila z našimi verniki. Po rožnem vencu je stopil na prižnico č. g. pater Rudež DJ. Prvič in morda zadnjič je bil med nami, saj je namenjen v misijone. Zato smo ga tem rajši poslušali, ko nam je govoril o presveti Evharistiji. Procesija z milostnim kipom Matere božje je bila letošnja velika in lepa novost. Kako smo bili vsi ginjeni ob mogočnem petju litanij M. B. z odpevi, ki jih je pel zbor 20 duhovnikov, odpevalo pa jim je tisoč in več vernikov. Kaj takega ni dano slišati vsak dan. Zato je tudi iz srca privrela zahvalna pesem.

Marijina podoba na Lovcih. Fantje iz Marijine kongregacije v Gorici so prišli na levo in hvalevredno zamisel, da bi vzdali Marijino podobo v bele stene vrh Sv. Višarij, na Lovcih. Dan po prazniku Marijinega vnebovzvetja so se povzpeli do priljubljenega svetišča na Višarjah. Tu je njihov voditelj č. g. Mazora blagoslovil bronasto sliko, ki bo odslej tudi Kraljica skalnih višav. Kljub slabemu vremenu so se fantje podali na strme Lovce, da bi tam vzdali Marijino podobo v skale; silna nevihta s točo in gromom pa jim je to preprečila. Prav kakor bi se vsi besi zagnali proti lepim

načrtom fantov. Kar se jim ni posrečilo tisti dan, to pa so izvršili naslednje jutro, ki je zasijalo v vsej krasoti sonca in svežine. Mati božja sedaj kraljuje v skalnatih vršacih nad Sv. Višarjami in prav gotovo bo vsakogar razveselila, ki se bo povzpел do te točke.

Romarski shod pri Materi božji na Opčinah. Slovenski verniki s Tržaškega in Goriške so pripravili svoji Kraljici novo zmagoslavje. Na tisoče nas je bilo, ki smo se na njen lepi praznik dne 8. septembra zbrali na Opčinah v tržaški okolici. Vse vasi so bile zastopane, iz Trsta jih je bilo mnogo, pa tudi Goriška je letos poslala častno zastopstvo, kar tri korijere vernikov, največ seveda Marijinih družbenic. Po rožnem vencu v cerkvi se je po openskih ulicah razvila veličastna procesija s kipom fatimske Matere božje. Daleč v kraški svet je odmevala molitev in petje slovenskih vernikov, se dvigala v sončne jasnine in vsem pričala, da je naš narod Marijin narod. Procesijo je vodil sam prevzvišeni tržaški škof Santin. Na vzvišenem prostoru pred cerkvijo je po priložnostnem govoru sledila večerna sv. maša, nakar je sledil običajni offer okrog kipa fatimske Marije.

Duhovne vaje za dekleta v Gorici. V uršulinskem samostanu so se tudi letos vršile duhovne vaje za dekleta in sicer od praznika Marijinega vnebovzvetja do 19. avgusta zjutraj. Vodil jih je č. g. pater Radko Rudež DJ. Udeležilo se jih je nad 50 deklet. Sreča, ki je sijala iz obrazov vseh udeleženk ob zaključku, je dovolj jasno pričala, koliko milosti je dobri Bog rosil v duše vseh v teh svetih dneh. K sklepu duhovnih vaj je prišel sam prevzvišeni gospod nadškof, ki je za nas daroval sv. mašo, nas obhajal ter imel tudi zelo lep, priložnostni govor. Č. g. pater Radko Rudež je imel nato še tri tečaje duhovnih vaj. Za fante v Gorici in dva tečaja za dekleta v Trstu v septembru.

Smrt dobre matere. V starosti 74 let je mirno v Gospodu zaspala mati č. g. župnika Bernarda Špacapana iz Podgore pri Gorici, gospa Hilarija. Dalj

DON KAMILO

OBISK ZASTOPNIKA TUJE DRŽAVE

Že nekaj časa je bil don Kamilo zelo nataktnjen in slabe volje. In to ne brez vzroka. Za nedeljo je bil najavljen škofov prihod, s čemer je bilo sveda združenih mnogo priprav. Toliko, da je župnik skoro pozabil na jed.

Dva dni pred prihodom visokega cerkvenega dostojanstvenika se je vračal don Kamilo na kolesu iz bližnjega trga. Malo pred vasjo je opazil, da je glavna cesta prekopana.

Sestopil je s kolesa in vprašujoče pogledal delavce.

„Napeljujemo cevi za odvod umazane

časa je bolehal, vendar je imela živo upanje, da bo še naprej mogla živeti ob svojem sinu duhovniku, s katerim je bivala vsa leta njegove duhovniške službe. Za naše skupno romanje na Barbano je bila prvič po dolgih letih z nami in se počutila kar dobro. A že čez dva tedna, dne 26. avgusta, jo je Bog poklical k sebi po zaslužen plačilo. — Mirna in dobra žena je z velikimi žrtvami pomagala, da se je njen sin izšolal in postal duhovnik. Potem mu je stala ob strani in vodila gospodinjstvo. Vedno verna in pobožna je bila angel družine. Tretjerednica že od prve svetovne vojne, je ostala zvesta do konca. Zato je bila tudi njena smrt lahka in lepa. Želela je biti pokopana na domačem mirnem pokopališču, ki leži na jugoslovanski strani, poleg svojega moža.

vode,“ je pojasnil eden izmed njih. „Nalog županstva.“

Don Kamilo ni ničesar dejal, le na kolo se je zagnal in odvihral naravnost nad župana.

„In ravno sedaj je treba polagati cevi! Ali ne veste, da je že petek?“

„In kaj zato?“ se je delal Pepon presenečenega. „Ali je mar prepovedano ob petkih kopati jarke?“

Don Kamilo je izgubil potrpljenje. „Ali res ne razumeš, da manjkata le še dva dneva do nedelje?“ se je zadril.

Pepon je naredil zafrkljiv obraz. Pritisnil je na zvonec in prikazal se je Furija.

„Poslušaj, Furija! Prečastiti pravi da je danes petek in da ne manjkata več kot dva dneva do nedelje. Kaj praviš ti k temu?“

Furija je vzel svičnik v roke in pričel pisati račune na papir.

„Bo držalo! Če vpoštevamo, da je ura sedaj šele štiri popoldne, in da je do polnoči osem ur, jih je potem v celoti dvainštirideset do nedelje.“

„Že razumem,“ je vpil don Kamilo. „Hočete bojkotirati škofov prihod, kaj ne?“

„Prečastiti, le kaj vam pride na misel.“ se je delal Pepon nedolžnega. „Le kaj ima opraviti odvodni kanal s škofom? Poleg tega, oprostite, če vprašam: kdo na je pravzaprav ta škof? In kaj išče pri nas?“

„K vragu s tvojimi vprašanji!“ je besnel don Kamilo. „Jarek je treba takoj zasuti, drugače škof ne bo mogel preko.“

„O pač,“ je odgovoril župan brezbrizno. „Čez jarek smo položili desko, tako da ga ni težko prekoračiti.“

„Toda škof pride v avtomobilu. In škofa se ne sme nikdar pustiti, da pride peš v kak kraj,“ je pojasnjeval don Kamilo.

„A tako! Do sedaj nisem vedel, da škofje ne smejo hoditi peš,“ je odvrnil Pepon. „Seveda, če je zadeva taka, se položaj spremeni. Furiija, telefoniraj v mesto, da nam pošljejo takoj velik žerjav. Postavili ga bomo k jarku in ko pride škofov avtomobil, ga bo žerjav prestavil na drugo stran. Ste sedaj, prečastiti, zadovoljni?“

Don Kamilo bi najraje županu prisolil nekaj krepkih zaušnic, pa se je spomnil, da prav to Pepon hoče, kajti imel bi razlog, da ga kot uradna oseba, ki je bila žaljena ob vršenju svojih dolžnosti, naznani in sodnijsko preganja. Zato je ostal miren in samo odvrnil: „Že dobro! Tudi naši škofje znajo hoditi peš.“

Še isti večer je župnik z jokajočim glasom oznanil v cerkvi, da je treba veliko moliti, da v nedeljo ne pride do nesreče, kajti vsa procesija bo morala iti preko šibke deske in kdo ve, če se končno pod toliko težo ne zlomi. Zato naj dobri Bog razsvetli gospoda župana, da bo znal pravilno ukreniti v očigled toliki javni nevarnosti.

Ganljive besede so dosegle svoj učinek. Navzoče žene in dekleta so odvihrale naravnost k Peponovi hiši in tam toliko časa razbijale po vratih in vpile proti balkonu, da je župan nazadnje smatral za potrebno, da se jim je pokazal, jih nagnal k vragu in obljubil, da bo dal izkopani jarek zasuti.

Vse je kazalo, da je stvar urejena,

toda v nedeljo so se pojavili na zidovih ietaki nenavadne vsebine, ki so spet položaj popolnoma spremenili.

„Tovariši!

Reakcija je sklenila, da nas užabi v našem demokratičnem čutu. Zato je povabila zastopnika tuje države, da nas poniža in osramoti. Ker razumem vašo nevoljo, vas pozivam, da sprejmemo tega zastopnika z dostojanstveno brezbriznostjo. Naj živi demokratična republika! Naj živi svetovni proletariat! Naj živi Rusija!“

Don Kamilo je pobledel od jeze, ko je prebral letak. Zagrabil je za bired in z naglimi koraki stopil proti cerkvenim vratom.

„Don Kamilo!“ ga je poklical Kristus, „kam pa se ti tako mudi?“

„Škof prihaja, pa ga moram sprejeti,“ je odgovarjal don Kamilo. „Poleg tega moram škofa zaščititi, kajti glavna cesta, ki vodi v vas, je polna ljudi z rdečimi rutami okrog vratu, tako da škof lahko dobi vtis, da je ne pri nas. temveč v Stalingradu.“

„In ti z rdečimi rutami, kaj so: tuje ali druge vere,“ je poizvedoval Kristus. „Ne, so isti lopovi, ki jih od časa do časa tudi ti vidiš v cerkvi.“

„No, če je tako, potem pa pusti doma tisti krepelec, ki si ga skrtil pod talarjem,“ ga je miril Kristus.

Don Kamilo je ubogal. Privlekel je na dan brzostrelko in jo spravil pod omaro v zakristiji.

„Brzostrelko boš rabil le tedaj, kadar ti bom jaz to odredil,“ je bil Kristus odločen.

Don Kamilo je zmignil z rameni. „Če bom čakal tvojega povelja, sva pač zgubljeni...“

„Dovolj don Kamilo,“ ga je prekinil Kristus, „bolje bi bilo, da greš pogledat,

kako so tvoji rdečkarji sprejeli gospoda škofa.“

Res je bil sivolasi škof že izroččen na milost in nemilost rdeči drhali. Komaj so opazili rdeči tovariši, da prihaja škofov avtomobil, so zasedli cesto v dolžini pol kilometra in se nato razdelili v strnjene gruče, ne da bi se zmenili za avtomobil, ki je prihajal vedno bližje. Dejansko, Pepon je uspel z „dostojanstveno brezbriznostjo“.

Zaman je škofov šofer trobil in prošil prehoda. Množice se niso hotele razmakniti.

Škof, ki je bil star in izkušen, je takoj doumel položaj. Ukazal je šoferju, naj vozilo ustavi in skušal odpreti vrata avtomobila. Toda kljuka se je trdo odpirala in škof ni imel v sebi tolike sile, da bi jo zavrtil. Pa je opazil to Furija in postrežljivo pomagal škofu, da so se vrata odprla. Seveda je dobil takoj opomin od Pepona: sunek med rebra, a bilo je že prepozno.

„Hvala ti. ljubi sin.“ mu je dejal škof, „bo res najboljše, da grem peš v vas.“

„Toda vas je daleč,“ je pripomnil Sivec, in že prejel od Pepona breco v mehki del telesa.

„Ti ljudje so delavci, ki se mirno pogovarjajo o svojih zadevah,“ je mrko pojasnjeval Pepon. „Ostanite raje v svojem vozilu.“

Toda škof je že izstopil in ker je težko hodil, mu je Furija ponudil svojo roko. Znova ga je doletel sunek pod rebra, toda kar je bilo storjeno, se ni dalo več popraviti.

Oprt na Furijo in spremljan od množice rdečih rut je tako škof prišel do skupine, ki so jo sestavljali župnikiovi ljudje.

Don Kamilo se je zagnal proti škofu, mu poljubil prstan in dejal: „Oprostite, prevzvišeni, toda krivda ni moja. Bilo je

sklenjeno, da vas počakamo tukaj, toda v zadnje hipu so ti...“

„Nič se vznemirjati,“ je miril škof prijazno se smehljajoč, „krivda je samo moja, ker sem hotel nekoliko hoditi peš. Škofje, ko postanejo stari, včasih malo nenavadne stvari počenjajo.“

Nato je zadonela godba v pozdrav. Zadovoljno je škof gledal okrog sebe. „Veliko je to naselje in skrbno negovano,“ je ugotavljal. „Gotovo mora imeti zelo sposobno upravo.“

„Storimo, kar moremo,“ je odvrnil vidno vesel Furija. Peponova breca je seveda takoj sledila tej pripombi.

Ves sprevod je prišel na glavni trg, kjer se je škof ustavil pred kamnitim vodnjakom.

„Imate torej tudi vodovod tukaj? Zelo ste napredni!“

„Da, vodo je treba znati iskati,“ je potrdil Sivec, ki je imel glavno zaslugo pri napeljavi, „in tako jo sedaj imamo z božjo pomočjo.“ Tudi on je prejel svoj delež od Pepona, kajti pregrešil se je proti „dostojanstveni brezbriznosti“.

„In to veličastno poslopje, kaj je?“ je vprašal škof.

„To je Ljudski dom,“ je ponosno odvrnil Pepon.

„Zares nekaj izrednega,“ je vzkliknil visoki gost.

„Ali ga hočete videti?“ je v navdušenju ušlo Peponu, med tem ko mu je od zadaj don Kamilo pritisnil krepko breco. Kajti tudi Pepon se je pregrešil proti „dostojanstveni brezbriznosti“.

Nato je Pepon škofu razkazal vso hišo: telovadnico, čitalnico in knjižnico. Pred polico, kjer je stal napis „politični spisi“, se je škof za hip ustavil in globoko vzdihnil. Pepon je to opazil, pa mu pošepetal na uho: „Prevzvišeni, nič ne marajte, saj jih nobeden ne bere, z menoj vred.“

Ponos Pepona je bila gledališka dvo-rana, zato je peljal škofa tudi tja. Spre-

jela jih je slika moža z močnimi brki in drobnimi očmi.

„Verjemite mi,“ je šepetal Pepon škofu, „na dnu srca ta človek ni tako slab kot svet misli o njem.“

„Naj dobri Bog razsvetli tudi njega.“ je prav tako tiho odvrnil gospod škof.

S tem je bil obisk Ljudskega doma pri kraju. Don Kamila je jezik že močno srbel, pa se je nagnil k škofu in mu dejal toliko glasno, da ga je slišal tudi Pepon: „Škoda, monsijnor, da vam tovariš župan ni hotel razkazati tudi svoje orožarne. Je najbolje založena v vsej pokrajini.“

Pepon je hotel odgovoriti, toda škof ga je prehitel.

„Tvoja zaloga bo gotovo večja od njegove,“ je dejal z nasmeškom.

„Zelo dobro rečeno,“ je potrdil Sivec.

„In tudi enega minometalca ima zakopanega ne vemo kje,“ je pripomnil Furija.

Škof se je tedaj obrnil k Peponu: „Hoteli ste ga imeti, pa ga prenašajte! Toda opozoril sem vas bil pravočasno, da je nevaren človek.“

„Mi se ga ne bojimo!“ je odgovoril rdeči župan in pri tem skremžil obraz.

Pri teh besedah je škofov pogled obstal na letaku, ki je bil pritrjen na občinski oglasni deski.

„A tako! Da pride danes k vam zastopnik tuje države? Kdo pa je to, don Kamilo?“

„Politika me ne zanima, prevzvišeni. Treba bi bilo vprašati tistega, ki je letak sestavil. Gospod župan, monsijnor bi želel vedeti, kdo je predstavnik tuje države, o katerem govori proglas.“

„Bah!“ je za hip okleval Pepon. „Amerika kot vedno.“

„Razumem,“ je kazal škof razumevanje za odgovor. „Najbrže spet iščejo

petrolej po naših krajih. Ali sem uganil?“

„Da! In prav to je nesramno od njih, kajti petrolej je naš!“

„Sedaj mi je jasno, zakaj ste objavili letak. Potrebno je ohraniti mir v vasi, pa ste svetovali, naj se vse manifestacije omejijo zgolj na „dostojno brezbriznost“. Zelo pametno, kajti ne kaže, da bi se bodli z Ameriko.“

„Monsijnor, vi me popolnoma razumete!“ je Pepon vse preje kot navdušeno prikimal.

Med tem pogovorom je škof prišel do cerkve, kjer so ga že čakali lepo postrojeni otroci iz oratorija in mu zapeli dobrodošlico. Tedaj pa je izmed njih izstopil otrok, lep kot šopek rož in s pogumnim glasom povedal pesmico, posvečeno škofu.

Ljudstvo je ploskalo od navdušenja in tudi rdeči tovariši so bili vzhičeni. Samo eden ne — Pepon.

Stopil je k don Kamilu in mu šepnil: „Poslužili ste se mojega otroka, da me pred svetom osmešite. Vse kosti vam bom polomil! Kar tiče mojega smrkavca, mu bom že pokazal, kdo je oče. Vi ste mi ga okužili in zato se ne čudite, če ga bom vrgel v Pad.“

„Vaš sin je in lahko z njim storite, kar hočete,“ je bil don Kamilo kratek in mu obrnil hrbet.

Pepon je zgrabil svojega otroka, kot da bi bil kos lesa, in ga pod pazduho zanesel na breg reke Pada. Ko sta bila enkrat sama, je moral ubogi otrok trikrat za povrstjo ponoviti pesem v čast škofu, zastopniku tuje države, ki ga je ljudstvo sprejelo z „dostojanstveno brezbriznostjo“.

In ko je sinček deklamiral, so se Peponu bliskale oči od ponosa, da ima tako nadarjenega otroka. Kajti „dostojanstvena brezbriznost“ ni segla do reke.

Dva nagrobna napisa

1. Počivaj v miru, dragi mož, dokler se spet ne snideva.

2. Potem ko je živel s svojo soprogo 60 let, je zatisnil oči v upanju, da se zbudi v boljšem življenju.

—:—

Da, gospod sodnik. Tako je kot sem vam rekla. Mož je razbil krožnik na moji glavi. Bil je do mene krut in mi je sploh grozil, da me bo ubil.

Dovolite, gospa! Vas je vaš mož morda pozneje prosil odpuščenja ali se je skušal z vami spraviti?

Ne, gospod! Ni utegnil! Rešilni voz ga je odpeljal, predno je spet prišel k zavesti.

Srečala sta se na Belgranu pri slovenski službi božji zidar Podlesnik in mizar Hudopisk. Po sv. maši sta zavila v bližnji bar in vsak nekaj tekočega naročila. Podlesnik žgano pijačo, Hudopisk pa skodelico mleka.

Zidar Podlesnik je smatral za potrebno, da pojasni: „Veste, odkar sem bil operiran na želodcu, lahko pijem le še alkoholne pijače. Mleka ne prenesem.“

Čudil se je mizar Hudopisk in dejal s svoje strani: „Pri meni je pa prav obratno: odkar sem bil operiran, mi je alkohol zopr in mi je všeč le še mleko.“

Nato sta oba za trenutek molčala, kajti treba je bilo najti razlago čudnemu pojavu. Pa se je posvetilo najprej Podlesniku.

„Ah, sedaj jo pa imam! Meni so gotovo odrezali v želodcu tisti del, ki je bil za mleko, vam pa tistega za vino. Zato je meni potrebno vino, vam pa mleko.“

—:—

Tito rad potuje in pri tem ni ravno preveč varčen z denarjem. To je znano tudi ljudstvu v domovini, pa je zato pri nekem komunističnem mitingu kmet iz Bosne vprašal govornika: „E, družo, kaži mi, odkuda Titu toliki novci, da može uvek putovati?“

Govornik se je hitro znašel in pojasnil: „Vsi veste, da je naša država kot velika družina, katere oče je naš priljubljeni maršal Tito. V naši socialistični državi pa je tako, da vsak družinski poglavar prejema za vsakega mladoletnega otroka 3000 dinarjev družinske doklade. In ker smo v Jugoslaviji še vsi mladoletni z ozirom na socializem, zato prejema ata Tito doklado za vseh 18 milijonov prebivalcev. Pa zračunajte, koliko je to!“

—:—

Na Madžarskem.

Sin je pravkar končal nalogo in veselo vzklikne: „Očka, hvala Bogu, že imam nalogo.“

Očka ga ostro pogleda in pouči: „Ali ne veš, da je treba vedno reči: hvala dobremu Kadarju, kajti njemu se moramo zahvaliti za vse kar imamo in kar nimamo.“

„Toda, kaj bomo pa rekli takrat, ko bo Kadar umrl?“ je bil sinček radoveden.

„No, takrat boš pa lahko rekel: hvala Bogu!“

—:—

Otroci so velika pomoč staršem na stara leta, jim pa tudi veliko pomagajo, da pridejo preje do starih let.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LETO XXV
NOVEMBER
Številka 11

V tej številki boste brali:

Duše v vicah potrebujejo naše pomoči (Karel Wolbang CM)	601
Ko odskočimo... (Andrej Bregar)	603
Papeški mesečni molitveni namen za november (prof. Alojzij Geržinič) ..	604
Zadnji tedni cerkvenega leta (J. Jurak)	605
El obrero debe participar de las ganancias (Joe Juck)	610
Blažena Marija od božje previdnosti	610
Človeški element v Cerkvi (Al. Košmerlj)	613
Ob srebrnem jubileju revije (Jože Jurak)	619
Dvomoštvo (Gregor Hribar)	623
Ne misli name (Niko Kotnik)	627
Ne bojte se tistih, ki umore telo! (Dr. Mirko Gogala)	623
Novoporočencema na pot življenja (Maks z Osoj)	234
Dvigni svoj pogled, mladina! (Gr. Mali)	636
Tvoje delo in vztrajnost (K. Wolbang)	636
Štiri tisoč metrov nad morjem (J. Jurak)	638
Zakaj se zakonci branijo otrok?	644
Med Slovenci po svetu	646
„Višja žival“ (Ernest Šušteršič)	650
Po svetu	651
Iz domovine	656
Don Kamilo (Guareschi-Jurak)	659
Tri minute dobre volje	663

Editor responsable: Pbro. Antonio Orehar,
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

„DUHOVNO ŽIVLJENJE“
Je slovenski verski mesečnik

Izdaja ga konzorcij (Orehar Anton) urejuje pa uredniški odbor, ki ga sestavljajo dr. Gnidovec France, Jurak Jože, Mali Gregor, dr. Rozman Branko in Marijan Šušteršič, ki skrbi za tehnično opremo in fotografije.

Platnice in stalna zaglavja je narisal Hotimir Gorazd.

Celoletna naročnina znaša za Argentino in države, ki nanjo mejijo (razen Uruguaya) 95 pesov. Za Uruguay in ostale dežele latinske Amerike, kakor tudi za vse dežele, če se plača v argentinskih pesih, je naročnina 110 pesov; za U. S. A. in Kanado 5 dolarjev, za Avstrijo 95 šilingov, za Italijo 2000 lir, drugod v protivrednosti dolarja.

Tiska tiskarna Salguero,
Salguero 1056, Buenos Aires

CORREO
ARGEN-
TINO
Suc. 6

TARIFA
REDUCIDA

Concesión
No. 2560

Revijo morete naročiti in plačati pri naslednjih poverjenikih:

Argentina: Dušnopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires

Brazilija: Vinko Mirt, Caixa Postal
7058, São Paulo, Brasil.

U. S. A.: „Familia“, 6116 Glass Ave,
Cleveland 3, Ohio

Kanada: Ivan Marn, 83 Victor Ave,
Toronto, Ontario

Trst: Marijina družba, Via Risorta
3, Trieste, Italia

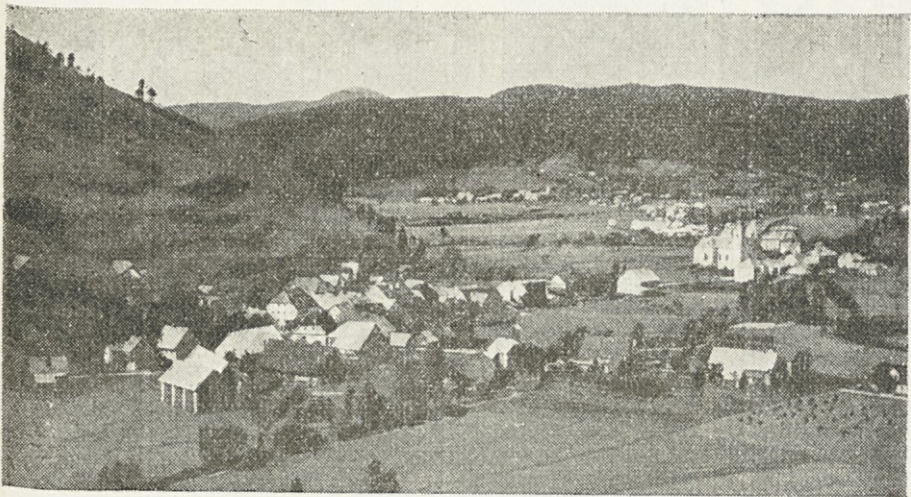
Italija: Zora Piščanc, Riva Piazzu-
itta 18, Gorizia

Avstrija: Anton Miklavčič, Spittal
a/Drau, D. P. Camp, Kärnten.
Naročnino pošiljajte Mohorjevi
družbi v Celoveu.

Avstralija: rev. Bernard Ambrožič,
66 Grdon Str., Paddington
(Sydney)

Mogočen planinski dom v začetku slikovite Logarske doline. V ozadju Planjava, Ojstrica, Jermanova vrata in Brana.

Spodaj: Žiri na Notranjskem, prijazen kraj na robu valovite planote, ki se razteza od Logatca do Vrhnike in Žirov.
Na zadnji strani: Jesenski čas

